

CONSEIL
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
PEASEKRETARIAAT

ET

2007

**Nõukogu aastaaruanne
Euroopa Parlamendile
ÜVJP peamiste aspektide
ja põhiliste
valikuvõimaluste kohta**

ÜVJP

2007

Nõukogu aastaaruanne
Euroopa Parlamendile ÜVJP
peamiste aspektide ja põhiliste
valikuvõimaluste kohta

ÜVJP

Euroopa Liidu kohta on võimalik saada lisateavet internetist. Teabele pääseb ligi Euroopa serveri kaudu (<http://www.europa.eu>).

Katalogiseerimisandmed on käesoleva väljaande lõpus.

ISBN 978-92-824-2358-5

ISSN 1831-1113

DOI 10.2860/1710

© Euroopa ühendused, 2008

Reprodutseerimine on lubatud tingimusel, et viidatakse algallikale.

Printed in Belgium

**NÕUKOGU DOKUMENT ÜHISE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA (ÜVJP)
PEAMISTE ASPEKTIDE JA PÕHILISTE VALIKUVÕIMALUSTE KOHTA, MIS
ESITATAKSE EUROOPA PARLAMENDILE 17. MAI 2006. AASTA
INSTITUTSIOONIDEVAHELISE KOKKULEPPE G JAO (PUNKT 43)
KOHALDAMISEL**

- 2007 -

Sisukord

Eessõna	9
Sissejuhatavad märkused	11
I OSA - ÜVJP JA EJKP – PRIORITEEDID GEOGRAAFILISTES PIIRKONDADES	14
<i>1. PEATÜKK – LÄÄNE-BALKAN</i>	14
1. Horisontaalküsimused	14
2. Horvaatia	16
3. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik	16
4. Bosnia ja Hertsegoviina	17
5. Serbia	19
6. Kosovo¹	20
7. Albaania	23
8. Montenegro	23
<i>2. PEATÜKK – IDA-EUROOPA JA KESK-AASIA</i>	23
1. Horisontaalküsimused	23
2. Venemaa	24
3. Ukraina	25
4. Valgevene	26
5. Moldova Vabariik	27
6. Lõuna-Kaukaasia	28
7. Kesk-Aasia	30
<i>3. PEATÜKK - VAHEMERE PIIRKOND JA TÜRGI</i>	31
1. Horisontaalküsimused	31
2. EL-Türgi	33
<i>4. PEATÜKK - LÄHIS-IDA / PÄRSIA LAHE PIIRKOND</i>	34
1. Horisontaalküsimused	34
2. Lähis-Ida rahu protsess	34
3. Liibanon	36
4. Süüria	37
5. Iisrael	38
6. Iraan	38
7. Iraak	39
8. Pärsia lahe koostöönõukogu	40
9. Jeemen	41
<i>5. PEATÜKK – AAFRIKA</i>	41
1. Piirkondadevaheline koostöö	41
2. Ida-Aafrika järvede piirkond / Kongo Demokraatlik Vabariik	43
3. Sudaan/Darfur	44

¹ ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsiooni 1244 tähenduses.

4. Tšaad / Kesk-Aafrika Vabariik (EUFOR TCHAD/RCA)	46
5. Somaalia	47
6. Lõuna-Aafrika	47
7. Lääne-Aafrika / Guinea-Bissau	48
8. Côte d'Ivoire'i, Libeeria, Somaalia, Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Zimbabwe vastu suunatud piiravad meetmed	48
6. PEATÜKK – TRANSATLANTILISED SUHTED	49
1. EL-USA	49
2. EL-Kanada	50
7. PEATÜKK – AASIA JA OKEAANIA	51
1. Piirkondlik lähenemisviis (Ida-Aasia riikide suhtes võetava poliitika suunised, ASEM, ASEAN, ARF)	51
2. Kirde-Aasia	52
- Hiina	52
- Jaapan	53
- Korea poolsaar	53
3. Kagu-Aasia Birma/Myanmar	54
4. Lõuna-Aasia	55
- Afganistan	55
- Pakistan	56
- India	57
- Olukord Nepal, Sri Lankal ja Bangladeshis	57
8. PEATÜKK – LADINA-AMEERIKA JA KARIIBI MERE MAAD	58
1. Piirkondlik lähenemisviis	58
2. Kuuba	59
3. Brasiilia	60
II OSA - ÜVJP JA EJKP – PRIORITEETSED GEOGRAAFILISED PIIRKONNAD	61
1. PEATÜKK - TERRORISMIVASTANE TEGEVUS	61
1. ELi terrorismivastase strateegia rakendamine	61
2. Töörühm ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP (terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta) rakendamiseks	62
3. Abi kolmandatele riikidele ja poliitiline dialoog kolmandate riikidega	63
4. ELi-ÜRO koostöö	63
2. PEATÜKK - MASSIHÄVITUSRELVADE LEVIKU TÕKESTAMINE / DESARMEERIMINE / RELVAKAUBANDUS	64
1. Massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamine	64
2. ELi tegevus väike- ja kergrelvade, tavarelvade ja relvaekspordi valdkonnas	69

3. PEATÜKK - VARAJANE HOIATAMINE JA KONFLIKTIDE ENNETAMINE	72
1. Varajane hoiatamine	72
2. Iga-aastane konfliktide ennetamist käsitlev aruanne	73
4. PEATÜKK - INIMÕIGUSTE EDENDAMINE	74
1. Prioriteedid	74
2. ELi tegevus ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja kolmandas komitees	76
5. PEATÜKK - ENERGIAVARUSTUSE KINDLUS JA KLIIMAMUUTUSED	77
1. Energiavarustuse kindlus	77
2. Kliimamuutused ja julgeolek	77
III OSA - ÜVJP JA EJKP – INSTITUTSIOONILISED PRIORITEEDID	79
1. PEATÜKK – ÜVJP JA EJKP – VAHENDID JA INSTITUTSIOONILISED ASPEKTID	79
1. Koostöö Euroopa Parlamendiga	79
2. Kriisiohjamine	80
- Tsiviilaspektid	80
- Sõjalised aspektid	85
3. Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega	88
4. ELi tegevus rahvusvahelistel foorumitel	90
5. EJKP institutsionaliseerimine: Euroopa Kaitseagentuur, Julgeoleku-uuringute Instituut, ELi Satelliidikeskus ning Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž	92
6. Euroopa Liidu eriesindajad	93
7. ELi autonoomsed/täiendavad piiravad meetmed	95
2. PEATÜKK - ÜVJP/EJKP RAHASTAMINE	96
1. Üldine taust - olulised arengud välissuhete õiguslikus ja finantskontekstis	96
2. ÜVJP eelarverealet rahastatud tegevused 2007. aastal	96
3. 2008. aastaks kavandatud tegevused	97
LISA I - ÜVJP õigusaktid 2007	98
LISA II - ELi eriesindajate esinemised Euroopa Parlamendi ees 2007. aastal	105

EESSÕNA

17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes on sätestatud, et „iga aasta peab nõukogu eesistujariik Euroopa Parlamendiga nõu tulevikku vaatava nõukogu dokumendi üle, mis esitatakse vastava aasta 15. juuniks ja milles sätestatakse ÜVJP peamised aspektid ja põhivalikud, sealhulgas rahaline mõju Euroopa Liidu üldeelarvele ning eelnenud aastal käivitatud meetmete hinnang”.

Nõukogu võttis esimese vastavasisulise aruande vastu 30. märtsil 1998¹ ja on pärast seda esitanud asjaomase aruande igal aastal. Euroopa Parlament võtab igal aastal vastu resolutsiooni viimase aastaaruande kohta, milles ta teeb aruande sisu osas üldiseid märkusi ja annab konkreetseid soovitusi².

Käesolevas aruandes käsitletakse 2007. aastat ja vaadeldakse ka tulevasi võimalikke meetmeid kooskõlas 1999. aasta aruandest alates järgitud tavaga. 2007. aasta aruande koostamisel on lähtutud järgmistest kriteeriumitest:

Piirdatakse ÜVJP tegevuste, näiteks ühiste seisukohtade, ühismeetmete ja rakendusotsuste kirjeldamisega. Kui tegevusest põhjaliku ülevaate andmine on asjakohane ja vajalik, viidatakse Euroopa Liidu lepingu V jaotise reguleerimisalast väljajäävatele meetmetele.

Aruanne täiendab Euroopa Liidu lepingu artikli 4 alusel Euroopa Parlamendile esitatava Euroopa Liidu edusamme käsitleva aastaaruande välissuhete peatükki. Artikli 4 alusel esitatav aruanne hõlmab seega liidu välissuhete üldisi prioriteete, mida väljendavad näiteks Euroopa Ülemkogu järeldused.

ÜVJP vahendite täielik loetelu (deklaratsioonid, demaršid, poliitilise dialoogi kohtumised) avaldatakse kord aastas eraldi dokumendina. 2007. aastat käsitlev teave on esitatud dokumendis 6084/08.

¹ 7087/98 PESC 66 PE 23.

² Nõukogu poolt 2005. aastal esitatud ÜVJP aruande osas võttis Euroopa Parlament resolutsiooni vastu 23. mail 2007 ning see on esitatud dokumendis P6_TA(2007)0205.

Nõukogu veebisaidil (<http://consilium.europa.eu>) on saadaval järgmised ÜVJP teemadega seotud materjalid: ÜVJP õigusaktide loetelu, deklaratsioonid, teave ELi eriesindajate kohta, ÜVJP tegevuste, sealhulgas kolmandate riikidega poliitilise dialoogi raames korraldatud kohtumiste kalender, samuti ELi sõjaliste struktuuride põhitekstid.

Nõukogu sekretariaat edastab Euroopa Parlamendile süstemaatiliselt ÜVJP ühismeetmete raamatupidamisaruandeid, mis on tavaliselt lisatud COREPERile/nõukogule esitatavatele I/A-punkti märkustele. Kõnealuste dokumentidega saab tutvuda nõukogu veebisaidil oleva nõukogu dokumentide avaliku registri kaudu kohe pärast ühismeetme vastuvõtmist nõukogu poolt.

Lõpetuseks juhitakse tähelepanu ka ÜVJP rahastamist (http://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/fin/index.htm)¹ ja ÜVJP piiravaid meetmeid käsitlevale komisjoni veebisaidile, mis annab muu hulgas ülevaate kehtivatest piiravatest meetmetest ning sisaldab isikute ja üksuste koondnimekirja, kelle suhtes kohaldatakse rahalisi sanktsioone (http://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/sanctions/index.htm).

¹ Veebisaidi esimeses osas keskendutakse nõukogu poolt ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames vastuvõetud ühismeetmete rahastamise institutsionaalsele raamistikule ja eelarvemenetlusele. Selles osas selgitatakse, mille poolest erineb komisjoni osalus ühises välis- ja julgeolekupoliitikas ühenduse programmide rahastamisest ja rakendamisest. Teises osas käsitletakse mitmeid ÜVJP eelarvega seotud teemasid. Kolmandas ja pikimas osas antakse ülevaade ÜVJP eelarvest rahastatavatest käimasolevatest ühismeetmetest ning seda uuendatakse regulaarselt. Veebisait on vastus Euroopa Parlamendi nõudele olla ÜVJP valdkonnas läbipaistev.

SISSEJUHATAVAD MÄRKUSED

2007. aasta algas sellega, et Euroopa Liiduga ühines kaks uut liikmesriiki, millele peatselt järgnes Rooma lepingute 50. aastapäeva tähistamine, ning aasta lõppes Lissaboni lepingu allkirjastamisega. Tegemist oli järjekordse olulise aastaga nii ELile kui ÜVJPl. EL oli välis- ja julgeolekupoliitikas jätkuvalt aktiivne, etendades sealhulgas aktiivset rolli kriisiohjamises ja konfliktiennetuses ning suurendades maailmas stabiilsust, julgeolekut ja rahu edendavate mitmepoolsete jõupingutuste lisandväärtust, sidusust ja tõhusust. Euroopa julgeolekustrateegia oli jätkuvalt ÜVJP edasise arengu ja rakendamise asjakohaseks aluseks. Euroopa Ülemkogu palus 2007. aasta detsembris peasekretäril / kõrgel esindajal tihedas koostöös komisjoni ja liikmesriikidega läbi vaadata strateegia rakendamine eesmärgiga pakkuda Euroopa Ülemkogule 2008. aasta detsembris vastuvõtmiseks välja võimalused, kuidas rakendamist parandada ja vajaduse korral strateegiat täiendada.

2007. aastal oli käimas üheksa erinevat EJKP missiooni kolmel mandril, luues „põhieeldused” rahu, stabiilsuse ja julgeoleku tagamiseks Kongo Demokraatlikust Vabariigist kuni Palestiina alade ning Bosnia ja Hertsegoviinani. ELi osalemine Lääne-Balkani riikides, Lõuna-Kaukaasias, Lähis-Idas, Sudaanis ja Afganistanis näitas ELi valmisolekut aidata kaasa konfliktide lahendamisele ja vältimisele kogu maailmas.

EL jätkas oma eesmärkide saavutamist eelkõige tõhusa mitmepoolsuse abil, tehes tihedat koostööd erinevate mitmepoolsete organisatsioonidega, eelkõige ÜRO, NATO, OSCE, Euroopa Nõukogu, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ja teistega. EL tõhustas samuti koostööd erinevate piirkondlike organisatsioonidega, eelkõige Aafrika Liiduga, kuid samuti ASEANi, Araabia Liiga, Islami Konverentsi Organisatsiooni, Pärsia lahe koostöönõukogu, Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS), Ameerika riikide organisatsiooni, MERCOSURI ja paljude teiste partnerite ning riigi staatust mitteomavate pooltega.

2007. aastal tugevnes veelgi ELi ja tema partnerite vaheline koostöö. ELi-USA koostöö hõlmas rahvusvahelisi küsimusi kõigis valdkondades, alates Lähis-Idast, Aafrikast ja Lääne-Balkani riikidest, sealhulgas Kosovo, kuni massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja terrorismivastase võitluse küsimusteni, mis kinnitab, et transatlantiline partnerlus on elujõuline.

Samuti jätkas EL tihedat koostööd oma teiste strateegiliste partnerite, nimelt Kanada, India, Jaapani, Hiina ja Venemaaga. EL tugevdas veelgi sidemeid ida- ja lõunapoolsete naaberriikidega. ELi-Aafrika ühisstrateegia ja ELi strateegia Kesk-Aasia kohta, mis võeti mõlemad vastu 2007. aastal, on juba suurendanud ELi algatuste ja programmide järjepidevust ja nähtavust kõnealustes piirkondades.

2007. aasta detsembris Lissabonis toimunud ELi-Aafrika tippkohtumisel võeti vastu ELi-Aafrika ühisstrateegia, milles kehtestati võrdsete poolte poliitilisel partnerlusel põhinev uus lähenemisviis ning mõlemat mandrit mõjutavatele ülemaailmsetele väljakutsetele üheskoos vastamise viisid. ELi osutatav abi Aafrika rahuvalvevõimete suurendamiseks aitab luua Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri, sealhulgas Aafrika valmisolekuvägesid.

Pärast ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1778 vastuvõtmist otsustas EL võtta meetmeid ja täiendavalt planeerida Ida-Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigi kirdeosas läbiviidavat sõjalist üleminekuoperatsiooni (EUFOR Tchad/RCA¹) EJKP raames. Kõnealune operatsioon on neutraalne, rahvusvaheline ja sõltumatu, selle läbiviimine on täielikult kooskõlastatud ÜROga ning selles osas konsulteeritakse Aafrika partneritega. Operatsiooni käivitamist tervitavad nii Tšaadi kui Kesk-Aafrika Vabariigi valitsus.

Pärast 2007. aasta mais Guinea-Bissaus läbiviidud nõukogu ja komisjoni esialgset ühist teabekogumissiooni kaaluti võimalust viia riikliku julgeolekusektori reformi toetuseks läbi EJKP nõustamis- ja abimissioon. Praeguse kava kohaselt käivitatakse missioon 2008. aasta esimesel poolaastal².

EL jätkas 2007. aastal ettevalmistusi EJKP tsiviilalase õigusriigimissiooni läbiviimiseks Kosovos. Nõukogu muutis ELi planeerimisrühma (EUPT Kosovo) volitusi ja pikendas neid 14. juunini 2008³. Pärast seda, kui nõukogu võttis 2006. aastal vastu kriisiohje kontseptsiooni Kosovos läbiviidava EJKP missiooni jaoks, jätkus planeerimine ning töötati välja ELi ajaloos seni suurima EJKP tsiviilmissiooni operatsioonide kontseptsiooni kavand. Missioon EULEX KOSOVO käivitati 15. veebruaril 2008.

Kogu 2007. aasta vältel jätkati ELi kriisiohjamise tsiviil-sõjalise koordineerimise edendamist. Alustatud on tööd seoses ELi sõjalise kiirreageerimise kontseptsiooni läbivaatamisega 2008. aastal, pidades silmas 2010. aasta peaesmärgi protsessis seatud ELi ambitsioone.

Selles võetakse nõuetekohaselt arvesse lahingugruppide kontseptsiooni, mida on alates 1. jaanuarist 2007 viidud ellu seeläbi, et kaks lahingugruppi on olnud kummalgi poolaastal alalises valmisolekus, ning jätkuvat tööd seoses 2007. aastal heakskiidetud merenduslalase- ja õhuruumi kiirreageerimise kontseptsioonidega.

19. novembril 2007. aastal tsiviilvõimete parandamise konverentsile kogunenud ELi ministrid võtsid vastu tsiviilpeaesmärgi 2008 lõpliku aruande, tulevikku vaatava tsiviilpeaesmärgi 2010 ja EJKP tsiviilvõimete planeerimise protsessi käsitleva poliitilise dokumendi.

Samuti on EL 2007. aastal jätkanud ülemaailmsete julgeolekuprobleemide lahendamise seoses võetud kohustuste täitmist. On selge, et ELi ja tema kodanike huvides on ELi panuse suurendamine massihävitusrelvade leviku tõkestamisel ning terrorismi-, radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastases võitluses, inimõiguste ja hea valitsemistava tugevdamisel kogu maailmas, võitlemisel ebaseadusliku rände ja inimkaubandusega ning organiseeritud kuritegevuse ohjeldamisel.

¹ 15. oktoobri 2007. aasta ühismeede 2007/677/ÜVJP.

² 12. veebruari 2008. aasta ühismeede 2007/112/ÜVJP.

³ 17. märtsi 2008. aasta ühismeede 2007/228/ÜVJP.

ÜVJP kontekstis suureneb üha enam energiavarustuse kindluse, kliimamuutuste ja ressursside nappuse temaatika tähtsus. EL käsitleb täiendavalt küsimusi, mis seonduvad energiaressursside poolest rikkaste riikide valitsemistavade, stabiilsuse ning ELi ja nende riikide vaheliste heanaaberlike suhetega ning mis mõjutavad energiavarustuse kindlust; lisaks käsitleb EL väljakutseid, mis tulenevad mittetraditsiooniliste energiaallikate, sealhulgas biokütuste ja tuumaenergia suurenevast kasutamisest. Kavade kohaselt valmib 2008. aasta kevadeks peasekretäri / kõrge esindaja ja komisjoni ühisaruanne, milles käsitletakse kliimamuutuste mõju rahvusvahelisele julgeolekule.

EL toetab ÜRO tsivilisatsioonide liidu põhimõtteid ja tunnustab ÜRO kõrge esindaja Sampaio jõupingutusi viia ellu rakenduskava vastavalt tsivilisatsioonide liidu kõrgetasemelise töörühma aruandes esitatud soovitudele. Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastaks nimetatud 2008. aastal on ELile jätkuvalt olulisimaks prioriteediks kultuuridevahelise dialoogi ja üksteisemõistmise parandamine.

Konfliktide ennetamisega seonduvate ELi tegevuste keskmes on varajane hoiatamine ja sellele järgnev varajane tegutsemine. EL tugevdas sammasteülest lähenemisviisi konfliktide ennetamisele 2007. aastal järgmiste meetmetega:

- julgeoleku ja arengukoostöö vahelise seose ning nõrkade riikide küsimuse käsitlemine;
- varajase hoiatamise ja varajase tegutsemise vahelise seose parandamine;
- liikmesriikide suutlikkuse suurendamise tugevdamine;
- rahvusvaheliste partnerite, sealhulgas mitteriiklike osalejatega tehtava koostöö hoogustamine;
- komisjoni poolt stabiliseerimisvahendi kasutamine ÜVJP eesmärkide toetamiseks.

Et täiendavalt tugevdada omapoolset panust rahu, stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu saavutamiseks järjest enam globaliseerivas ja üha keerulisemas maailmas, peab EL 2008. aastal tegema täiendavaid jõupingutusi konfliktide ennetamise tervikliku lähenemisviisi edendamiseks.

Selleks et täita oma rahvusvahelised kohustused ning jääda samas ambitsioonikaks ja tõhusaks, peab ELi tegevus ÜVJP raames tuginema heale koostööle oma institutsioonide ja liikmesriikidega.

I OSA - ÜVJP JA EJKP – PRIORITEEDID GEOGRAAFILISTES PIIRKONDADES

1. PEATÜKK – LÄÄNE-BALKAN

1. Horisontaalküsimused

1. EL tugevdas 2007. aastal veelgi stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi ning Thessaloniki 2003. aasta tegevuskava, milles kinnitatakse Lääne-Balkani riikide Euroopa-väljavaateid¹. Euroopa Ülemkogu kinnitas 2007. aasta detsembris taas, et Lääne-Balkani riikide tulevik on kuuluda Euroopa Liitu.
2. ELi ja Lääne-Balkani riikide foorum kinnitas 12. veebruaril 2007 välisministrite tasandil piirkonna Euroopa-väljavaateid ning tegi kokkuvõtte ELi ja Lääne-Balkani riikide vahelistest suhetest pärast komisjoni 2006. aastal esitatud teatist „Lääne-Balkan teel ELi poole: stabiilsuse tugevdamine ja jõukuse loomine”. ELi ja Lääne-Balkani riikide sise- ja justiitsministrid kohtusid 4.–5. oktoobril 2007 Sloveenias Brdos, et arutada mõlemale poolele muret tekitavaid küsimusi, nagu õiguslane koostöö, integreeritud piirihaldus ja piiriülene kuritegevus.
3. Lääne-Balkani riikide ministrid allkirjastasid 18. septembril 2007 Brüsselis viisade väljastamise lihtsustamise ja tagasivõtulepingud², mis on oluline samm inimestevaheliste kontaktide edendamisel. Nõukogu poolt novembri lõpus Euroopa Ühenduse nimel sõlmitud lepingute rakendamine on oluline element, mida tuleb viisanõude järk-järgulise kaotamise üle peetavas dialoogis arvesse võtta.
4. Nõukogu tervitas detsembris viisade väljastamise lihtsustamise ja tagasivõtulepingute sõlmimist Euroopa Liidu ja nelja Lääne-Balkani riigi (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Serbia, Montenegro, Bosnia ja Hertsegoviina) vahel ning viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimist Albaaniaga. Viisade väljastamise lihtsustamise osas kutsus nõukogu komisjoni üles uurima täiendavalt võimalusi inimestevaheliste kontaktide edendamiseks. Samuti väljendas nõukogu oma valmisolekut arutada 2008. aasta esimesel poolaastal kõnealuseid küsimusi, tuginedes komisjoni teatisele ja liikmesriikide panustele.
5. Lääne-Balkani riikides jätkus reformiprotsess, mis võimaldas 15. oktoobril 2007 sõlmida Montenegroga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu. Montenegrost sai seega Horvaatia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Albaania järel neljas riik, kes nimetatud lepingu ELiga allkirjastas. Lisaks parafeeriti 7. novembril 2007 stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Serbiaga ning 4. detsembril 2007 Bosnia ja Hertsegoviinaga ning kõigi vajalike tingimuste täitmisel liigitakse 2008. aastal edasi nende sõlmimise lõpuleviimise suunas.

¹ Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Kosovo (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 tähenduses), Montenegro, Serbia.

² Lepingud jõustusid 1. jaanuaril 2008, välja arvatud Albaaniaga sõlmitud tagasivõtuleping, mis on olnud jõus alates 1. maist 2006.

6. Laienemispaktis, mille komisjon esitas 6. novembril 2007, tuletati meelde, et viimaste aastate saavutused on olnud üldiselt positiivsed, kuid märgiti ära see, et 2007. aastal tehtud edusammud on olnud ebahütlased. Samuti tuletas komisjon meelde lahendamata probleeme. Euroopa Liidu Nõukogu jõudis 10. detsembril 2007 järeldusele, et stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi pöördumatuks muutmiseks tuleb nüüd tugineda kõnealustele saavutustele. Koosõlas Euroopa Ülemkogu 2006. aasta detsembri kohtumisel kokkulepitud laienemisstrateegiaga tervitas nõukogu komisjoni teatist laienemisstrateegia ja peamiste väljakutsete kohta aastatel 2007–2008 ning võttis teadmiseks selles sisalduva analüüsi ja soovitusel. Nõukogu leidis, et piirkonna riikide ees seisvad probleemid nõuavad suurema tähelepanu pööramist peamistele reformidele, mis on seotud riigi ülesehitamise, õigusriigi, lepitusprotsessi, haldus- ja kohtusüsteemi reformiga ning võitlusega korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu. Kõnealustes valdkondades tehtavad märgatavad edusammud koos jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arenguga võimaldavad piirkonna riikidel edasi liikuda.
7. Nõukogu tuletas meelde piirkondliku koostöö ja heanaaberlike suhete tähtsust ning vajadust leida naaberriikidega lahendamata probleemidele kummagi poole jaoks vastuvõetavad lahendused.
8. Nõukogu võttis 22. jaanuaril 2007 vastu Montenegroga loodud Euroopa partnerluse. 20. detsembril 2007 kiideti heaks Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina ning Serbiaga (sealhulgas Kosovo ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 tähenduses) loodavate Euroopa partnerluste ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga sõlmitava ühinemispartnerluse tekstid. Partnerlustes määratakse kindlaks Lääne-Balkani riikide lühiajalised ja keskmise tähtajaga prioriteedid.
9. Kagu-Euroopa stabiilsuspakti osas pikendas nõukogu stabiilsuspakti koordinaatori volitusi kuni 2008. aasta juunini. Nimetatud ajal lõpeb pakti kehtivus ning selle õigusjärglaseks saab piirkondlik koostööõukogu¹, millega suurendatakse piirkondlikku isevastutust, jätkates samas stabiilsuspakti arvukate algatuste ja tööruhmade tegevust.
10. Suuri edusamme tehti seoses üleminekuprotsessiga, sealhulgas võeti vastu kodukord ja valmistati ette vastastikuse mõistmise memorandum. 11. mail 2007 Zagrebis toimunud piirkondliku foorumi kohtumisel kinnitati uue koostööõukogu koosseis ning selle peasekretäriks nimetati Hido Bišćević. Piirkondliku koostööõukogu sekretariaat asub Sarajevos ning sellel on väike kontaktbüroo Brüsselis.
11. 23. augustil 2007 jõustus stabiilsuspakti üks kõige nähtavam algatus, milleks on 19. detsembril 2006 Bukarestis allkirjastatud Kesk-Euroopa vabakaubandusleping. Leping kujutab endast olulist edasiminekut piirkondliku koostöö ja leppimise suunas ning võib tugevdada vastastikuseid majandussidemeid.

¹ Piirkondliku koostööõukogu juhatus pidas 2007. aastal kaks koosolekut. Piirkondliku koostööõukogu esimene täiskogu istung ja piirkondliku foorumi pidulik avamine toimub 27. veebruaril 2008 Sofias.

12. EL jätkas 2007. aastal toetuse osutamist endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu tööle seoses minevikus asetleidnud inimõiguste rikkumiste uurimisega. Nõukogu pikendas oma meetmeid, millega toetatakse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volituste tõhusat rakendamist (kõnealuste meetmete eesmärk on külmutada kõikide kohtu poolt süüdistatavate tagaotsitavate varad ning kehtestada reisimise keeld isikute suhtes, kes abistavad õigusemõistmisest kõrvale hoiduvaid isikuid, kellele kõnealune kohus on esitanud süüdistuse). Tingimus teha koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga on endiselt tähtsal kohal piirkonna suhtes võetavas ELi poliitikas.
13. Kogu 2007. aasta jooksul suleti Lääne-Balkani riikides läbiviidava ELi järelevalvemissiooni kontoreid, tulenevalt nõukogu otsusest lõpetada järelevalvemissiooni tegevus 2007. aasta lõpuks.

Horvaatia

14. EL tunnustas Horvaatia jätkuvaid üldiseid edusamme, mis lubasid riigil jõuda veelgi tähtsamasse ja enam nõudvasse etappi, ning märkis, et ühinemisläbirääkimised liiguvad õiges suunas. EL on Horvaatiale jätkuvalt rõhutanud, et edu ühinemisläbirääkimistel oleneb tingimuste, sealhulgas peatükkide avamise ja sulgemisega seotud kriteeriumide, stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu kohaste kohustuste täitmisest ning ühinemispartnerluse elluviimisest. Suuremat tähelepanu tuleb pöörata *acquis*' tõhusamale ülevõtmisele ja rakendamisele, et suuta aegsasti täita liikmesusest tulenevaid kohustusi, eelkõige kohtu- ja haldusreformide, korruptsioonivastase võitluse, vähemuste õiguste ja pagulaste tagasipöördumise osas. Jätkuvalt tuleb teha täielikku koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga ning veelgi parandada Horvaatias sõjakurjategijatele süüdistuse esitamist ja nende üle kohtumõistmist.
15. Lisaks on samuti oluline, et Horvaatia jätkab oma jõupingutusi heade naabrusuhete nimel, võttes sealhulgas meetmeid, et leida rahuldavad lahendused naaberriikidega lahendamata kahepoolsetele küsimustele, eelkõige piirivaidlustes. Sellega seoses kutsus nõukogu Horvaatiat 2007. aasta detsembris üles täielikult järgima Euroopa Ülemkogu 2004. aasta juuni kohtumise järeldustes ja läbirääkimiste raamistikus osutatud 4. juuni 2004. aasta kokkulepet ökoloogilise ja kalapüügikohtade kaitsetsooni kohta ning mitte kohaldama ELi liikmesriikide suhtes kaitsetsooni ühtegi aspekti, kuni on jõutud ELi jaoks sobivale ühisele kokkuleppele¹.

Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik

16. Nõukogu pikendas veebruaris endisesse Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja Erwan Fouéré volitusi kuni 29. veebruarini 2008². Erwan Fouéré täidab alates 1. novembrist 2005 üheaegselt nii Euroopa Liidu eriesindaja kui komisjoni delegatsiooni juhi kohuseid.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 25. juulil 2007 vastu resolutsiooni Horvaatia 2006. aasta eduaruande kohta.

² Ühismeede 2007/109/ÜVJP, ELT L 46, 16.2.2007, lk 68.

17. Kogu 2007. aasta vältel on Euroopa Liidu eriesindaja peamiseks tegevuseks olnud poliitilise protsessi nõustamine ja lihtsustamine. Samuti on Euroopa Liidu eriesindaja Fouéré jätkanud Ohridi raamlepingu elluviimise edendamist, aidates kaasa üldisele poliitilisele stabiilsusele ja soodustades rahvustevahelist dialoogi. Nõukogu pikendas samuti oma meetmeid, mis on suunatud endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ekstremistide vastu, kes takistavad Ohridi raamlepingu elluviimist.
18. Tuginedes 2007. aastal tehtud tööle, on Euroopa Liidu eriesindaja peamiseks ülesandeks 2008. aastal toetada riiki tema püüdlustes ELiga integreeruda ning nõustada ja lihtsustada poliitilist protsessi. Kuigi peaministri ja presidendi vaheline dialoog on paranenud, jätkab Euroopa Liidu eriesindaja poliitiliste erakondade vahelise konstruktiivse dialoogi tugevdamist, mille eesmärk on tõhustada ELi asjakohaste õigusaktide vastuvõtmist ja rakendamist. Samuti edendab Euroopa Liidu eriesindaja Ohridi raamlepingu täielikku ja tõhusat elluviimist. Lisaks jätkab Euroopa Liidu eriesindaja riigis läbiviidavate Euroopa Liidu eriesindaja ja EÜ juhitavate tegevuste täieliku sünkroniseerimise tagamist¹.
19. Nõukogu (üldasjad ja välissuhted) innustas oma 10. detsembri 2007. aasta istungil kõiki erakondi süvendama poliitilist dialoogi ja koostööd, sealhulgas rahvusrühmade vaheliste suhete vallas, et teha ühinemisprotsessis täiendavaid edusamme. Nõukogu kutsus üles kiirendama reformide tempot sellistes põhisvaldkondades nagu kohtusüsteemi ja avaliku halduse reform, politseireformi elluviimine ning korruptsioonivastane võitlus ning kutsus samuti üles tegelema töötuse probleemiga ja parandama üldist ettevõtluskeskkonda.
Nõukogu märkis siiski, et nimeküsimusele ei ole veel lahendust leitud. Nõukogu kutsus valitsust üles tegema küsimusele konstruktiivselt lähenedes uusi jõupingutusi, et leida ÜRO egiidi all korraldatavate Kreekaga peetavate läbirääkimiste tulemusel nimeküsimusele mõlemale poolele vastuvõetav lahendus, mis aitaks kaasa piirkondliku koostöö ja heanaaberlike suhete arengule.

Bosnia ja Hertsegoviina

Euroopa Liidu eriesindaja Bosnias ja Hertsegoviinas

20. Nõukogu pikendas Christian Schwarz-Schillingi volitusi Bosniasse ja Hertsegoviinasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindajana kuni 30. juunini 2007².
21. Kooskõlas ühismeetme 2007/87/ÜVJP artiklites 2 ja 3 sätestatud ülesannetega on Euroopa Liidu eriesindaja jätkanud Bosnia ja Hertsegoviina rahukokkuleppe üldraamistiku ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi prioriteetide elluviimise edendamist sellise stabiilse, elujõulise, rahumeelse ja mitmerahvuselise Bosnia ja Hertsegoviina rajamisel, kes teeb rahumeelset koostööd naabritega ja liigub pöördumatult ELi liikmesuse suunas. Vastavalt käsuliinis talle ettenähtud rollile jätkas ELi eriesindaja Bosnias ja Hertsegoviinas ELi kohaloleku koordineerimist ja ühtsuse tagamist, poliitilise järelevalve teostamist Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPM) üle ning kohaliku poliitilise nõu andmist ELi relvajõudude juhatajale.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 12. septembril 2007 vastu resolutsiooni endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2006. aasta eduaruande kohta.

² 7. veebruari 2007. aasta ühismeede 2007/87/ÜVJP.

22. Nõukogu nimetas 18. juunil 2007 Miroslav Lajčaki Euroopa Liidu uueks eriesindajaks Bosnias ja Hertsegoviinas¹. Nõukogu muutis 19. novembril 2007 Bosniasse ja Hertsegoviinasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi, et järgida uusi soovitusi, mille eesmärgiks on saavutada optimaalne kohapealne ELi koordineerimine (eelkõige juhtimis- ja kontrollstruktuuri osas)².

EUFOR Althea

23. Vaatamata keerulisele poliitilisele keskkonnale, püsis julgeolekuolukord Bosnias ja Hertsegoviinas stabiilsena. Operatsioon ALTHEA andis selles osas oma panuse, pakkudes jätkuvalt kindlustunnet ning olles valmis vastama julgeolekuväljakutsetele kogu riigis. Nõukogu vaatas 10. detsembril 2007 operatsiooni läbi ning rõhutas, et EL pühendub jätkuvalt Bosnia ja Hertsegoviina toetamisele, muu hulgas operatsiooni ALTHEA kaudu. Samuti leppis nõukogu kokku, et osana ELi üldisest tegevusest riigis jätkab EL oma sõjalist kohalolekut nii kaua kui vajalik.

EUPM

24. Missioon tegutses muudetud rõhuasetustega mandaadiga kuni 31. detsembrini 2007,³ mille keskmes oli operatiivtoetuse osutamine siseriiklikele ametiasutustele nende võitluses organiseeritud kuritegevusega ja abi osutamine politseireformi läbiviimiseks. Mandaadi täitmise lähtesumma oli 12 150 000 eurot. 2007. aastal osalesid missioonis kõik 27 ELi liikmesriiki ja kuus riiki, kes ei ole ELi liikmesriigid, kuid toetavad missiooni, ning missiooni isikkoosseisu suuruseks oli ligikaudu 414 inimest (166 rahvusvahelist politseiametnikku, 29 rahvusvahelist tsiviileksperti ja 219 kohalikku isikkoosseisu liiget).
25. EUPM toetas politseisüsteemi ümberkorraldamisprotsessi Bosnias ja Hertsegoviinas, tuginedes toetuse osutamisel asjaolule, et missiooni juht kuulub Bosnia ja Hertsegoviina politseisüsteemi ümberkorraldamise direktoraadi nõukogu liikmete hulka. Mostari deklaratsiooni ja Sarajevo tegevuskava vastuvõtmine 2007. aasta detsembris rajas teed politseireformi elluviimisele riigi tasandil, samas kui politseiasutuste ümberkorraldamine piirkondlikul ja kohalikul tasandil sõltub üldise kokkuleppe saavutamisest põhiseaduse reformi küsimuses.
26. EUPM järgis jätkuvalt ühispaiknemise meetodit, mis on läbi vaadatud ja ümber korraldatud. EUPM on alates 2006. aasta oktoobrist võtnud endale juhtrolli organiseeritud kuritegevusega võitlemisega seotud EJKP jõupingutuste politseiaspektide koordineerimise alal. EUPM aitas kohalikke ametiasutusi raskete kuritegude ja organiseeritud kuritegevuse uurimise kavandamisel ja läbiviimisel. Sellega seoses määras EUPMi kriminaalõiguse valdkonna kontaktüksus kindlaks politsei ja prokuratuuri koostöös esinevad puudujäägid ja tegeles nende kõrvaldamisega ning keskendus nii üldise kui juhtumipõhise koostöö tõhustamisele, andes seega panuse kriminaalõigussüsteemi terviklikkuse tugevdamisele Bosnias ja Hertsegoviinas.
27. EUPMi mandaati pikendati kahe aasta võrra ning jätkumissioon kestab 31. detsembrini 2009.

¹ Nõukogu 18. juuni 2007. aasta otsus 2007/427/ÜVJP.

² 19. novembri 2007. aasta ühismeede 2007/748/ÜVJP.

³ ELT L 307, 25.11.2005, lk 55.

ELi suurendatud kohalolek Bosnias ja Hertsegoviinas

28. Rahu tagamise nõukogu juhtorgani poliitikajuhid vaatasid 2007. aasta veebruaris läbi kavatsuse sulgeda kõrge esindaja büroo. Võttes arvesse üldist olukorda Bosnias ja Hertsegoviinas ning piirkonnas, otsustas rahu tagamise nõukogu kõnealuse otsuse vastuvõtmise ühe aasta võrra edasi lükata (st kuni rahu tagamise nõukogu 2008. aasta veebruari koosolekuni). Seetõttu on peatatud ELi kohaloleku täiendav tugevdamine Bosnias ja Hertsegoviinas, eelkõige ELi eriesindaja büroo laiendamine, ning see otsus vaadatakse läbi, võttes arvesse edasisi arenguid seoses kõrge esindaja bürooga.

Poliitiline olukord ja tulevikuväljavaated

29. Üldvalimised toimusid 2006. aasta oktoobris, kuid valitsus moodustati alles 2007. aasta veebruaris. Samal kuul hakkas sisepoliitikat mõjutama Rahvusvahelise Kohtu otsus kohtuasjas, mis algatati Bosnia ja Hertsegoviina poolt endise Serbia ja Montenegro vastu 1993. aastal esitatud kaebuse alusel. Kogu 2007. aasta jooksul võis täheldada reformiprogrammi rakendamise märgatavat aeglustumist, poliitiline keskkond halvenes ning maad võttis terav rahvuslik retoorika.

30. Pärast seda, kui septembris ei suudetud politseireformi osas kokkuleppele jõuda, ning pärast negatiivse tagasiside saamist kohalikul tasandil kõrge esindaja poolt võetud meetmetele (19. oktoobril võetud meetmed Bosnia ja Hertsegoviina riiklike institutsioonide toimimise parandamiseks), suutsid kuue peamise erakonna juhid nn Mostari deklaratsiooniga (28. oktoober) lahendada tõsise poliitilise ummikseisu, millele järgnes Sarajevo tegevuskava ja Laktasi kokkuleppe vastuvõtmine (sealhulgas kasutades rahvusvahelise üldsuse märkimisväärset abi). Komisjon parafeeris stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu 4. detsembril.

Euroopa Liiduga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimiseks on siiski vajalikud märkimisväärsed edusammud nelja kõige olulisema tingimuse osas, milleks on politseireform, ringhäälingureform, haldusreform ning endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga täieliku koostöö tegemine.

31. Samuti innustatakse tegema edusamme põhiseaduse reformiga, et luua riigis paremini toimivad struktuurid, mis vastaksid paremini Euroopa standarditele. See on Bosnia ja Hertsegoviinas tungivalt vajalik nii poliitilistel kui funktsionaalsetel põhjustel.

Serbia

32. Pärast Serbia ja Montenegro Liitriigi lagunemisest tingitud uue põhiseaduse vastuvõtmist korraldati Serbias 21. jaanuaril 2007 üldvalimised. Valimistel said selge ülekaalu ELi pooldavad reformimeelsed erakonnad. Nõukogu kutsus kohe pärast valimisi üles moodustama kiiresti valitsust, kes oleks pühendunud Serbia Euroopa suunas liikumisele ning oleks valmis toime tulema eesseisvate väljakutsetega, sealhulgas tegema koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohtuga ja viima edasi protsessi Kosovo staatuse küsimuses. Pärast valimisi pidas ELi kolmik (eesistujariik, peasekretär / kõrge esindaja ja komisjoni laienemisvolinik, kellele lisandus järgmine eesistujariik) Serbiaga mitmeid poliitilise dialoogi kohtumisi nii ministrite kui poliitikadirektorite tasemel.

33. 26. jaanuaril suundus Belgradi poliitikadirektorite taseme kolmik, et valmistada ette ministrite taseme kolmiku visiiti Belgradi 7. veebruaril. Kolmik kutsus Serbia poliitilisi liidreid üles moodustama kiiresti reformimeelne ja Serbia tulevikku Euroopas nägev valitsus. Samuti tervitas nõukogu oma veebruari istungil komisjoni valmisolekut taaskäivitada läbirääkimised stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu üle uue valitsusega Belgradis, tingimusel et see näitab üles selget pühendumust ja võtab konkreetseid ja tõhusaid meetmeid täieliku koostöö tegemiseks endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. EL jätkas kogu kevade jooksul nimetatud julgustava sõnumi edastamist Belgradile. Kui valitsus 15. mail lõpuks moodustati, võttis see viivitamatult konkreetseid meetmeid seoses endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga tehtava koostööga. See võimaldas komisjonil taaslustada Serbiaga läbirääkimisi stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu üle. Nõukogu tervitas oma juunikuistes järeldustes nimetatud arenguid.

Nõukogu meenutas, et stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu üle peetavate läbirääkimiste tempo ja lepingu sõlmimine sõltub eelkõige Serbia edusammudest lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks vajaliku õigusraamistiku ja haldussuutlikkuse väljaarendamisel ning täieliku koostöö tegemisel endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. Komisjon parafeeris stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu novembris ja tegi nõukogule ettepaneku see allkirjastada ja sõlmida, eeldusel et Serbia teeb täieulatuslikku koostööd Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. Euroopa Ülemkogu väljendas 2007. aasta detsembri kohtumisel siiski arvamust, et Serbia võib tänu oma tugevale haldussuutlikkusele suuta kiirendada liikumist ELi suunas ning et talle võidakse muu hulgas omistada kandidaatriigi staatus, kui selleks nõutavad tingimused on täidetud. Nõukogu (üldasjad ja välissuhted) kutsus 2008. aasta jaanuaris Serbiat üles kirjutama alla ajutisele poliitilisele koostöölepingule, mis näitaks ELi selget pühendumust Serbia väljavaadetele saada ELi liikmeks. Nõukogu otsustas samuti asutada töökonna, mis vaatab läbi võimalused, kuidas Serbia saaks teha ELi suunas liikumisel kiireid edusamme¹.

34. Nõukogu toetab jätkuvalt endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volituste rakendamist, kasutades selleks kahte ühist seisukohta, millest esimene käsitleb viisakeeldu ning teine varade külmutamist, mida kohaldatakse selliste isikute suhtes, kes abistavad kohtu poolt süüdistatavaid õigusemõistmisest kõrvale hoiduvaid isikuid.
35. Samuti osales nõukogu kogu 2007. aasta jooksul vahendustegevuses, mille eesmärgiks oli saavutada Kosovo staatust käsitlev Belgradi ja Priština vaheline kokkulepe läbirääkimiste teel, osaledes peamiselt ELi-USA-Venemaa kolmiku liikmena.

Kosovo²

36. Nõukogu jätkas 2007. aastal tööd ELi rolli suurendamisel Kosovos³.
37. Veebruaris kordas nõukogu oma täielikku toetust ÜRO eriesindajale Martti Ahtisaarile ja tema jõupingutustele. Nõukogu leidis, et Martti Ahtisaari poolt mõlemale poolele esitatud ettepanekud näevad ette kõikehõlmava korra, mis on kavandatud edendamaks paljurahvuselist ja demokraatlikku ühiskonda õigusriigi põhimõtteid austavas Kosovos.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 25. oktoobril 2007 vastu resolutsiooni ELi-Serbia suhete kohta.

² Vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonile 1244.

³ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 29. märtsil 2007 vastu resolutsiooni Kosovo tuleviku ja ELi rolli kohta.

Nõukogu tervitas Martti Ahtisaari kavatsust kaasata pooled intensiivsetesse konsultatsioonidesse ning kutsus Belgradi ja Prištinat tungivalt üles nimetatud konsultatsioonides aktiivselt ja konstruktiivselt osalema. Lisaks kordas nõukogu ELi valmisolekut etendada märkimisväärset rolli Kosovo staatust käsitleva kokkuleppe elluviimisel ja otsustas tõhustada ettevalmistusi tulevaseks ELi ja rahvusvaheliseks kohalolekuks Kosovos.

38. Nõukogu võttis 27. märtsil vastu ühismeetme 2007/203/ÜVJP, millega pikendatakse ELi rühma volitusi Kosovos 31. juulini 2007 võimaliku rahvusvahelise tsiviilmissiooni ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise ettevalmistamisele kaasaaitamiseks (ICMi/EUSRI ettevalmistusrühm).
39. Nõukogu võttis 14. mail vastu ühismeetme 2007/334/ÜVJP, millega muudetakse ja pikendatakse ELi planeerimisrühma volitusi seoses ELi võimaliku kriisiohjamise operatsiooniga Kosovos õigusriigi alal ja teistes võimalikes valdkondades, mille nõukogu võib Kosovo tulevase staatuse kindlaksmääramise kontekstis kindlaks määrata. Volitusi pikendati põhimõtteliselt 1. septembrini ning nõukogu vaatab need läbi hiljemalt 15. juuliks.
40. Nõukogu kinnitas juunis toetust ÜRO eriesindajale Martti Ahtisaarile ja kordas oma seisukohta, et ÜRO peasekretäri poolt 26. märtsil ÜRO Julgeolekunõukogule esitatud kõikehõlmav ettepanek loob aluse Kosovo küsimuse lahendamiseks ÜRO Julgeolekunõukogu uue resolutsiooni abil. Nõukogu rõhutas samuti vajadust leida kiiresti lahendus Kosovo staatuse küsimusele ja kinnitas taas oma veendumust, et Kosovo tulevase staatuse lahendamine kujutab endast *sui generis* juhtumit, mis ei loo pretsedenti.
41. Nõukogu võttis 16. juulil vastu ühismeetme 2007/517/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet, millega asutatakse ELi rühm Kosovos võimaliku rahvusvahelise tsiviilmissiooni ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise ettevalmistamisele kaasaaitamiseks (ICMi/EUSRI ettevalmistusrühm), ning pikendatakse selle kehtivust. Rühm nimetati ümber rahvusvahelise tsiviilbüroo ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise (ICO/EUSRI) ettevalmistusrühmaks.
42. Ettevalmistusrühma volitusi muudeti, et see hõlmaks „koostööd Kosovo ametiasutustega, UNMIKi ja teiste peamiste rahvusvaheliste partneritega UNMIKilt võimu ülemineku planeerimisel ja staatust käsitleva kokkuleppe elluviimise ettevalmistamisel”. Ettevalmistusrühma volitusi pikendati 30. novembrini või kuni ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 asendava uue ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni vastuvõtmisest 30 päeva möödumiseni, kui see uus ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon võetakse vastu enne 1. novembrit.
43. Nõukogu võttis 17. juulil vastu ühismeetme 2007/520/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet, millega asutatakse ELi planeerimisrühm (EUPT Kosovo), ning pikendatakse selle kehtivust. Nõukogu pikendas EUPT Kosovo volitusi 30. novembrini ning kiitis heaks isikkoosseisu värbamise ja koolitamise jätkamise vajaduse korral.
44. Nõukogu volitas septembris oma mitteametlikul kohtumisel (nn Gymnichi kohtumine) ametnikke tegema tööd, et valmistuda olukorraks, mil serblased ja Kosovo albaanlased ei jõua kokkuleppele. Nõukogu tervitas ELi-USA-Venemaa kolmiku jõupingutusi ning eelkõige kolmikus ELi esindava suursaadik Ischingeri antud panust.

45. Nõukogu väljendas oktoobris täielikku toetust kolmiku protsessile ning selles osalevale ELi esindajale. Nõukogu tervitas esimese läbirääkimistevooru tõhusat edenemist ning konstruktiivset õhkkonda. Nõukogu kutsus mõlemaid osapooli tungivald üles osalema läbirääkimiste ülejäänud voorudes kompromissi vaimus ning tegema kõik jõupingutused selleks, et tagada Kosovo staatust käsitleva kokkuleppe saavutamine läbirääkimiste teel.
46. Nõukogu tervitas novembris asjaolu, et valimised viidi Kosovos läbi rahumeelselt ja korrariikumisteta. Nõukogu avaldas kahetsust seoses Kosovo serblaste vähese osalemisaktiivsusega valimistel ning Belgradi esitatud valimiste boikoteerimise üleskutsega. Suursaadik Ischingeri teabe alusel kinnitas nõukogu taas oma täielikku toetust kolmiku tegevusele, pidades silmas kolmiku protsessi peatset lõpuleviimist 10. detsembril. Nõukogu kinnitas veel kord ELi valmisolekut etendada tulevikus Kosovos märkimisväärset rolli ning lubas, et EL teeb selleks asjakohaseid ettevalmistusi.
47. Nõukogu võttis 19. novembril vastu ühismeetme 2007/744/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2006/623/ÜVJP, millega asutatakse ICO/EUSRi ettevalmistusrühm, ning pikendatakse selle kehtivust. Ettevalmistusrühma volituste kehtivust pikendati 30. märtsini 2008 või 30 päevaks pärast rahvusvahelise üldsuse esindaja / Euroopa Liidu eriesindaja ametisse nimetamist, kui ametisse nimetamine toimub enne 1. märtsi.
48. Nõukogu võttis 29. novembril vastu ühismeetme 2007/778/ÜVJP, millega muudetakse ja pikendatakse ühismeedet 2006/304/ÜVJP, millega asutatakse ELi planeerimisrühm. Nõukogu kiitis heaks ELi võimalikuks tulevaseks kriisiohjamise operatsiooniks nõutavate vahendite vajadused ning ettepanekute esitamise seoses vajaliku varustuse, teenuste ja ruumide osas riigihangete korraldamisega. Samuti kiitis nõukogu heaks pakkumismenetluste käivitamise ja lepingute sõlmimise nende tulemuste alusel. ELi planeerimisrühma mandaati pikendati 31. märtsini 2008.
49. Euroopa Ülemkogu võttis detsembris teadmiseks kolmiku protsessi lõpuleviimise ja lõpparuande esitamise. Euroopa Ülemkogu rõhutas, et kolmiku rakendatud läbirääkimiste protsess on end ammendanud, ning avaldas sellega seoses sügavat kahetsust selle üle, et kaks osapoolt ei suutnud jõuda vastastikku vastuvõetavale kokkuleppele. Euroopa Ülemkogu rõhutas vajadust teha edusamme leidmaks lahendust Kosovo staatuse küsimusele, mis on oluline piirkonna stabiilsuse seisukohast. Euroopa Ülemkogu rõhutas, et EL on valmis täitma juhtivat rolli piirkonna stabiilsuse tugevdamisel ning Kosovo staatust määrava lahenduse rakendamisel. Euroopa Ülemkogu väljendas samuti ELi valmisolekut abistada Kosovot teel jätkusuutliku stabiilsuse poole, muu hulgas EJKP missiooni abil ning toetades rahvusvahelist tsiviilbürood, mis on osaks rahvusvahelisest kohalolekust.
50. Euroopa Ülemkogu järelduste järeelmeetmena muutus 2008. aasta jaanuaris intensiivsemaks töö seoses ettevalmistustega ELi EJKP missiooni ja rahvusvahelise tsiviilbüroo lähetamiseks. Nõukogu võttis 4. veebruaril 2008 vastu ühismeetme Euroopa Liidu õigusriigimissiooni asutamise kohta Kosovos (EULEX KOSOVO) ning ühismeetme, millega nimetatakse Pieter Feith Euroopa Liidu eriesindajaks Kosovos. Lisaks võeti 15. veebruaril vastu EULEX KOSOVO operatiivpilaan, mis oli signaaliks EJKP missiooni käivitumisest.

Albaania

51. Pärast seda, kui EL ja Albaania allkirjastasid 2006. aastal stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning selle juurde kuuluva vahekokkuleppe, on 14 liikmesriiki viinud 2007. aasta lõpuks lõpule oma siseriiklikud ratifitseerimismenetlused.
52. Nõukogu võttis juulis vastu järeldused, milles tervitas Albaania parlamendis toimunud presidendivalimiste protsessi lõpuleviimist vastavalt põhiseadusele ning Bamir Topi valimist uueks presidendiks. Nõukogu kinnitas taas oma toetust Albaania Euroopa Liiduga ühinemise väljavaatele eeldusel, et täidetakse ELi tingimused, ning julgustas kõiki poliitilisi jõude tegema koostööd vajalike reformide elluviimisel. Nõukogu pidas samuti väga oluliseks Albaania jätkuvalt konstruktiivset rolli piirkonnas.
53. Nõukogu jälgib 2008. aastal jätkuvalt arenguid nii kõnealuses riigis kui selle lähiümbruses. Riigisiselt on üheks tähtsaks elemendiks, mida nõukogu komisjoni esitatud eduaruande alusel sügisel hindab, et hinnata riigi edusamme ELi seatud tingimuste täitmisel, mis on vajalik tema edasiseks liikumiseks ELi suunas, 2009. aastal toimuvate üldvalimiste ettevalmistuste kõik aspektid (valimiseaduse reform, rahvastikuregistrid, ID-kaardid, biomeetrilised passid), mida tehakse kõigi poliitiliste jõududega peetava konstruktiivse dialoogi alusel.

Montenegro

54. 22. jaanuaril toimus Brüsselis ELi-Montenegro poliitilise dialoogi iga-aastane kolmiku kohtumine ministrite tasemel.
55. 15. oktoobril allkirjastas EL Montenegroga stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu. Nõukogu tervitas lepingu allkirjastamist kui olulist sammu Montenegro teel ELi suunas ja kutsus Montenegrot üles lepingut püsivalt ja tõhusalt rakendama, suurendama oma haldussuutlikkust ja kiirendama reforme, mis on muu hulgas seotud riigi ülesehitamise, õigusriigi, lepitusprotsessi, haldus- ja kohtusüsteemi reformiga ning võitlusega korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu. Lisaks on Montenegrol vaja rakendada uut põhiseadust kooskõlas Euroopa standarditega ja jätkata jõupingutusi riigi ülesehituse põhielemente käsitleva konsensuse laiendamiseks¹.

2. PEATÜKK – IDA-EUROOPA JA KESK-AASIA

Horisontaalküsimused

56. Jätkus Euroopa naabruspoliitika elluviimine. Nõukogu vaatas läbi ettepanekud, mis sisaldasid 2006. aasta detsembris komisjoni esitatud teatise ning mille eesmärk on Euroopa naabruspoliitikat tugevdada. Kõnealuste ettepanekute põhjal esitas eesistujariik juunis nõukogule (üldasjad ja välissuhted) eduaruande². Nõukogu tervitas tehtud edusamme³. Komisjon avaldas 2007. aasta detsembris uue teatise „Tõhus Euroopa naabruspoliitika”⁴, milles tehakse kokkuvõtte alates eelmisest teatisest tehtud jõupingutustest. 2007. aasta detsembris kogunenud Euroopa Ülemkogu kutsus tulevasi eesistujariike üles seda tööd jätkama, et asjakohaste komisjoni teatiste ja ettepanekute põhjal arendada kahe- ja mitmepoolse tegevuse kaudu nii ida- kui lõunamõõdet⁵.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 13. detsembril 2007 vastu resolutsiooni Montenegro kohta.

² Vt 10874/07.

³ Nõukogu 18. juuni 2007. aasta järeldused.

⁴ Vt 16493/07.

⁵ Euroopa Ülemkogu 14. detsembri 2007. aasta järeldused, punkt 72.

Venemaa

57. EL ja Venemaa jätkasid kogu aasta vältel erakordselt intensiivset poliitilist dialoogi nii poliitilisel kui eksperttasandil. Koostöövaldkonnad ulatusid geograafilistest piirkondadest (eeskätt Lähis-Ida ja Balkani riigid) mitmesuguste horisontaalsete teemade, nagu energeetika ja kliimamuutused, massihävitusrelvade leviku tõkestamine, kriisiohjamine ja terrorism, eelkõige ülemaailmse tuumaterorismiga võitlemise algatuse kaudu, samuti koostöö mitmesugustes rahvusvahelistes organisatsioonides (eeskätt ÜROs ja OSCEs). EL pööras erilist tähelepanu riikidele, mis on nii Venemaa kui laienuvad ELi naaberriigid. Jätkusid konsultatsioonid nimetatud küsimustes. Selles valdkonnas aga on veel palju arenguruumi. Moldovasse, Lõuna-Kaukaasiasse ja Kesk-Aasiasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindajate ja Venemaa ametiasutuste vahel toimusid mitmed kohtumised.
58. 2007. aasta juunis jõustusid ELi ja Venemaa vahel sõlmitud viisade väljastamise lihtsustamise ja tagasivõtulepingud. Edusamme tehti mõlema lepingu rakendamisel, kuid endiselt on lahendamata mitmed tagasivõtulepingutega seotud küsimused. 12. ja 13. detsembril 2007. aastal algatati ELi ja Venemaa vaheline viisadialoog, mille raames vaadatakse läbi pikaajalises perspektiivis viisavaba reisimise tingimused.
59. 2007. aastal toimus kaks tippkohtumist. 18. mail Samaras (Venemaa) toimunud üheksateistkümnendal ELi-Venemaa tippkohtumisel¹ ja 26. oktoobril Mafras (Portugal) toimunud kahekümnendal ELi-Venemaa tippkohtumisel vaadati läbi käimasolev töö, mida tehakse seoses nelja ühise ruumi praktilise elluviimisega, ning ELi-Venemaa suhete tulevikuväljavaated, eelkõige Venemaa ühinemine WTOga ja läbirääkimised ELi-Venemaa uue koostöölepingu sõlmimiseks. Nimetatud lepinguga tõhustatakse ja edendatakse kahe poole vahelisi strateegilisi suhteid kõikides valdkondades, sealhulgas energeetika alal. EL ja Venemaa leppisid eelkõige kokku luua varajase hoiatamise süsteem, mis käivitub juhul, kui energiaga varustamises või energianõudluses esineb märkimisväärsed häireid. Mõlemal tippkohtumisel käsitleti samuti võtmetähtsusega rahvusvahelisi küsimusi, nagu näiteks Kosovo, Lähis-Ida ja Iraan.
60. 2007. aastal toimus mitu kohtumist ministrite tasemel. ÜVJP valdkonnas toimus kaks kolmiku kohtumist välisministrite tasemel, mis leidsid aset 5. veebruaril Moskvast ja 23. aprillil Luxembourgis. Kõigi 27 liikmesriigi välisministri kohtumine Venemaaga toimus 27. septembril New Yorgis ÜRO Peaassamblee istungjärgu raames. Samuti leidis 10. detsembril Brüsselis aset ELi-Venemaa alalise partnerlusnõukogu kohtumine välisministrite tasemel.
61. ELi-Venemaa inimõigustealaste konsultatsioonide kuues ja seitsmes voor toimusid vastavalt 3. mail ja 5. oktoobril 2007 Brüsselis. EL tõstas konkreetsed mureküsimused seoses inimõiguste olukorraga Venemaal, eelkõige seoses olukorraga Tšetšeenias, arvamuseavaldamise vabaduse ja kogunemisvabaduse (eelkõige 2007. aasta detsembris toimunud parlamendivalimiste ja 2008. aasta märtsis toimunud presidendivalimiste ettevalmistamise ajal), ajakirjanduse sõltumatuse, valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna olukorra ning õigusriigi põhimõtte austamisega. Oktoobris käsitlesid pooled konkreetselt küsimusi, mis olid seotud piinamise ja väärkohtlemise vastase võitluse ning naiste õigustega.

¹ Euroopa Parlament võttis vastu resolutsiooni 10. mail ja 14. novembril 2007 toimunud ELi-Venemaa tippkohtumiste kohta.

62. ELi eesistujariik esitas 2007. aastal mitu ÜVJP avaldust Venemaa kohta, eelkõige seoses Aleksander Litvinenko mõrva, 2. detsembril asetleidnud parlamendivalimiste ning Briti Nõukogu piirkondlike kontorite sulgemisega Venemaal.

Ukraina

63. ELi-Ukraina suhetes on tehtud märgatavaid edusamme. ELi ja Ukraina vahelise uue laiendatud lepingu osas alustati läbirääkimisi 5. märtsil 2007 ning 2008. aasta jaanuari lõpuks oli lisaks toimunud veel kuus läbirääkimistevooru. Läbirääkimised on toimunud konstruktiivses ja positiivses õhkkonnas ning mõlemad pooled on näidanud valmisolekut kiirelt edasi liikuda. Uus laiendatud leping toob Ukraina ELile märkimisväärselt lähemale, eelkõige tihedama poliitilise ja valdkondliku koostöö ja uue lepingu põhielemendiks oleva põhjaliku ja tervikliku vabakaubanduspiirkonna loomise kaudu¹.
64. Teine oluline samm ELi ja Ukraina suhetes oli Ukraina ja Euroopa Liidu vaheline viisade väljastamise lihtsustamise ja tagasivõtuleping, mis allkirjastati 2007. aasta juunis ja sõlmiti pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist 2007. aasta novembris.
65. Vabakaubanduspiirkonna loomise alaste läbirääkimiste alustamise eeltingimuseks oli Ukraina ühinemine WTOga.
66. 2007. aasta oli Ukraina ebakindla demokraatia jaoks katsumuste aasta. Peamiste poliitiliste jõudude vaheline võimuvõitlus ja põhiseaduse ebaselgus pädevuse jaotuse küsimuses tõid aprillis kaasa parlamendi laialisaatmise. Septembris korraldati erakorralised parlamendivalimised. OSCE kohaselt viidi valimised läbi „üldiselt kooskõlas demokraatlike valimiste suhtes võetud rahvusvaheliste kohustuste ja standarditega”. Valimistulemused näitasid Ukraina demokraatia elujõulisust, tuues endaga kaasa märkimisväärsed muudatused parlamendi koosseisus ning selle alusel uue valitsuskoalitsiooni moodustamise.
- Peaminister Julia Tõmošenko valitsus astus ametisse detsembris, tuginedes väikseimale võimalikule parlamendiamusele. Tervikuna olid erakorralised parlamendivalimised positiivseks arenguks Ukraina demokraatia tugevnemise suunas.
67. Siseriiklikule ebastabiilsusele vaatamata jätkas Ukraina edusammude tegemist 2005. aasta veebruaris vastuvõetud ELi-Ukraina ühise tegevuskava rakendamisel, kuigi reformide tempo on aeglustunud. Ukraina peab tegema jätkuvalt jõupingutusi, et veelgi tugevdada demokraatlikke institutsioone ja õigusriigi põhimõtet, tagada kohtusüsteemi sõltumatust, võidelda korrupsiooni vastu ja viia investeerimiskeskonna parandamiseks ellu vajalikke majandus- ja haldusreforme.
68. ELi-Ukraina suhete peamised prioriteedid 2008. aastal on jätkata ühise tegevuskava rakendamist ja läbirääkimisi uue laiendatud lepingu sõlmimiseks.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 12. juulil 2007 vastu resolutsiooni EÜ ja Ukraina vahelise lepingu läbirääkimisjuhistele kohta.

69. Siseriiklikult on Ukraina peamiseks ülesandeks muuta põhiseadust, et selgesõnaliselt sätestada pädevuse jaotus ja võimude tasakaalu põhimõtte. See on poliitilise stabiilsuse tagamise seisukohast äärmiselt oluline, kuna Ukrainat tabanud kriiside peamiseks põhjuseks on kehtiva põhiseaduse ebaselgus. Muudetud põhiseaduse peavad heaks kiitma kõik peamised poliitilised jõud, võttes arvesse Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni soovitusi.
70. EL toetas aktiivselt Musta mere sünergia algatust. Algatuse käivitamiseks toimus ELi osalusel 2008. aasta veebruaris Kiievis Musta mere sünergia alane ministrite kohtumine¹.

Valgevene

71. ELi poliitika Valgevene suhtes on jätkuvalt kahesuunaline: karmid ollakse nende isikute suhtes, kes vastutavad valimiste ajal asetleidnud kuritarvituste ja demokratiseerumise mahasurumise eest, samas tehakse riigiga koostööd, et toetada jõupingutusi, mille eesmärk on luua eeltingimused demokratiseerumiseks.

Pikendati piiravaid meetmeid (viisakeeld ja varade külmutamine), mis olid kehtestatud isikute suhtes, kes olid presidendivalimiste ajal ja selle järel vastutavad kuritarvituste ja üleastumiste eest, isikute suhtes, kes vastutavad nelja tuntud isiku kadumise eest Valgevenes aastatel 1999–2000, ning isikute suhtes, kes takistasid kõnealuste kuritegude sõltumatut uurimist².

Piiravate meetmete täiendav läbivaatamine toimub plaanide kohaselt enne 2008. aasta aprilli.

72. Piiravaid meetmeid tasakaalustati ennetava kaasamispoliitikaga, mille eesmärk on luua tingimused demokratiseerumiseks. 2007. aastal toimus mitu kõrgemate ametnike taseme visiiti Minskisse, sealhulgas ka nõukogu peasekretariaadi poliitikaosakonna direktori Helga Schmid'i visiit 2007. aasta märtsis, mis oli viimaste aastate kõrgeima tasemega ELi visiit kõnealusesse riiki. Helga Schmid kohtus peamiste valitsusväliste organisatsioonide esindajate, opositsiooni esindajate, välisministri asetäitja Voronetski ja välisminister Martõnoviga. Ta rõhutas ELi valmisolekut teha Valgevenega koostööd, kuid tegi samuti selgeks, et EL ei lähe vastuollu oma põhimõtetega ning kutsus üles vabastama kõik poliitvangid. Ta edastas samu sõnumeid oma visiidil Minskisse 2007. aasta novembris, kus ta samuti tunnustas esialgseid positiivseid samme, mida Valgevene ametivõimud aasta jooksul olid teinud: mõnede vangide vabastamine, Minskis EÜ delegatsiooni avamise heakskiitmine (vastav leping parafeeriti 5. detsembril 2007) ning tõsiasi, et mais lubati läbi viia opositsiooniliste poliitiliste jõudude kongress.
73. Kuna olukord Valgevenes ei olnud paranenud, jõustati 21. juunil 2007 nõukogu 21. detsembri 2006. aasta määrus 1933/2006, millega peatatakse ajutiselt Valgevene ligipääs ELi üldiste soodustuste süsteemile³, mille põhjuseks on Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) ees võetud kohustuste mittetäitmine.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni 2007. aasta raporti põhjal 17. jaanuaril 2008 vastu resolutsiooni Musta mere regionaalpoliitilise lähenemisviisi kohta.

² Nõukogu ühine seisukoht 2007/173/ÜVJP (ELT L 79, 20.3.2007, lk 40).

³ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1933/2006 (ELT L 405, 30.12.2006, lk 35).

74. Olukorda Valgevenes iseloomustasid arvukad arreteerimised ja kohtupidamised, mis olid üha enam suunatud noorsooaktivistide vastu ning tõid peamiselt kaasa trahvid või mõnedel juhtudel ka mõnepäevased vangistused. Kuigi ametivõimud lubasid opositsioonil korraldada mõningaid avalikke üritusi („Euroopa marss” 14. oktoobril, „Sotsiaalmarss” 4. novembril), eelnes neile taas aktivistide arreteerimislaine, mille EL avalikult hukka mõistis.
75. Valgevenes korraldatakse 2008. aastal parlamendivalimised. Seaduse kohaselt tuleb valimised läbi viia enne oktoobrit. Aeg näitab, kas valimisseadusesse viiakse sisse lubatud muudatused. Samuti tuleb Valgevenet innustada, et ta kutsuks kohale täiemahulise valimiste vaatlusmissiooni, mida juhivad OSCE ning Demokraatlike Institutsioonide ja Inimõiguste Büroo.
76. ELi-Valgevene suhetes jäävad olulisele kohale viisaküsimused. Nõukogu (üldasjad ja välissuhted) kiitis oma 2007. aasta juuni järeldustes (rännet käsitleva üldise lähenemisviisi laiendamine ida- ja kagupoolsete naaberpiirkondade suhtes) heaks prioriteetsed meetmed, sealhulgas ELi-Valgevene eksperditaseme dialoogi rändeküsimustes.

Moldova Vabariik

77. ELi ja Moldova Vabariigi vahelised suhted arenesid üldiselt positiivses suunas. Moldova Vabariik jätkas 2005. aasta veebruaris vastuvõetud Euroopa naabruspoliitika tegevuskava rakendamist. Tegevuskava reformivõimaluste täielikuks ärakasutamiseks leppisid EL ja Moldova Vabariik kokku, et tegevuskava rakendatakse pärast 2008. aasta veebruari edasi vahendina, mis tugevdab reforme ja ELi-Moldova suhteid. Teisteks tähtsateks sammudeks ELi-Moldova suhetes olid 2007. aasta aprillis ühise viisataotluskeskuse avamine Chişinăus, viisade väljastamise lihtsustamise ja tagasivõttulepingute jõustumine 1. jaanuaril 2008 ning 1. märtsil 2008 jõustunud ühepoolsete kaubandussuodustuste andmine Moldovast pärit toodete importimisel ELi.
78. Nõukogu võttis veebruaris vastu ühise seisukoha, millega pikendatakse ja muudetakse piiravaid meetmeid, mis on suunatud Moldova Vabariigi Transnistria piirkonna juhtkonna vastu, kes vastutavad Transnistria konfliktile lahenduse leidmise takistamise eest, ja isikute vastu, kes vastutavad Moldova Vabariigi Transnistria piirkonna ladina tähti kasutatavate Moldova koolide suhtes hirmutamise- ja sulgemiskampaania kavandamise ja rakendamise eest¹.
79. Euroopa Liidu eriesindaja Kálmán Mizsei astus ametisse 1. märtsil. Euroopa Liidu eriesindaja on piirkonnas etendanud väga aktiivset rolli, andes olulise panuse ELi suhetele Moldova Vabariigiga ning aidates eelkõige kaasa jõupingutustele, mis on suunatud Transnistria konfliktile rahumeelse lahenduse leidmiseks. Eriesindaja pidas konsultatsioone kõigi kesksete pooltega, sealhulgas Moldova Vabariigi ja Transnistria piirkonna ametivõimudega ning konfliktis vahendajatena tegutsevate Venemaa, Ukraina ja OSCEga ning konflikti lahendamise protsessis vaatlejarollis oleva Ameerika Ühendriikidega. Üheks konsultatsioonide peateemaks oli oktoobri alguses Moldova presidendi Voronini väljapakutud usalduse suurendamise algatuste elluviimine. Nn 5+2 läbirääkimiste raames toimus oktoobri lõpus Odessas mitteametlik kohtumine, kus ELi esindasid eriesindaja ja komisjon.

¹ Nõukogu 19. veebruari 2007. aasta ühine seisukoht 2007/121/ÜVJP (ELT L 51, 20.2.2007, lk 31–32).

80. Septembris esines Euroopa Liidu eriesindaja ettekandega Euroopa Parlamendi väliskomisjonis. Samuti olid eriesindajal tihedad kontaktid Moldova delegatsiooni juhiga ning ta kohtus mitme Euroopa Parlamendi liikmega.
81. Euroopa Liidu eriesindaja osales alates 2005. aasta detsembrist toimiva ning komisjoni hallatava ja EÜ poolt rahastatava Moldova ja Ukraina vahelise piiri ELi piiriabimissiooni (EUBAM) nõuandekogu kolmel kohtumisel. EUBAMi mandaati pikendati alates 1. detsembrist 2007 veel kahe aasta võrra. Euroopa Liidu eriesindajal olid sagedased ja tihedad kontaktid EUBAMi juhi kindral Banfiga, kes on ka Euroopa Liidu eriesindaja poliitiline vanemõunik. Euroopa Liidu eriesindaja meeskonna liige asub EUBAMi peakorteris Odessas.
82. Lisaks abistavad Euroopa Liidu eriesindajat kaks poliitikanõunikku asukohaga Chişinăus ning nõunik asukohaga Kiievis, kes kõik on lähetatud liikmesriikide poolt.
83. EUBAM ja Euroopa Liidu eriesindaja jätkasid järelevalve teostamist Moldova ja Ukraina peaministri poolt 2005. aasta detsembris allkirjastatud tollialase ühisdeklaratsiooni rakendamise üle. Deklaratsiooni alusel kehtestati Moldova ja Ukraina vahelisel piiril ühine tollirežiim. Kõik suuremad Transnistria äriühingud on end registreerinud Chişinăus (382 äriühingut 2007. aasta lõpu seisuga), mis võimaldab neil kasutada ELiga kauplemise sooduskorda.
84. President Voronin külastas detsembris Brüsselit, et pidada konsultatsioone seoses ELi-Moldova suhete ja Transnistria konflikti lahendamiseks. Tal oli meeldiv kohtumine peasekretäri / kõrge esindaja Solanaga, millel osales ka Euroopa Liidu eriesindaja.

Tulevikuväljavaated

85. Moldova Vabariik jätkab tegevuskava alusel siseriiklike reformide elluviimist. Moldova peab erilist tähelepanu pöörama õigusriigi, ajakirjandusvabaduse, inimõiguste olukorra ja korrupsioonivastase võitluse parandamisele. Kuna ELi ja Moldova Vabariigi vahelise partnerlus- ja koostöölepingu esialgne kümneaastane kehtivusaeg lõppeb 2008. aastal, soovib Moldova Vabariik alustada läbirääkimisi uue lepingu sõlmimiseks (partnerlus- ja koostööleping on jõus, kuni üks pool selle kehtetuks tunnistab). ELi valmisolek alustada uue lepingu üle läbirääkimisi sõltub Moldova edusammudest tegevuskava rakendamisel.
86. Euroopa Liidu eriesindaja jätkab jõupingutusi, et taastada 5+2 läbirääkimised Transnistria konflikti lahendamiseks. Hiljuti on olnud mõningaid julgustavaid arenguid, mis annavad alust lootale, et Venemaa võib olla valmis edasi liikuma konflikti lahendamise protsessi taas alustamise suunas. Samuti otsib EL võimalusi, et toetada Moldova algatust seoses Transnistria-suunaliste usalduse suurendamise meetmetega.

Lõuna-Kaukaasia

87. Lõuna-Kaukaasiasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindajal suursaadik Peter Semnebyl on poliitiline mandaat aidata kaasa konfliktide ennetamisele ning abistada konfliktide lahendamisel (15. veebruari 2007. aasta ühismeede 2007/111/ÜVJP¹). Euroopa Liidu eriesindaja külastas 2007. aastal korrapäraselt Armeeniat, Aserbaidžaanit ja Gruusiat. Kõnealused visiidid parandasid ja tihendasid ELi ja nimetatud riikide vahelist poliitilist dialoogi ning suurendasid Euroopa Liidu nähtavust piirkonnas.

¹ ELT L 46, 16.2.2007, lk 75.

88. Euroopa Liidu eriesindaja Semneby pööras erilist tähelepanu Mägi-Karabahhia konfliktile ja olukorrale Gruusias (sealhulgas sisekonfliktidele Lõuna-Osseetias ja Abhaasias) ning samuti Venemaa-Gruusia suhetele. Suursaadik Semneby kohtus regulaarselt Armeenia, Aserbaidžani ja Gruusia poliitiliste liidritega ning Euroopa Nõukogu, OSCE, Venemaa, Türgi ja Ameerika Ühendriikidega. Samuti on Euroopa Liidu eriesindaja tähelepanelikult jälginud alates 2007. aasta novembrist kestnud Gruusia sisepoliitilist kriisi, kohtudes kõigi osapooltega ja edendanud nendevahelist dialoogi, ning aidanud kaasa siseriiklikele ja rahvusvahelistele jõupingutustele, mis aitavad kaasa olukorra täielikule normaliseerumisele. Eriesindaja intensiivsed jõupingutused suurendasid ELi mõjukust Gruusias.
89. Euroopa Liit jätkas 2007. aastal osalemist Gruusia ja Lõuna-Osseetia konflikti lahendamise protsessis¹.
90. 2007. aastal toimus ELi ja kolme Lõuna-Kaukaasia riigi vahelistes suhetes märkimisväärne areng². 2007. aasta oli samuti esimene aasta, mil kolm riiki rakendasid Euroopa naabruspoliitika tegevuskava. Alates 1. juunist 2007 on kolme Lõuna-Kaukaasia riiki korrapäraselt kutsutud ühinema piirkondlikke ja rahvusvahelisi küsimusi käsitlevate ELi deklaratsioonidega. Kolme Lõuna-Kaukaasia riigiga moodustatud koostöökomiteede kohtumised toimusid 2007. aasta septembris piirkonnas ning kolme koostöönõukogu kohtumised toimusid Luxembourgis 16. oktoobril 2007. Gruusia president Saakašvili külastas Brüsselit 2007. aasta veebruaris ja Armeenia president Kotšarjan 2007. aasta oktoobris.
91. Armeenia parlamendivalimised (2007. aasta mais) olid esimesteks valimisteks piirkonnas pärast Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade vastuvõtmist ning kujutasid endast märkimisväärset edasiminekut võrreldes eelmiste riigis asetleidnud valimistega. Tegemist oli positiivse sündmusega, mis loob tausta piirkonnas 2008. aastal asetleidvale valimistsüklile: Armeenia presidendivalimised 19. veebruaril 2008, Gruusia presidendivalimised 5. jaanuaril 2008 ja Gruusia parlamendivalimised 2008. aasta mais ning Aserbaidžani presidendivalimised 2008. aasta sügisel.
92. Olukord seoses Aserbaidžani ajakirjanduse sõltumatusega on jätkuvalt väga murettekitav. 2007. aasta juulis toimus Euroopa Liidu eriesindaja ning peasekretäri / kõrge esindaja isikliku esindaja inimõiguste valdkonnas Riina Kionka ühisvisiit Bakuusse, et edendada ajakirjandusalast dialoogi.
93. Kooskõlas Euroopa naabruspoliitika tegevuskava neljanda prioriteediga jätkati Gruusiaga koostööd piirihalduse alal, kaasates jätkuvalt ELi eriesindaja Gruusias asuvat piiritoetusmeeskonda. 2007. aastal vaatasid Gruusia ametivõimud läbi ja võtsid vastu piirihalduse strateegia, mille oli välja töötanud ELi eriesindaja Gruusias asuv piiritoetusmeeskond.
94. 2008. aastal jätkab Euroopa Liidu eriesindaja Semneby Armeenia, Aserbaidžani ja Gruusia abistamist vajalike reformide läbiviimisel eelkõige õigusriigi, demokraatia, inimõiguste, hea valitsemistava, arengu ja vaesuse vähendamise valdkonnas.
95. Samuti aitab Euroopa Liidu eriesindaja Semneby vastavalt olemasolevatele mehhanismidele kaasa konfliktide ennetamisele ja konfliktide lahendamise edenemiseks vajalike tingimuste loomisele.

¹ ELT L 174, 28.6.2006, lk 9 ja ELT L 181, 11.7.2007, lk 14.

² Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni 2007. aasta raporti põhjal 17. jaanuaril 2008 vastu resolutsiooni Lõuna-Kaukaasia suhtes võetava tõhusama ELi poliitika kohta.

96. Samuti jätkab Euroopa Liidu eriesindaja heakskiidetud usaldust suurendavate meetmete rakendamist, mis toetavad konfliktide lahendamist Gruusias. Siiani on konkreetseimateks näideteks kahe ELi politsei kontaktametniku lähetamine konfliktitsoonidesse UNOMIGi ja OSCE juurde.
97. Euroopa Liidu eriesindaja toetab jätkuvalt rahvusvahelisi vahendamisalaseid jõupingutusi Mägi-Karabahhias. Samuti jätkab Euroopa Liidu eriesindaja võimaluste otsimist, et anda panus Armeenia ja Türki vaheliste suhete parandamisse.
98. Samuti teeb Euroopa Liidu eriesindaja Semneby tihedat koostööd komisjoniga, et jätkata kolme Lõuna-Kaukaasia riigiga Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade rakendamist.

Kesk-Aasia

99. 2007. aastal saavutati ELi ja Kesk-Aasia vahelistes suhetes märkimisväärset edu. Euroopa Ülemkogu võttis juunis toimunud kohtumisel vastu Kesk-Aasiat käsitleva ELi strateegia, mille eesmärk on tuua ELi prioriteetide keskmesse kuus peateemat (inimõigused, õigusriigi põhimõte, hea valitsemistava ja demokraatiseerimine, noored ja haridus, majanduslik areng, energeetika ja ühendused, julgeolek ja stabiilsus ning keskkond).
Strateegias nähakse ette vahendid ja rahastamine nimetatud valdkondades projektide kindlakstegemiseks ja selleks, et muuta ELi tegevus piirkonnas nähtavamaks ja tõhusamaks¹.
100. Selleks et suurendada piirkonna isevastutust strateegia rakendamisel, korraldas eesistujariik Saksamaa kaks ministrit tasandi ELi kolmiku kohtumist Kesk-Aasia välisministritega: 28. märtsil Astanas ja 30. juunil Berliinis. Portugali eesistumise ajal külastas ELi kolmik viiest Kesk-Aasia riigist nelja, et arutada kohalike ametivõimudega strateegia rakendamist ning kavandada iga riigi osas prioriteetseid projekte.
101. Peasekretär / kõrge esindaja Solana külastas piirkonda (Kasahstan, Kirgiisi Vabariik ja Türkmenistan) 8.–10. oktoobril, et kõrgeimal tasandil tugevdada poliitilist dialoogi ning toetada strateegia rakendamist.
102. Strateegia rakendamise kontekstis korraldati 13. detsembril Brüsselis mitteametlik ELi abiandjate tegevust koordineeriv kohtumine, et teha kindlaks võimalused koostöö saavutamiseks EÜ ja liikmesriikide tegevuste vahel piirkonnas.
103. Kogu aasta vältel toimusid mitmed kõrgetasemelised visiidid ja kohtumised seoses ELi ja Kesk-Aasia riikide vaheliste lepinguliste suhetega. Veebruaris toimusid iga-aastased koostööndukogude kohtumised Kasahstani ja Kirgiisi Vabariigiga. Septembris toimus Brüsselis ühiskomitee kohtumine Türkmenistaniga, sealhulgas leidis aset inimõigustealane eridialoog, ning detsembris toimus Brüsselis ühiskomitee kohtumine Tadžikistaniga ja koostöökomitee kohtumine Kasahstaniga. Türkmenistani president külastas Brüsselit 2007. aasta novembris, et tugevdada ELi-Türkmenistani suhteid.
104. OSCE kontekstis oli EL aktiivne seoses vajadusega võtta Madridis OSCE ministrite kohtumisel vastu otsus Kasahstani kandideerimise kohta OSCE eesistuja kohale ning EL kavatseb vastuvõetud otsust (Kasahstan on OSCE eesistuja 2010. aastal) nüüd kasutada selleks, et edendada kõnealusel riigis poliitilisi reforme.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni 2007. aasta raporti põhjal 20. veebruaril 2008 vastu resolutsiooni Kesk-Aasiat käsitleva ELi strateegia kohta.

105. Kesk-Aasiasse nimetatud ELi eriesindaja suursaadik Pierre Morel on teinud aktiivset koostööd mitmesuguste piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega ning piirkonnas ja selle ümbruses ulatuslikult ringi sõitnud. Tema jõupingutused olid eriti väärtuslikud seoses strateegia väljatöötamise, ELi ja Usbekistani vaheliste suhete järkjärgulise taastamise ning Türkmenistaniga tihedamate kontaktide tugevdamisega pärast võimuvahetust kõnealuses riigis. Euroopa Liidu eriesindaja volitusi muudeti ja pikendati kaks korda¹, et lisada volituste hulka pädevus aidata kaasa Kesk-Aasiaga seonduvate ÜVJP energiavarustuse kindluse aspektide ning samuti narkootikumidevastase võitluse aspektide kindlaksmääramisele.
106. Samuti muutusid 2007. aastal järk-järgult tihedamaks ELi ja Usbekistani vahelised kontaktid ja suhetes toimusid mõned tervitavad muutused, samas kui ELi ja Usbekistani vaheliste suhete täielikku potentsiaali ei ole ära kasutatud, sest kõnealuses riigis valitseva inimõigustealase olukorra osas on tõsisemaid lahendamata probleeme. Andižani sündmusi käsitlevate ekspertide teine kohtumine toimus 2007. aasta aprillis Taškendis. Usbekistaniga peetava inimõigustealase dialoogi esimene voor toimus 9. mail 2007 Taškendis.
107. Nõukogu pikendas 14. mail kaheksa isiku suhtes kehtestatud viisapiiranguid kuue kuu võrra². Nõukogu otsustas 15. oktoobril pikendada relvaembargot ja viisapiiranguid 12 kuu võrra³. Tunnistades siiski, et Usbekistan on teinud teatud edusamme sellistes valdkondades nagu surmanuhtluse kaotamine ja *habeas corpus* käsitlevate õigusaktide muudatused, ja eesmärgiga julgustada Usbekistani ametivõime astuma positiivseid samme inimõiguste olukorra parandamiseks ning tegema konstruktiivsemat koostööd selliste rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu ÜRO, täites nii oma rahvusvahelisi kohustusi, otsustas nõukogu siiski viisapiiranguid kuue kuu jooksul mitte kohaldada, otsustades seejärel, kas Usbekistani ametivõimud on saavutanud edu inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi valdkonnas.

3. PEATÜKK - VAHEMERE PIIRKOND JA TÜRGI

Horisontaalküsimused

108. Viimasel aastal on jätkatud viie aasta töökava ja Euroopa – Vahemere piirkonna terrorismivastase võitluse toimimisjuhendi rakendamist, mis võeti mõlemad vastu 27.-28. novembril 2005. aastal Barcelonas toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna tippkohtumisel ning mis sisaldavad ambitsioonikaid eesmärke seoses poliitiliste ja majandusreformidega. Samuti on jätkatud iga-aastase töökava sihipärast rakendamist, kõnealune töökava kiideti ühiselt heaks välisministrite tasandil toimunud Euromedi kaheksandal kohtumisel, mis toimus 27.–28. novembril 2006. aastal Tamperes. Kõnealune iga-aastane töökava vaadati järgnevalt läbi välisministrite tasandil toimunud Euromedi üheksandal kohtumisel, mis toimus 5.-6. novembril Lissabonis⁴, millel samuti tervitati kahe uue liikme, Albaania ja Mauritaania ühinemist.

¹ Nõukogu 15. veebruari ühismeede 2007/113/ÜVJP (ELT L 46, 16.2.2007, lk 83) ja nõukogu 1. oktoobri 2007. aasta ühismeede 2007/634/ÜVJP (ELT L 256, 2.10.2007, lk 28).

² Nõukogu 14. mai 2007. aasta ühine seisukoht 2007/338/ÜVJP, ELT L 128, 16.5.2007, lk 50.

³ Nõukogu 13. novembri 2007. aasta ühine seisukoht 2007/734/ÜVJP, ELT L 295, 14.11.2007, lk 34.

⁴ Euromed 1/07.

109. Barcelona tippkohtumisel vastuvõetud viie aasta töökava (2006–2009) poliitilised prioriteedid seonduvad nelja valdkonnaga: poliitiline ja julgeolekualane koostöö, haridus ja kultuur, jätkusuutlik sotsiaalmajanduslik koostöö ja ränne, sotsiaalne integratsioon, õigussüsteem ja julgeolek. Töökava rahastatakse piirkondliku sihtprogrammi kaudu, mis on osa Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendist (ENPI) aastateks 2007–2010 ning mis moodustab 343,3 miljonit eurot ENPI 11 181 miljoni euro suurusest kogueelarvest ajavahemikuks 2007–2013¹.
110. Jätkus poliitiline dialoog kõigi Euromedi partneritega ning seda vaatamata jätkuvalle konfliktile Lähis-Idas ja piirkonna teistes osades. Lähis-Ida rahuprotsessi osas rõhutati järjestikustel ministrite kohtumistel, et Barcelona protsessi eesmärk ei ole asendada käimasolevaid algatusi, vaid parandada üldiseid tingimusi ning toetada seega algatuste edukat elluviimist. Seepärast on Araabia-Iisraeli konflikt olnud korrapäraselt Euromedi kõrgemate ametnike taseme kohtumistel peetava poliitilise dialoogi keskmes.
111. Terrorismivastase võitluse osas keskendusid jõupingutused Euromedi toimimisjuhendi praktilisele rakendamisele. Euromedi erakorralistel kohtumistel käsitleti ÜRO ja ELi võimalusi ja väljavaateid osutada terrorismivastases võitluses tehnilist abi, tsiviilsatsioonide liitu käsitleva ÜRO algatuse antavat panust ning terrorismile ja radikaliseerumisele õhutamise ärahoidmist.
112. Euroopa – Vahemere piirkonna kõigi partnerite vahelise partnerluse ja dialoogi tugevdamise osas on eriliseks panuseks Sloveenia algatus Euroopa – Vahemere piirkonna ülikooli asutamise kohta, mille asukohaks on Sloveenia välja pakkunud enda territooriumi; ministrid on kõnealust algatust tunnustanud.
113. Euroopa – Vahemere piirkonna ministrite esimene rändeteemaline kohtumine toimus 18. ja 19. novembril 2007 Albufeiras (Portugal). Albufeiras heaks kiidetud deklaratsiooni esimeses, poliitilisemat laadi osas kirjeldatakse Euroopa – Vahemere piirkonna kõigi partnerite pühendumust luua ja tugevdada omavahelist koostööd rände ja rändega seotud küsimuste alal. Deklaratsiooni teine, enam tegevusele suunatud osa hõlmab kolme valdkonda, milles on määratletud konkreetsete projektid: seaduslik ränne, ränne ja areng ning ebaseaduslik ränne.
114. Piirkondlikku partnerlust ja usalduse suurendamist jätkati Euromesco välispoliitikainstituutide võrgustiku algatuste kaudu, keskendudes kodanikuühiskonnale, inimõigustele ja demokraatialle piirkonnas: sh toimusid kaks allpiirkondlikku seminari, 21.–23. septembril 2006 Meknèsis ja 26.–27. aprillil 2007 Alexandrias, ning 31. mail 2007 Berliinis toimunud seminar „Valitsemistavad, reform ja inimõigused Euromedi piirkonnas”. Samuti jätkus koostöö Euroopa – Vahemere piirkonna tsiviilkaitsesüsteemi loomiseks, mis on tingitud piirkonna üha suurenevast haavatavusest seoses loodus- või inimese põhjustatud katastroofidega. Alustati koostööd seoses valimisalaste parimate tavade ja tehniliste teadmiste vahetamisega ning seda jätkatakse ekspertide tasandil.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1638/2006, millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta.

115. EJKPd ja julgeolekuküsimusi käsitlev Euromedi dialoog süvenes tänu Euromedi erakorralistele kohtumistele 2007. aasta juunis ja novembris, millel vaadati läbi tsiviil- ja sõjaline tegevus, st Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži egiidi all toimuvad sissejuhatavad kursused ning ELi kriisiohjamise operatsioonid.
116. Jätkus Euroopa naabruspoliitika elluviimine Vahemere piirkonna riikide suhtes. Nõukogu vaatas läbi ettepanekud, mis sisaldasid 2006. aasta detsembris komisjoni poolt esitatud teatises, mille eesmärk oli Euroopa naabruspoliitikat tugevdada. Kõnealuste ettepanekute põhjal esitas eesistujariik juunis nõukogule eduaruande¹. Nõukogu tervitas edusamme².
117. Jätkuvalt tugevdati Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarset mõõdet; Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee plenaaristung toimus 16.–17. märtsil 2007 Tunisises ning sellel toimunud aruteludel keskenduti piirkonna seisukohast peamistele küsimustele, nagu näiteks Euromedi vabakaubanduspiirkond ja ränne.
118. Vastavalt 5.–6. novembril Lissabonis toimunud Euromedi üheksandal kohtumisel kokkulepitule keskendub Euroopa – Vahemere piirkonna partnerlus 2008. aastal sellistele küsimustele nagu majanduslik ja sotsiaalne areng, energeetika, kliimamuutused, kodanikukaitse, terrorismi- ja ekstremismivastane võitlus, Euroopa naabruspoliitika ning kultuuridevahelise dialoogi edendamine. 2008. aasta kuulutati Euroopa – Vahemere piirkonna kultuuridevahelise dialoogi aastaks.

EL-Türgi

119. Assotsieerimislepingu ja 2007. aastal peetud tõhustatud poliitilise dialoogi raames ning täielikus kooskõlas asjakohaste Euroopa Ülemkogu ja nõukogu järelduste, Türgiga peetavate läbirääkimiste raamistiku ja muudetud liitumispartnerlusega innustati Türgit uuendama ja intensiivistama reformiprotsessi, suurendama jõupingutusi seoses põhivabaduste ja inimõigustega (eelkõige sõnavabaduse ja usuvabaduse olulistest valdkondades), toetama aktiivselt jõupingutusi heakskiidetud 8. juuli protsessi elluviimiseks, mille tulemusel saavutatakse Küprose probleemi igakülgne lahendamine ÜRO raamistikus ja kooskõlas ELi aluspõhimõtetega, võtma meetmeid kahepoolsete suhete normaliseerimiseks kõigi ELi liikmesriikidega, sealhulgas Küprose Vabariigiga, rakendama täielikult ja diskrimineerimiseta Ankara protokoll, pühendumata ühemõtteliselt heanaaberlike suhete arendamisele ja vaidluste rahumeelsele lahendamisele ning hoiduma igasugustest ähvardustest või tegevusest, mis võivad negatiivselt mõjutada heanaaberlike suhteid ja piirivaidluste rahumeelset lahendamist. Võttes arvesse nimetatud küsimuste mõju läbirääkimisprotsessile, jätkatakse nende tähelepanelikku jälgimist ning neid käsitletakse aruteludel, mis leiavad aset 2008. aastaks kavandatud sarnastel kohtumistel, mille tulemused on sisendiks läbirääkimiste protsessile. Võttes arvesse vajadust vahetada arvamusi ja koordineerida tegevust, käsitletakse samuti vastastikku huvi pakkuvaid rahvusvahelisi küsimusi.

¹ Vt dok 10874.

² Nõukogu 18. juuni 2007. aasta järeldused.

Koostöö EJKP valdkonnas

120. Türgi väljendas 2007. aastal mitmel korral oma rahulolematust seoses tema kaasamisega EJKPsse. EL käsitles neid muresid kollektiivselt, kasutades sealhulgas süvendatud dialoogi Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigi läbiviidava ELi operatsiooni ettevalmistamise ajal.
121. Türgi jätkas osalemist järgmistes EJKP operatsioonides ja missioonides: operatsioon Althea Bosnias ja Hertsegoviinas, politseimissioon EUPM Bosnias ja Hertsegoviinas ning politseimissioon EUPOL Kinshasa Kongo Demokraatlikus Vabariigis. Türgi kutsuti osalema operatsioonis EUFOR Chad/RCA, kuid ta otsustas seda mitte teha. ELi ja Türgi Vabariigi vaheline leping, millega kehtestatakse raamistik Türgi osalemiseks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides, jõustus 1. augustil 2007.
122. Seoses Türgi panusega Euroopa sõjalistesse võimetusse tuleb märkida, et Türgi lõpetas 2010. aasta tsiviilpeaeasmärgi protsessi raames sõjalise panuse andmise 2007. aasta relvajõudude kataloogi lisasse, säilitades samas täiendavate panuste andmise ELi tsiviilkriiside ohjamise võimetusse. Türgi osaleb ühes lahingugrupis (IT-RO-TU, mida juhib IT).

4. PEATÜKK - LÄHIS-IDA / PÄRSIA LAHE PIIRKOND

Horisontaalküsimused

123. Lissabonis peetud Euromedi välisministrite kohtumise raames toimus 5. novembril 2007 mitteametlik kohtumine ELi kolmiku ja Araabia Magribi Liidu viie liikme (Alžeeria, Liibüa, Mauritania, Maroko ja Tuneesia) vahel. Sellega jätkati dialoogi, mille eesmärk on tugevdada pragmaatilist koostööd Araabia Magribi Liidus konkreetsete projektide kaudu, et aidata kõrvaldada mõningaid Araabia Magribi Liidus esinevaid puudujääke. Kohtumise aluseks oli Araabia Magribi Liidu peasekretäri Ben Yahia 2007. aasta aprillis esitatud üleskutse edendada suhteid ELiga.
124. ELi kolmik kohtus Islami Konverentsi Organisatsiooni kolmikuga 27. septembril 2007 New Yorgis ÜRO Peaassamblee istungjärgu raames. Arutlusel olnud küsimuste seas olid ELi ja Islami Konverentsi Organisatsiooni vaheliste suhete areng, Lähis-Ida rahuprotsess ja tsivilisatsioonide liit. 25. septembril 2007 toimus New Yorgis peasekretäri / kõrge esindaja Solana ja Islami Konverentsi Organisatsiooni peasekretäri Ekmelledin Ihsanoglu kahepoolne kohtumine¹.

Lähis-Ida rahuprotsess

125. Nõukogu toetas jätkuvalt ühist eesmärki leida kahe riigi olemasolul põhinev lahendus ning luua iseseisev, demokraatlik ja elujõuline Palestiina riik, mis eksisteeriks rahu ja turvaliselt kõrvuti Iisraeli ja oma teiste naabritega².
EL rõhutas endiselt Lähis-Ida rahuprotsessi terviklikkust, kaasates sellesse nii Liibanoni kui Süüria. Nimetatud põhimõtte on jätkuvalt päevakorras ja seda kinnitati ELi toetatud Annapolise konverentsi aruteludes.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 10. mail 2007 vastu resolutsiooni Araabia riikide reformi käsitleva ELi strateegia kohta.

² Euroopa Parlament võttis 12. juulil 2007 vastu resolutsiooni Lähis-Ida kohta.

126. 2007. aastal toimusid järgmised olulisemad sündmused: Pärsia lahe koostöönõukogu riikide toetatud lühiajaline katse saavutada Palestiinas leppimine rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamise teel, mis lõppes kohe pärast seda, kui Hamasi võitlejad panid juunis toime vägivaldse võimupöörde Gazas. EL kiitis heaks sellele järgnenud president Abbasi otsuse moodustada erakorraline valitsus peaminister Fayyadi juhtimisel ning kahepoolse dialoogi taastamise peaminister Olmert ja president Abbasi vahel, mis sillutas teed Annapolise konverentsi läbiviimisele novembris.
127. 2007. aastal suurenes Araabia riikide osalus Lähis-Ida rahuprotsessis. ELi välisministrid korraldasid 14. mail 2007 nõukogu (üldasjad ja välissuhted) raames esmakordselt mitteametliku kohtumise Araabia Liiga delegatsiooniga, kuhu kuulusid liiga peasekretär, Saudi Araabia, Jordaania, Maroko, Liibanoni, Süüria, Palestiina omavalitsuse ja Katari välisministrid ja Egiptuse esindaja. Araabia delegatsioon tutvustas ELi välisministritele Araabia rahualgatust. Mõlemad pooled leppisid kokku jätkata koostööd, et toetada jõupingutusi Iisraeli ja Palestiina konfliktile lahenduse leidmiseks ja suurendada koostööd ELi ja Araabia Liiga vahel. Järgnevalt lepiti kokku, et ELi ja Araabia Liiga välisministrid kohtuvad 11. ja 12. veebruaril 2008 Maltal, et arutada võimalikke koostöövaldkondi¹. Kõnealust algatust kinnitati 29. märtsil Ar-Riyādis toimunud Araabia Liiga tippkohtumise deklaratsioonis.
128. Samuti osalesid Araabia partnerid laialdaselt ja positiivselt 27. novembril toimunud Annapolise konverentsil, mille tulemusel saavutati peaminister Olmert ja president Abbasi vahel ühine arusaamine, mille kohaselt tuleb viivitamatult alustada heas usus kahepoolseid läbirääkimisi, eesmärgiga sõlmida rahuleping enne 2008. aasta lõppu. Kõnealust ühist arusaamist toetas president Bush, kes osales aktiivselt kõnealuses protsessis.

Sellele järgnes Palestiina riigi toetamist käsitlev rahvusvaheline rahastajate konverents, mis toimus 17. detsembril Pariisis ning mille tulemusel lubati eraldada 7,4 miljardit USA dollarit, et toetada tulevase Palestiina riigi ülesehitamist kooskõlas peaminister Fayyadi esitatud reformi- ja arengukavaga. EL on jätkuvalt otsustanud aidata märkimisväärselt kaasa nendele jõupingutustele kooskõlas ELi tegevusstrateegiaga „Riigi ülesehitamine rahu tagamiseks Lähis-Idas”, mille üldasjade ja välissuhte nõukogu novembris kinnitas ning mis hõlmab paljusid ELi abi valdkondi. Saavutati kokkulepe selles osas, mis puudutab Iisraeli ametivõimude poolt missiooni EUPOL COPPS akrediteerimise menetlust ning mis võimaldab ELil toetada Palestiina tsiviilpolitseid eesmärgiga tugevdada veelgi julgeolekut ja korrakaitset.

- ^{129.} Aasta jooksul jätkas EL tihedat koostööd neliku partneritega. Neliku pühendumust rõhutati Ühendkuningriigi endise peaministri Tony Blairi määramisega neliku esindajaks. Peasekretär / kõrge esindaja pööras 2007. aasta jooksul täit tähelepanu selle küsimuse arengutele, külastades regulaarselt piirkonda ja osaledes aktiivselt neliku jõupingutustes.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti põhjal 10. mail 2007 vastu resolutsiooni Araabia riikide reformi käsitleva ELi strateegia kohta.

130. Kogu aasta jooksul valmistasid tõsist muret kohapealsed arengud: Gazas valitsev kriitiline humanitaarolukord tingis selle, et EL tegi koos teiste rahvusvaheliste partneritega kõik võimaliku, et tagada häda- ja humanitaarabi osutamine. Gazasse sisenevate ja sealt väljuvate piiriületuspunktide jätkuv sulgemine on aidanud kaasa olukorra halvenemisele ja takistanud abi tõhusat osutamist. Samuti kutsus EL pooli üles töötama Gaza piiriületuspunktide avamiseks mõlemas suunas nii humanitaarabiks kui kaubavoogudeks. Samuti jätkus Qassam-rakettide tulistamine Iisraeli territooriumile. Jätkuvalt tekitas erilist muret asundustegevus Jeruusalemma idaosas ja selle ümbruses ning Läänekalda teistes piirkondades. EL kinnitas veel kord, et tunnistas üksnes selliseid muudatusi enne 1967. aastat kehtinud piirides, milleni on jõutud poolte kokkuleppel. Tehti järjestikuseid üleskutseid vabastada viivitamatult Palestiina parlamendisaadikud ja röövitud Iisraeli sõdurid. Gazas rööviti BBC reporter Alan Johnston, kes vabastati pärast neljakuulist vangistust. EL kutsus samuti korduvalt üles taaslustama viivitamata Palestiina kinnipeetud maksu- ja tollitulude ülekandmist. Kõnealused sündmused tuletasid meelde kiiret vajadust teha edusamme, et saavutada poliitiline lahendus Iisraeli-Palestiina konfliktile.

EL selgitas oma valmisolekut kaaluda Rafahi järelevalvemissiooni taaskäivitamist novembris 2005 sõlmitud juurdepääsu ja liikumist käsitlevate asjakohaste rahvusvaheliste kokkulepete alusel.

Liibanon

131. 2007. aasta oli Liibanonis taas kord ebastabiilne. 2007. aastal ei leitud lahendust institutsioonilisele kriisile, mis algas 2006. aasta novembris. Presidendi valimiseks ettenähtud parlamendiistungit lükati korduvalt edasi, jättes riigi ilma juhita.
132. Toimus mitu terrorirünnakut, sealhulgas tapeti kaks koalitsiooni esindavat parlamendiliiget – 13. juunil tapeti Walid Eido ja 19. septembril Antoine Ghanem. Liibanoni relvajõud surusid mitu kuud maha mässulist tegevust Nahr el Baredi Palestiina pagulaslaagris ning selle tulemusel kaotas elu mitusada inimest.
133. Sellel keerulisel aastal kinnitas EL taas oma tõsist pühendumust suveräänsele, iseseisvale, ühtsele ja stabiilsele Liibanonile ning oma solidaarsust kogu Liibanoni rahvaga. ELi tegevus on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohaste resolutsioonidega, eelkõige resolutsioonidega 1559, 1680, 1701 ja 1757. Mitmete liikmesriikide välisministrid ja peasekretär / kõrge esindaja tegid Liibanoni mitmeid visiite.
134. EL kinnitas 2007. aasta jaanuaris Pariisis asetleidnud rahastajate kolmandal konverentsil oma rolli ühena suurematest Liibanonile rahalise abi andjatest. Kõnealusel konverentsil rahvusvahelise üldsuse poolt lubatud 5,8 miljardist eurost moodustas ELi liikmesriikide ja institutsioonide osa peaaegu 40% ning Liibanoni valitsus võttis konverentsil endale kohustusi majanduslike ja sotsiaalsete reformide tõhusa elluviimise osas.
135. ELi liikmesriigid on peamised panustajad tugevdatud UNIFILis, mis asub positsioonidel kõrvuti Liibanoni relvajõududega. Missiooni tegevust võib pidada edukaks ning seda vaatamata mitmetele selle vastu suunatud rünnakutele, millest üks tappis kuus Hispaania väekontingendi rahuvalvajat. Missiooni kestust pikendati 2007. aasta augustis ühe aasta võrra. ELi liikmesriigid on samuti täitnud juhtrolli julgeolekusektorialase abi osutamisel Liibanoni valitsusele, aidates muu hulgas kindlustada Liibanoni piire.

136. ELi liikmesriigid toetasid ja aitasid aktiivselt kaasa Madalmaades asuva ÜRO Liibanoni erikohtu asutamisele.
137. EL ja liikmesriigid jätkasid intensiivset diplomaatilist tegevust, mille eesmärk oli aidata Liibanonil välja tulla alates 2006. aasta novembrist kestvast poliitilisest ummikseisust. Mainimist vääriwad veel järgmised tegevused: peasekretäri / kõrge esindaja Solana visiit Beirutisse, Ar-Riyādi ja Damaskusesse 2007. aasta märtsis ning Prantsusmaa vahendatud Liibanoni osapoolte kohtumine 14.–15. juulil Celle Saint-Cloudis, kus toimus intensiivne vahendustegevus seoses olukorraga Liibanonis ja kogu piirkonnas. Samuti toetas EL aktiivselt asjakohaseid ÜRO, Saudi Araabia ja Araabia Liiga vahendamisalaseid jõupingutusi. Kõnealused jõupingutused jätkuvad 2008. aastal.
138. Seoses institutsiooniliste küsimustega tähendas ELi-Liibanoni Euroopa naabruspoliitika tegevuskava jõustumine 2007. aasta jaanuaris assotsieerimislepingu ja Barcelona protsessi raames toimuva koostöö jätkamist uuel tasemel. ELi-Liibanoni assotsieerimise nõukogu teine kohtumine toimus 24. aprillil Luxembourgis ja assotsieerimiskomitee viies kohtumine 14. novembril Beirutis. Samuti toimus 2007. aastal ELi-Liibanoni majandusdialog ja korraldati mitme allkomitee kohtumisi.

Süüria

139. EL säilitas 2007. aastal oma kindla seisukoha seoses Süüriaga. EL ja selle liikmesriigid kutsusid Süüriat korduvalt üles tegutsema konstruktiivselt ja toetama jõupingutusi, mille eesmärk on piirkonda stabiliseerida. Süürialt oodatakse, et ta austaks Liibanoni iseseisvust ja panustaks positiivselt Liibanoni poliitilisse stabiilsusse, sealhulgas kehtestaks diplomaatilised suhted, lõpetaks toetuse osutamise Lähis-Ida rahuprotsessi vastustavatele radikaalsetele rühmitustele, kehtestaks relvaembargo ning teeks koostööd Liibanoni erikohtuga, mis on asutatud Rafiq Hariri tapmise ja sellele järgnenud poliitiliste tapmistega asjaolude väljaselgitamiseks.
140. Peasekretär / kõrge esindaja kohtus president Assadiga 14. märtsil 2007 Damaskuses, et edastada ELi kõnealune ühehääline sisekoht. Samas märkis kõrge esindaja, et Süüria on Euroopa – Vahemere piirkonna perekonna ja Araabia riikide kogukonna oluline liige ning kutsus riiki üles kasutama võimalust, et taas arendada normaalseid suhteid rahvusvahelise üldsuse ja ELiga.
141. Lisaks piirkondlikule olukorrale väljendas EL muret seoses inimõiguste olukorra jätkuva halvenemisega Süürias. Damaskuses asuvad ELi liikmesriikide saatkonnad olid jätkuvalt väga aktiivsed ning jälgisid korrapäraselt riigi julgeolekukohtutes asetleidvaid menetlusi.
142. EL esitas novembri lõpus mitmeid demarše ja tegi avalikke avaldusi seoses avalike hukkamiste taasalustamisega ning 31. detsembril seoses „Demokraalike muutuste Damaskuse deklaratsiooni” mitmete toetajate vahistamisega.
143. 2008. aastal jätkab EL toetuse osutamist Liibanoni täiendavale stabiliseerimisele. ELi seisukohaks on alati olnud, et mis tahes lahendus Lähis-Ida konfliktile peab olema terviklik ning kaasama nii Liibanoni kui Süüriat. EL on teinud esimesi samme Süüria suunas. Süüria suhtumine on kahepoolsete suhete edasist arengut, sealhulgas ELi ja Süüria vahelise assotsieerimislepingu allkirjastamist mõjutavaks esmatähtsaks teguriks.

Iisrael

144. Poliitiline olukord Lähis-Idas oli ELi-Iisraeli kahepoolsete suhete päevakorras tähtsal kohal ning seda arutati kogu 2007. aasta jooksul erinevatel kohtumistel, eelkõige 5. märtsil 2007. aastal Brüsselis toimunud assotsieerimisnõukogu seitsmendal kohtumisel, 4. juunil 2007. aastal Jeruusalemmas toimunud ELi-Iisraeli assotsieerimiskomitee kuuendal kohtumisel ning 22. oktoobril 2007. aastal toimunud poliitilise dialoogi ja koostöö allkomitee kolmandal kohtumisel.
145. Pooled tõhustasid ja mitmekesistasid täiendavalt omavahelist dialoogi ja mitmetes poliitilistes küsimustes tehtavat koostööd ning tegid seda paralleelselt ja kooskõlas eesmärkidega, mis on heaks kiidetud Euroopa naabruspoliitika raames sõlmitud ELi-Iisraeli tegevuskavas. Lisaks assotsieerimisnõukogule ja assotsieerimiskomiteele asutati sel eesmärgil mitmeid allkomiteesid, mis pidasid 2007. aastal ka kohtumisi, näiteks võib tuua teadustegevuse, innovatsiooni, infoühiskonna, hariduse ja kultuuri allkomitee; sotsiaal- ja rändeküsimuste allkomitee; justiits- ja õigusküsimuste allkomitee; keskkonna ja energeetika allkomitee; tollikoostöö ja maksunduse allkomitee; põllumajanduse ja kalanduse allkomitee; ning transpordi allkomitee.

Sellega seoses väärrib eraldi mainimist mitteametlik inimõiguste töörühm, mille asutas poliitilise dialoogi ja koostöö allkomitee ning mis pidas oma teise kohtumise 20. veebruaril 2007 Brüsselis. Kõnealune töörühm andis võimaluse pidada arutelusid muu hulgas sellistel teemadel, nagu vähemused, inimõiguste austamine (sealhulgas usuvabaduse ja veendumuste austamine), Iisraeli asunduste laiendamine, haldusarest (sealhulgas üksikjuhtumid), rahvusvaheline humanitaarõigus ning ÜRO Inimõiguste Nõukoguga seonduvad küsimused, ning tekitas selle kaudu tihedama kahepoolse dialoogi kõnealustes küsimustes. Erilist tähelepanu pöörati ELi murele seoses Iisraeli piirava poliitikaga ELi kodanike okupeeritud Palestiina aladele sisenemise küsimuses. Ühe teise mitteametliku töörühma 21. jaanuari 2007. aasta kohtumisel toimus arvamustevahetus selle üle, kuidas teha koostööd rahvusvahelistes organisatsioonides.

146. ELi-Iisraeli assotsieerimisnõukogu seitsmendal kohtumisel 5. märtsil 2007 väljendas Iisrael soovi tugevdada märkimisväärselt oma suhteid Euroopa Liiduga. Assotsieerimisnõukogu kohtumisel loodi ELi-Iisraeli analüüsirühm, mille eesmärk on analüüsida kõnealuste suhete tugevdamise võimalusi. Pärast seda on toimunud ELi-Iisraeli analüüsirühma kaks kohtumist: esmakordselt 3. juulil 2007 Jeruusalemmas ja teist korda 9. oktoobril 2007 Brüsselis. Mõlemal kohtumisel rõhutas EL, et Euroopa naabruspoliitika põhineb eristamise põhimõttel ja pühendumusel saavutada tihedam koostöö ja dialoog, lähtudes ühistest väärtustest, milleks muu hulgas on rahu ja stabiilsuse edendamine Lähis-Idas.

Iraan

147. Nõukogu on jätkuvalt pühendunud Iraaniga pikaajaliste ning usaldusel ja koostööl tuginevate suhete arendamisele, kuid on samuti kinnitanud, et see sõltub edusammudest kõikides muret tekitavates küsimustes, mille hulka kuuluvad eelkõige tuumaküsimus, terrorism ning Iraani lähenemisviis Lähis-Ida rahuprotsessile, inimõigustele ja piirkondlikele küsimustele¹.

¹ Euroopa Parlament võttis 25. oktoobril 2007 vastu resolutsiooni Iraani kohta.

148. Inimõiguste olukord Iraanis oli ELile jätkuvalt väga tähtsaks prioriteediks. EL jätkas 2007. aastal eesistujariigi kaudu kahetsuse avaldamist selle üle, et inimõiguste olukord Iraanis halveneb, ning kutsus Iraani üles tagama oma inimõigustealaste kohustuste elluviimine.

Samuti on EL tõstatanud mitmeid inimõigustealaseid juhtumeid nii avalikult kui kasutades otsekontakte Iraani ametiasutustega. EL toetas Kanada poolt esitatud ÜRO Peaassamblee resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Iraanis, mis võeti vastu 2007. aasta detsembris asetleidnud hääletamisel. Kuigi Iraan tühistas ELi-Iraani inimõigustealase dialoogi vooru, mis pidi toimuma 2006. aasta detsembris, on EL jätkuvalt pühendunud dialoogi pidamisele ning jätkab mitmete kiireloomuliste inimõigustealaste küsimuste tõstatamist nii avalikult kui kasutades otsekontakte Iraani ametiasutustega.

149. Muudes valdkondades olid edusammud piiratud. EL kordas oma ettepanekut korraldada ELi-Iraani horisontaalse narkoprobleemide töörühma kohtumine, kuid ei saanud vastust. EL on üha enam huvitatud Iraani piirkondlikust rollist. EL jätkas eesistujariigi kaudu mure väljendamist seoses Iraani poliitika negatiivse mõjuga Lähis-Ida stabiilsusele ja julgeolekule ning kutsus Iraani üles etendama piirkonnas vastutusrikast rolli.
150. Nõukogu võttis vastu vajalikud õigusaktid, et rakendada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1737 ja 1747. Nõukogu kohaldas samuti Euroopa Liitu lubamise piiranguid ja varade külmutamist täiendavate isikute ja ettevõtete suhtes, kelle kindlaksmääramisel kasutas nõukogu samu kriteeriume kui ÜRO Julgeolekunõukogu.
151. 2008. aastal püsib päevakorras tuumaküsimus. EL on jätkuvalt sügavalt mures Iraani tegevuste pärast massihävitusrelvade leviku seisukohalt tundlikes valdkondades, kuid on pühendunud tegema jõupingutusi, et leida läbirääkimiste teel pikaajaline lahendus, mis avaks tee uutele suhetele Iraaniga. EL jätkab kõigi Iraaniga seotud küsimuste ja poliitikate jälgimist.

Iraak

152. EL jätkas suhete tugevdamist Iraagiga, millega seoses leppisid välisministrid 19. ja 20. novembril toimunud üldasjade nõukogu istungil kokku määrata kindlaks täiendav abi Iraagile, sealhulgas toetada ÜRO rolli täitmist vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 1770, määrata kindlaks edasine panus, et aidata parandada humanitaarolukorda Iraagis, teha kindlaks inimõiguste täiendava toetamise vahendid ja neid kasutada ning aidata Iraagi ametivõimudel täita oma kohustusi vastavalt Iraagiga sõlmitud rahvusvahelisele kokkuleppele¹.
153. EL osales 2007. aastal aktiivselt Iraagi naaberriikide protsessis ning jätkab selle toetamist Iraagi naaberriikide ministrite laiendatud konverentside läbiviimise abil. EL innustab naaberriike toetama konstruktiivselt Iraagi poliitilist stabiliseerimist. EL jätkas poliitilist dialoogi Iraagiga kõikidel tasanditel kooskõlas ELi-Iraagi ühisdeklaratsiooniga, mis käsitleb 21. septembril 2005 allkirjastatud poliitilist dialoogi.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni 2007. aasta raporti põhjal 25. oktoobril 2008 vastu resolutsiooni Iraagi 2007. aasta erimeetme kohta ja 13. märtsil 2008 resolutsiooni Euroopa Liidu rolli kohta Iraagis.

154. EL jätkas 2007. aastal Iraagile ülesehitamisalase abi ja hädaabi osutamist märkimisväärse mahu, kokku eraldati ühenduse vahendeid 110 miljonit eurot¹. Alla poole (40 miljonit eurot) sellest summast moodustasid sissemaksed Iraagi taastamise rahvusvahelisse fondi ning ülejäänud summa eraldati peamiselt põgenike ja riigi piires ümberasustatud isikute abistamiseks (17 miljonit eurot, mille ECHO eraldas humanitaarabiks, ning 35 miljonit eurot, millega abistati Süüria ja Jordaania tervishoiu- ja haridussektorit, et aidata neil toime tulla Iraagi pagulaste sissevooluga). Komisjon tegi ettevalmistusi uue laiapõhjalise õigusriigi projekti käivitamiseks (summas 14 miljonit eurot), samas kui EL jätkas jõupingutusi, mille eesmärk on aidata rahuldada Iraagi kriminaalõigussüsteemi kiireid vajadusi, kasutades selleks Euroopa Liidu integreeritud õigusriigimissiooni Iraagis (EUJUST LEX). Kõnealuse EJKP missiooniga aidatakse kaasa Iraagi kriminaalõigussüsteemi, nimelt politseiteenistuse, kohtunike ja korrektsiooniteenistuse (vanglad) ning kõrgemate ametnike kutseõppevõimalustele.
155. Missioonil on koordinaatsioonibüroo Brüsselis ja kontaktasutus Bagdadis. Kursusi viivad läbi liikmesriigid ja need toimuvad Euroopas.
156. Missiooni teine pikendatud kestusaeg lõppes 31. detsembril 2007 ning selleks ajaks oli missioon edukalt läbi viinud 59 EUJUST LEX kutseõppekursust ja 10 lähetust töökogemuste saamiseks. Kursustel osalenud Iraagi osalejate arv on praeguse seisuga 1431 inimest, kellest 812 on kõrgemad politseiametnikud, 424 kohtunikud ja prokurörid ning 195 korrektsiooniteenistuse kõrgemad ametnikud.
157. Missiooni kolmas täitmisetapp algas 1. jaanuaril 2008 ning see hõlmab 18 kuu pikkust ajavahemikku. Asjakohane ühismeede (2007/760/ÜVJP) võeti vastu 22. novembril 2007. Missioon jätkab oma eesmärkide saavutamist koolituskursuste ja töökogemuste saamiseks ettenähtud lähetuste abil. 2008.–2009. aasta koolituskava koostamisel võtab EUJUST LEX arvesse missiooni poolt 2007. aasta sügisel läbiviidud hindamise tulemusi.
158. Lisaks alustasid EL ja Iraak 20. novembril 2006. aastal läbirääkimisi kaubandus- ja koostöökokkuleppe sõlmimiseks. 2007. aastal on toimunud kaks läbirääkimiste vooru. Kõnealuse kokkuleppega luuakse alus ELi ja Iraagi vahelisteks lepingulisteks suheteks. Kokkuleppe eesmärk on luua laieneva koostöö esmane raamistik ja toetada Iraagi taasühinemist rahvusvahelise majandussüsteemiga.

Pärsia lahe koostöö nõukogu

159. 8. mail 2007. aastal toimus Ar-Riyādis ELi ja Pärsia lahe koostöö nõukogu 17. ühisnõukogu ning ministrite taseme kohtumine, mida võõrustas Pärsia lahe koostöö nõukogu eesistuja Saudi Araabia. Kohtumisel osales suur osa ELi 27 liikmesriigi välisministritest ning välissuhete ja kaubandusküsimuste eest vastutavad ELi volinikud, mis kajastas ELi soovi teha edusamme ja viia lõpule läbirääkimised vabakaubanduslepingu sõlmimiseks. Ministrite taseme kohtumisel arutati mitmeid teemasid, mille hulka kuulusid Lähis-Ida rahuprotsess, olukord Iraanis ja Iraagis, inimõigused, terrorismivastane võitlus ja massihävitussõjavägede leviku tõkestamine. Ühisnõukogu ja ministrite kohtumise ettevalmistamise käigus kohtusid ELi ja Pärsia lahe koostöö nõukogu ametnikud 12. ja 27. veebruaril 2007 Brüsselis. Septembris toimus ÜRO Peaassamblee istungjärgu raames ELi välisministrite kolmiku poliitilise dialoogi kohtumine Pärsia lahe koostöö nõukogu välisministritega.

¹ Nimetatud summa hõlmab kõiki ühenduse vahendeid olenemata sellest, kas need pärinevad arengukoostöö rahastamisvahendist, Euroopa Humanitaarabi Ametilt, stabiliseerimisvahendist või AENEAS programmist.

160. Kogu 2007. aasta jooksul jätkusid läbirääkimised vabakaubanduslepingu sõlmimiseks ning eelmiste aastatega võrreldes peeti veelgi enam läbirääkimistevoore. Saavutati märkimisväärset edu ning lahendamata jäid vaid üksikud küsimused. Heaks on kiidetud sätteid, mis käsitlevad inimõigusi, terrorismivastast võitlust ja koostööd massihävitusselvade leviku tõkestamisel. 2008. aastal on eesmärgiks läbirääkimised lõpule viia, et soodustada Euroopa Liidu ja Pärsia lahe koostöönõukogu suhete edasist arengut, võttes arvesse ELi soovi süvendada suhteid Pärsia lahe piirkonna Araabia riikidega.

Jeemen

161. Pärast Jeemeni taasühendamist 1990. aastal on suhted ELiga pidevalt arenenud. 2003. aastal alustati poliitilist dialoogi, mis tugevdas täiendavalt kahepoolseid kaubandus- ja koostöösuhteid. 2007. aastal toimus 26. juunil Brüsselis ELi ja Jeemeni koostöökomitee 14. kohtumine, millele järgnes 25. oktoobril 2007 samuti Brüsselis neljas kohtumine ELi ja Jeemeni poliitilise dialoogi raames. Käsitletud küsimuste hulka kuulusid demokratiseerimine ja reformid, inimõigused, ajakirjandusvabadus, terrorismivastane võitlus, Iraak, Iraan, Lähis-Ida rahuprotsess, olukord ebastabiilses Põhja-Jeemenis ja Somaali poolsaar. EÜ programmi üleviimine Ammanist Sanasse peaks toimuma 2008. aasta esimeses pooles.
162. Jeemeni geograafiline asend Pärsia lahe poolsaare lõunapoolses osas võimaldab tal etendada olulist rolli Araabia maailma ja Aafrika vahelise sillana. Samas muudab see riigi haavatavaks ning esmaseks sihtkohaks pagulastele, kes pärinevad Somaaliast ja teistest Aafrika ebastabiilsetest riikidest. EL andis 2007. aastal humanitaarabi Jeemenis asuvatele Somaali poolsaarelt pärit pagulastele.
163. Julgeolek, sealhulgas terrorirünnakute oht, on Jeemenis jätkuvalt väljakutseks. 2008. aasta jaanuaris tapeti kaks Belgia turisti ja 2007. aastal langes rünnakute ja tapmise ohvriks viis Euroopa turisti. EL on Jeemeniga peetavates aruteludes tervitanud asjaolu, et Jeemeni valitsus osutab aktiivset tähelepanu terrorismivastasele võitlusele.

5. PEATÜKK – AAFRIKA

Piirkondadevaheline koostöö

164. 8.–9. detsembril 2007 toimus Lissabonis ELi-Aafrika teine tippkohtumine, mis järgnes 2000. aastal Kairos toimunud esimesele tippkohtumisele. Tippkohtumine oli edukas ning teetähiseks ELi ja Aafrika vaheliste suhete edasisel intensiivistamisel. Tegemist oli kulminatsiooniga ELi ja Aafrika pikaajalise partnerluse läbivaatamise, muutmise ja taaselustamise protsessis, mille eesmärgiks oli arvesse võtta tegelikku olukorda, uusi väljakutseid ja võimalusi, mille hulka kuuluvad Aafrika Liidu sünd, Aafrika arengu uue partnerluse (NEPAD) käivitamine 2002. aastal ning ELi Aafrika-strateegia vastuvõtmine 2005. aastal¹.

¹ Euroopa Parlament võttis 25. oktoobril 2007 vastu resolutsiooni ELi ja Aafrika suhete kohta ning 10. mail 2007 resolutsiooni ELi partnerluse kohta Somaali poolsaarel.

165. Tippkohtumisel rõhutati viimastel aastatel Aafrikas asetleidnud positiivseid muutusi, milleks on kiire majanduskasv, valitsemistavade ja inimõiguste paranemine mitmes riigis, Aafrika mandri uus geostrateegiline tähtsus ning teiste partnerite suurenev osalemine Aafrikas. Kõnealused muutused on teinud võimalikuks ja vajalikuks ELi ja Aafrika suhete võrdsemaks ja poliitilisemaks muutmise ning strateegilise partnerluse loomise.
166. Tippkohtumisel rõhutati samuti, et strateegiline partnerlus ei ole üksnes valitsus- ja täitevasutuste, vaid samuti ka parlamentide ja valitsusväliste asutuste pädevusalas, kuna neil on sageli pikaajalised kultuurilised, sotsiaalsed ja majanduslikud sidemed, mida saab paremini ära kasutada. Euroopa Parlament ja Aafrika Parlament andsid olulise panuse tippkohtumise ettevalmistamisse ning nende presidendid esinesid tippkohtumise avaistungil oluliste sõnavõttudega.
167. Uue strateegilise partnerluse alustaladeks on Lissaboni deklaratsioon, Aafrika-ELi ühisstrateegia ja selle rakendamise esimene tegevuskava (2008–2010). Ühisstrateegia ja tegevuskava valmis intensiivse ühise koostamis- ja läbirääkimisprotsessi tulemusel. Protsessi toetasid põhjalikud konsultatsioonid Euroopa Parlamendi, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja laiemal avalikkusega, mis leidsid aset nii Euroopas kui Aafrikas. Ühisstrateegia peamisteks tunnusjoonteks on see, et strateegias ei keskenduta üksnes Aafrikale, vaid sellega kohustatakse ka partnereid käsitlema ühiselt vastastikku ja ülemaailmselt huvipakkuvaid küsimusi, ning et sellega nähakse ette valitsusasutuste ja kodanikuühiskonna esindajate ulatuslik kaasamine ja innustatakse sellist kaasamist.
168. Ühisstrateegiat täiendab tegevuskava, millega kehtestatakse selged ja mõõdetavad prioriteedid ning konkreetsed eesmärgid ajavahemikuks 2008–2010 järgmistes valdkondades: rahu ja julgeolek, demokraatlik juhtimistava ja inimõigused, kaubandus, piirkondlik integratsioon ja infrastruktuur, aastatuhande arengueesmärgid, energeetika, kliimamuutused, ränne, liikuvus ja tööhõive ning teadus, infoühiskond ja kosmos.
169. Ühisstrateegia ja selle ambitsioonika tegevuskava rakendamiseks on vaja ELi liikmesriikide ja Aafrika riikide ning nende ühisorganite ja institutsioonide ühiseid jõupingutusi. Parlamentidelt ja valitsusvälistelt asutustelt oodatakse aktiivset osalemist tegevuskava rakendamises ja selle üle teostatavas järelevalves.
170. Strateegilise partnerluse ja tegevuskava oluliseks prioriteediks on täiendavalt suurendada Aafrika institutsioonide suutlikkust, mis võimaldab neil täita rolli konfliktide ja kriisiolukordade ennetamisel, ohjamisel ja lahendamisel. EL ja Aafrika Liit saavad tugineda edukale koostööle viimastel aastatel, mil ühenduse vahendite, Euroopa Arengufondi, ELi kriisiohjamise vahendite ja konkreetsete ELi liikmesriikide vahenditega on toetatud Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri loomist. Edusamme on tehtud mandri varajase hoiatamise süsteemi, Aafrika reservväe ning hästitoimiva Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu loomisel.
171. Koen Vervaeke nimetamine 6. detsembril nii Euroopa Liidu eriesindajaks kui ka Aafrika Liidu juures asuva komisjoni delegatsiooni juhiks näitab, et EL peab oma suhteid Aafrika Liiduga oluliseks. Euroopa Liidu eriesindaja nimetamine suurendab ELi nähtavust, aitab täiendavalt intensiivistada Aafrika Liiduga peetavat dialoogi ja teabevahetust ning aitab eelkõige rakendada ühisstrateegiat ja selle esimest tegevuskava.

Ida-Aafrika järvede piirkond / Kongo Demokraatlik Vabariik

172. Ida-Aafrika järvede piirkond on jätkuvalt ELi tähelepanu keskmes, eelkõige Ida-Aafrika järvede piirkonda nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja tegevuse kaudu. Euroopa Liidu eriesindaja Roeland van de Geer on eelkõige pööranud tähelepanu konfliktide lahendamisele Ida-Aafrika järvede piirkonnas, eelkõige Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas, eesmärgiga koordineerida ELi tegevust teiste rahvusvaheliste osalejate tegevustega ja tegevustega piirkondliku julgeolekustruktuuri kontekstis.
173. Mitmepoolse mehhanismi raames toimunud kohtumised, Kongo Demokraatliku Vabariigi küsimuste rahvusvaheline kontaktrühm, Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvaheline konverents ja kahepoolsed kohtumised andsid 2007. aastal positiivseid tulemusi.

Kongo Demokraatlik Vabariik ja Rwanda avaldasid 9. novembril 2007 ühiskommünikee, milles tunnistasid Rwanda demokraatlike vabastusjõudude (FDLR) negatiivset rolli seoses ebastabiilsusega Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas. Kahjuks ei viidud Nairobi kommünikees heakskiidetud põhimõtteid kohe ellu, kuna Kongo Demokraatliku Vabariigi relvajõud alustasid rünnakut ülejooksik kindral Laurent Nkunda mässuliste üksuste vastu. EL oli kogu 2007. aastal mures humanitaarolukorra pärast Kongo Demokraatlikus Vabariigis, kus 2007. aasta lõpus oli kuni 800 000 inimest ümberasustatud ning tapetud ja haavatud inimeste arv oli saavutanud lubamatult kõrge taseme. Peasekretäri / kõrge esindaja isiklik esindaja inimõiguste valdkonnas Riina Kionka külastas novembris Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas ning väljendas ELi sügavat muret seoses käimasolevate inimõiguste rikkumistega. Kongo Demokraatliku Vabariigi julgeolekusektori reformimise valdkonnas andsid EJKP missioonid aktiivselt nõu politsei, kaitse ja (kriminaal)õiguse valdkondade reformimiseks.

174. Missioon EUPOL RD Congo käivitati 1. juulil 2007 ning selle esialgne kestus on üks aasta. EUPOL RD Congo koosneb 39st rahvusvahelisest eksperdist (kellest kolm on naised), kes pärinevad ELi üheksast liikmesriigist ja kahest osalema kutsutud kolmandast riigist (Šveits ja Angola). Missiooni juht on Portugali komissar Adilio Ruivo Custodio.
175. Missioon toetab Kongo valitsuse jõupingutusi politseisektori reformimisel, andes ekspertteavet loodavale politseireformi järelevalvekomiteele (*Comité de Suivi de la Réforme de la Police*), mis peaks olema asjakohane foorum, kus kõik rahvusvahelised ja kohalikud pooled suhtlevad politseireformi toetuseks. EUPOL RD Congo toetab Kongo Politsei (*Police Nationale Congolaise*) jõupingutusi kriminaalpolitsei (*Police Judiciaire*) tõhususe suurendamiseks Kinshasas ja operatsioonide üleriikliku keskuse loomiseks, et tagada pealinnas avalik kord. Missioon on koolitanud Kongo politseid eesmärgida tagada, et see tegutseb vastavalt parimatele rahvusvahelistele tavadele ja inimõigustele ja toetab praegu sidemete loomist politsei- ja õigusvaldkonna vahel, kasutades selleks oma õiguse valdkonna kontaktüksust.
176. Samuti toetab EUPOL RD Congo üleriikliku julgeolekusektori reformi üldist koordineerimist, mis hõlmab politsei-, õigus- ja kaitsevaldkonda.

177. EUPOL RD Congo tegutseb tihedas koostöös Kongo Demokraatlikus Vabariigis läbiviidava EJKP teise missiooniga EUSEC RD Congo, tehes seda eelkõige ühisvõimete kaudu (eelkõige sellistes valdkondades nagu julgeolek, inimõigused/lapsed ja relvakonfliktid, sooline võrdõiguslikkus, ajakirjandus ja avalik teave).
178. EUSEC RD Congo on jätkanud oma nõustamistegevust julgeolekusektori reformi valdkonnas, tehes seda Kongo uue valitsuse ametisseasumise (2007. aasta märts) kontekstis. Valitsuse ametisseasumisest on Kongo ametivõimud selgelt seadnud prioriteediks lahendada sõjaliste vahenditega riigi idaosas valitsev ebastabiilsus, mis on kahjustanud pikemaajalisi kaitsesektori reforme.
179. EUPOL RD Congo ja EUSEC RD Congo jätkasid kõnealusel ajavahemikul oma nõustamistegevust, kuid eelkõige kaitseküsimustes tekitasid raskusi mitmed eriarvamused seoses Kongo Demokraatliku Vabariigi tulevase sõjaväe struktuuriga. Osaliselt riigi idaosas valitseva olukorra tõttu ei korraldanud Kongo pool esialgselt 2007. aastaks kavandatud julgeolekusektori reformi alast ümarlauakohtumist, millel oli kavas arutada õigus-, politsei- ja kaitsevaldkonna reformi tulevikku. Ümarlaud toimus viimaks 25. ja 26. veebruaril 2008. aastal Kinshasas. Praegu toimuvad arutelud selle üle, kuidas rakendada strateegilist nägemust, mida Kongo ametivõimud ümarlaual tutvustasid.
180. ELi eesistujariik tervitas novembri lõpus uue valitsuse moodustamist Burundis, kordas samuti toetust piirkondlikule algatusele ja rõhutas 2006. aasta kokkulepete elluviimise olulisust. Euroopa Liidu eriesindaja külastas korrapäraselt Rwandat ja Ugandat. Põhja-Uganda konflikti osas oli EL jätkuvalt aktiivne ja püüdis Sudaani nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja Juba rahuläbirääkimiste esindaja (asukohaga Jubas) kaudu taastada kõnealused rahuläbirääkimised.

Sudaan/Darfur

181. EL jätkas aktiivset tegevust ning kasutas mitmetahulist lähenemisviisi poliitilistele, julgeolekualastele ja humanitaarprobleemidele Sudaanis, eelkõige tõsisele konfliktile Darfuris.
182. Seoses tsiviilisikute ja Darfuris humanitaarabi pakkuvate organisatsioonide vastu suunatud jätkuva vägivallaga nõudis nõukogu korduvalt, et kõik osapooled peavad hoiduma igasugusest vägivallast. Nõukogu kutsus Sudaani ametivõime üles täitma oma kohustust tagada kõikidele kodanikele kaitse ning lõpetada karistamatus Darfuris. Nõukogu kinnitas mitmel puhul ja eraldi ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1591 ettenähtud sanktsioonide kohaldamisest oma toetust, eelkõige ÜRO raames antavat toetust kavatsusele kaaluda lisameetmete võtmist nende vastu, kes kahjustavad rahu ja julgeolekut piirkonnas, ja eelkõige poolte vastu, kes takistavad humanitaarabi kohaletoimetamist. Nõukogu kutsus Sudaani valitsust üles tegema tingimusteta koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ning andma välja kaks isikut, kelle suhtes Rahvusvaheline Kriminaalkohus andis 27. aprillil 2007 välja vahistamismäärused seoses Darfuris arvatavalt toimepandud inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegudega.
183. EL jätkas jõupingutusi Darfuri rahulepingu tugevdamiseks, eelkõige veendes rahulepingule mitte alla kirjutanud mässulisi liikumisi sellega liituma.

184. Mässuliste rühmituste edasine lagunemine ja selle tulemusel paljude uute rühmituste moodustumine raskendas siiski jõupingutusi võrdsete tingimuste loomiseks. Darfuris jätkuv vägivald muutis üha ilmsemaks, et samaaegselt tuleb käsitleda julgeolekuolukorra parandamist naaberriikides Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis.
185. EL tegi aktiivselt tööd, et säilitada konflikti kõikidele pooltele osutatavat survet osaleda poliitilises protsessis, mille eesmärk on leida konfliktile lahendus läbirääkimiste teel. Seetõttu on EL aktiivselt toetanud Aafrika Liidu ja ÜRO poolt ühiselt juhitud vahendustegevust Darfuris, osaledes tõhusalt rahuläbirääkimistel ja tehes tihedat koostööd peamiste rahvusvaheliste osalejatega, tehes seda eelkõige Euroopa Liidu eriesindaja ning rahalise toetuse osutamise kaudu.
186. Sudaani valitsuse ja Darfuri mässuliste rühmituste vahelised Sirte rahuläbirääkimised (27. oktoober 2007) käivitasid pikaajalise poliitilise protsessi pärast pikka ummikseisu. Kahjuks ei täitnud läbirääkimised esialgseid ootusi, kuna kõnelustel ei osalenud mõned olulised mässulised opositsioonirühmitused. Selleks et tuua kõik pooled protsessi jätkamise eesmärgil ühise laua taha, jätkas EL siiski toetuse osutamist Aafrika Liidu ja ÜRO tuge saavatele erinevatele algatustele.
187. Aafrika Liidu taotlusel jätkas EL kogu 2007. aasta jooksul tugevdatud tsiviil- ja sõjaliste meetmete võtmist AMISE toetamiseks. See hõlmas abi andmist planeerimise ja varustuse alal ning tehnilist ja rahalist toetust.
188. ELi ja rahvusvahelise üldsuse jätkuva surve tulemusel kiitis Sudaani valitsus heaks (2007. aasta juuli) Aafrika Liidu / ÜRO ühismissiooni (UNAMID) käivitamise Darfuris. Darfuri käsitlevate kõrgetasemeliste konsultatsioonide teine kohtumine toimus 21. septembril New Yorgis ELi aktiivsel osalusel. Võttes arvesse Aafrika Liidu missiooni (AMIS) üleminekut UNAMIDI juhtimise alla, otsustas EL lõpetada 2007. aasta lõpuks kõnealuse toetustegevuse tsiviil- ja sõjalise komponendi. Üleminek toimus 31. detsembril 2007.
189. Samaaegselt tehti eelkõige Sudaani nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja kaudu jõupingutusi, et jälgida riigi põhja- ja lõunaosa suhteid ning üldise rahukokkuleppe elluviimise olukorda. Sudaani Rahvavabastusliikumise 11. oktoobri 2007. aasta otsus peatada enda osalemine rahvusliku ühtsuse valitsuses kinnitas Sudaani kriisi käsitlemisel tervikliku lähenemisviisi edendamise strateegia olulisust: üldise rahukokkuleppe edukas elluviimine on määrava tähtsusega, et leida rahumeelne lahendus kriisile Darfuris ja Sudaani teistes piirkondades. Samal ajal pühendas Euroopa Liidu eriesindaja suure osa oma ajast Darfuri kriisile, võttes arvesse kriisi keerukust ja äärmiselt muutlikku laadi.
190. Eriesindaja kohtus korrapäraselt Sudaani ametivõimudega ning piirkondlike ja rahvusvaheliste pooltega, et arutada ELi seisukohti erinevates Sudaaniga seonduvates küsimustes (Darfuri kriis, üldise rahukokkuleppe elluviimine, AMISE üleminek UNAMIDI juhtimise alla jne). Euroopa Liidu eriesindaja tegi tihedat koostööd Aafrika Liidu ja ÜROga ning tema Addis Ababas paiknev büroo on aidanud koordineerida ELi toetust Darfuri rahuvalveoperatsioonidele.

191. EL jätkab tööd Darfuri konflikti rahumeelse lahendamise nimel, toetades täielikult Aafrika Liidu ja ÜRO juhitud vahendustegevust poliitilise protsessi taasalustamiseks. Selles osas on suureks väljakutseks erinevate mässuliste rühmituste ühise laua taha toomine.

Samuti antakse täiendavat toetust UNAMIDile, et stabiliseerida ja parandada julgeoleku- ja inimõiguste olukorda Darfuris. Selleks et käsitleda Darfuri konflikti piirkondlikku mõju, eelkõige selle destabiliseerivat mõju Tšaadile ja Kesk-Aafrika Vabariigile, ja vajadust kaitsta ümberasustatud elanikke, otsustas EL viia kõnealustesse riikidesse relvajõud (EUFOR Tchad/RCA).

192. ELi jaoks jääb esmatähtsaks prioriteediks üldise rahukokkuleppe elluviimine. EL innustab jätkuvalt rahvusliku ühtsuse valitsuse mõlemat poolt tegema heas usus koostööd, et viia ellu kokkuleppe seni rakendamata sätteid. Sellises väga keerulises ja raskes keskkonnas jätkab EL olulise rolli etendamist, et saavutada peamiste rahvusvaheliste osalejate seisukohtade kooskõlastamine peamiste küsimuste osas.

Tšaad / Kesk-Aafrika Vabariik (EUFOR TCHAD/RCA)

193. Nõukogu otsustas 15. oktoobril 2007 vastu võetud ühismeetmega 2007/677/ÜVJP viia kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1778 (2007) sätestatud volitustega Tšaadi Vabariigis ja Kesk-Aafrika Vabariigis läbi sõjalise üleminekuoperatsiooni nimega EUFOR Tchad/RCA. Selle otsuse vastuvõtmisega hoogustas EL oma pikaajalist tegevust Darfuri kriisi lahendamiseks ja piirkondlike mõjude käsitlemiseks tehtavate jõupingutuste toetamisel, eelkõige Tšaadi idaosas ja Kesk-Aafrika Vabariigi kirdeosas.
194. Euroopa Parlament võttis 2007. aastal Tšaadi kohta vastu kaks olulist resolutsiooni, milles väljendas oma muret seoses vägivalda ägenemisega Tšaadis ja piirkonnas laiemalt ning avaldas toetust EUFOR TCHAD/RCA käivitamisele¹.
195. EL otsustas 28. jaanuaril 2008 käivitada sõjalise operatsiooni Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis, millega volitatakse ELi operatsiooni ülemat viivimatult paigutama mitmeriigiväed positsioonidele ja alustama operatsiooni tegevust.
196. EUFOR Tchad/RCA käivitamine väljendab ELi selget pühendumust julgeolekuolukorra aktiivsele parandamisele Ida-Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigi kirdepiirkonnas. Operatsiooni eesmärk on aidata kaasa pagulaste ja riigisisest ümberasustatud isikute kaitsmisele, hõlbustada humanitaarabi kohaletoimetamist, aidata luua tingimusi ümberasustatud isikute vabatahtlikuks tagasipöördumiseks nende päritolukohta ning aidata tagada ÜRO missiooni julgeolekut ja tegevusvabadust.
197. Kõnealust operatsiooni võib vaadelda osana laiaulatuslikust paketist, mis käsitleb ELi tõhustatud pühendumust leida lahendus Darfuri kriisile. Kõik ELi vahendid – nii diplomaatilised, poliitilised kui rahalised vahendid – mobiliseeritakse selle pühendumuse toetuseks. Operatsiooni käivitamist tervitavad nii Tšaadi kui Kesk-Aafrika Vabariigi valitsus. ELi sõjalise operatsiooni läbiviimisel konsulteeritakse asjaomaste riikide ametivõimudega.

¹ Euroopa Parlamendi 27. septembri 2007. aasta resolutsioon EJKP operatsiooni kohta Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis ning 13. detsembri 2007. aasta resolutsioon Tšaadi Vabariigi idaosas kohta.

198. EL jätkas 2007. aastal Kesk-Aafrika Vabariigis rahalise abi andmist Kesk-Aafrika riikide majandus- ja rahaühenduse (CEMAC) mitmeriigivägedele (*Force Multinationale en Centrafrique – FOMUC*) Aafrika rahutagamisrahastu kaudu ja jätkab seda 2008. aastal FOMUC IV alusel. FOMUC III ülesandeks oli edendada Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekut ja relvajõudude ümberkorraldamist, toetada rahvusliku leppimise protsessi ja majanduse taastamist. 2008. aastal on FOMUC IV ülesandeks „edendada julgeolekusektori reformiga seotud keskkonnameetmeid, rahvusliku leppimise protsessi ja Euroopa Liidu arengukeskuste projekti”.

Somaalia

199. EL on jätkuvalt pühendunud püüdlustele parandada poliitilist, julgeoleku-, humanitaar- ja inimõigustealast olukorda Somaalias. Toimunud on positiivseid poliitilisi arenguid, eelkõige rahvusliku leppimise kongressi korraldamine 2007. aasta suvel ja uue peaministri Nur Hassan Hussein'i ametisse nimetamine 2007. aasta lõpuks. Peaminister on näidanud üles tahet alustada dialoogi Somaalias ja väljaspool Somaaliat asuva opositsiooniga. EL tervitas uue peaministri ametisse nimetamist ja innustas teda koostama teekaarti, mida kohaldatakse üleminekuaja lõpuni. Teekaardi toetamiseks annab EL peamise abiandjana üleminekuaja keskvalitsusele tegevuse käivitamiseks kuue kuu jooksul toetust 4,5 miljonit eurot, mida haldab ÜRO Arenguprogramm.
200. ÜRO koordineerib Somaaliale osutatavat rahvusvahelist toetust Somaaliasse nimetatud ÜRO peasekretäri uue eriesindaja Ould Abdallahi kaudu. Peasekretär / kõrge esindaja Solana kohtus Ould Abdallahiga ning kinnitas talle, et EL toetab täielikult ÜRO jõupingutusi Somaalias. Samuti on EL osalenud Somaaliat käsitlevas rahvusvahelises kontaktrühmas, kus peamised rahvusvahelised partnerid jagavad analüüsiteavet olukorra kohta Somaalias.
201. EL on toetanud Aafrika Liidu missiooni Somaalias (AMISOM) ja teinud üleskutseid seda tugevdada. Tugevam AMISOM võimaldab Etioopia väed riigist välja viia. Samuti on EL väljendanud sügavat muret seoses humanitaar- ja inimõigustealase olukorraga ning on korduvalt kutsunud üles parandama humanitaarabi kohaletoimetamist ning inimõiguste järelevalvet ja kaitset.
202. EL toetab Aafrika Liidu rahuvalvejõude Somaalias (AMISOM), eraldades 15 miljonit eurot Aafrika rahutagamisrahastust Uganda vägede lähetamiseks ja 5 miljonit eurot stabiliseerimisvahendist Aafrika Liidu strateegilise ja juhtimisüksuse toetamiseks.

Lõuna-Aafrika

203. Lõuna-Aafrika ja Euroopa Liidu strateegilise partnerluse raames toimus 14. mail Brüsselis ministrite kolmiku kohtumine. Ministrid võtsid vastu ühise tegevuskava strateegilise partnerluse rakendamiseks. Lepiti kokku, et kõigi olemasolevate koostööfoorumite jaoks luuakse uus kõikehõlmav katusstruktuur ja olemasolevat dialoogi süvendatakse kõigil koostöö tasanditel. Tõhustatud poliitiline dialoog ja tugevam poliitiline koostöö on 2006. aasta novembris vastu võetud strateegilise partnerluse peamiseks alustalaks. Tegevuskavaga nähakse seetõttu ette ministrite kohtumiste korraldamine kaks korda aastas ja dialoogikohtumiste korrapärane korraldamine tippkohtumiste tasandil.

204. Otsustati süvendada ja laiendada koostööd kõigis valdkondades, sealhulgas sellistes valdkondades nagu ülemaailmne rahu ja julgeolek, arenguküsimused, keskkond ja kliimamuutused, teadus ja tehnoloogia ning teised valdkonnad. Partnerlusega tunnistatakse samuti vajadust pidada korrapäraselt ja ametlikku dialoogi parlamentaarsel tasandil.
205. 10. oktoobril toimus Lõuna-Aafrikas Tshwanes ministrite kolmiku teine kohtumine, millele järgnes ELi ja Lõuna-Aafrika koostöönõukogu kohtumine. Ministrid arutasid käimasolevat koostööd rahu ja julgeoleku ning tolli- ja energiakoostöö valdkondades ning kaubandus-, arengu- ja koostöölepingu läbivaatamist. Ministrid avaldasid soovi korraldada võimalikult kiiresti Lõuna-Aafrika ja ELi tippkohtumine.
206. Konfliktide ennetamise alane ELi abi on suunatud justiitsministeeriumi suutlikkuse suurendamisele ning politsei ja parlamendi toetamisele. Kodanikuühiskonnale antava toetuse keskmes on parema juurdepääsu tagamine õigusnõustamisele ning põhiseaduslikest õigustest teadlikkuse parandamine ja nende õiguste edendamine (15 miljonit eurot).

Lääne-Aafrika / Guinea-Bissau

207. Allpiirkonna poliitiline olukord on paranenud ning mitmes riigis, nagu Togos ja Sierra Leones, on valimistele järgnenud demokraatlikud muutused. Togos lõpetas EL Cotonou lepingu artikli 96 kohased konsultatsioonid ning pöördus tagasi tavapärase poliitilise dialoogi juurde. Nigeerias vaidlustati valimistulemused ning EL püüab riigis süvendada dialoogi uute ametivõimudega seoses ELi valimiste vaatlusmissiooni esitatud soovitude osas võetavate järelemeetmetega. Côte d'Ivoire'is on Ouagadougou kokkuleppe elluviimine konflikti osapoolte poolt kulgenud aeglaselt. EL osutab märkimisväärset toetust valimiste korraldamisele, mis praeguste plaanide kohaselt peaksid toimuma 2008. aasta keskpaigas. EL jätkab konsultatsioone Guineaga, kus on ohus presidendi ja ametiühingute vahel pärast 2007. aasta veebruaris toimunud mässe sõlmitud kokkuleppe seada peaminister ametisse konsensusel alusel.
208. Guinea-Bissaus teeb EL suuri jõupingutusi, et toetada kõigi kättesaadavate vahenditega valitsuse kava viia läbi julgeolekusektori reform. Euroopa Arengufondi rahastamist ja stabiliseerimisvahendiga osutatavat toetust täiendatakse peatselt EJKP missiooniga, mille eesmärk on anda nõu julgeolekusektori reformiga seonduvates küsimustes.
209. Nõukogu kiitis 10. detsembril 2007 heaks Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi alase EJKP missiooni (EU SSR Guinea-Bissau) üldkontseptsiooni. Nõukogu võttis 12. veebruaril 2008 vastu ühismeetme Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi alase EJKP missiooni kohta.

Côte d'Ivoire'i, Libeeria, Somaalia, Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Zimbabwe vastu suunatud piiravad meetmed

210. 2007. aastal jätkas nõukogu ÜRO poolt Côte d'Ivoire'i, Libeeria ja Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud sanktsioonide täielikku rakendamist.
211. Nõukogu rakendas 22. novembril 2007 ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1782 (2007), pikendades Côte d'Ivoire'i vastu kehtestatud piiravaid meetmeid kuni 31. oktoobrini 2008¹.

¹ ELT L 305, 23.11.2007, lk 61.

212. Libeeria osas pikendas nõukogu ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1521 (2003) kehtestatud reisimist käsitlevaid piiravaid meetmeid kuni 22. detsembrini 2007¹, mis on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1731 (2006). Pärast ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1753 (2007) vastuvõtmist otsustas nõukogu 11. juunil 2007 siiski lõpetada töötlemata teemantide impordikeelu Libeerias ühendusse.
213. Nõukogu rakendas 2007. aastal ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1725 (2006) ja 1744 (2007), millega muu hulgas nähti ette täiendav erand relvaembargo suhtes, võttes 12. veebruaril 2007 vastu ühise seisukoha 2007/94/ÜVJP² (Somaalia vastaste piiravate meetmete kohta), ning 7. juunil 2007 ühise seisukoha 2007/391/ÜVJP, millega muudetakse ühist seisukohta 2002/960/ÜVJP³ (mis käsitleb Somaalia vastaseid piiravaid meetmeid).
214. ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 10. augustil 2007 vastu resolutsiooni 1771 (2007), millega pikendatakse Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravaid meetmeid 15. veebruarini 2008 ja nähakse ette uued erandid. Nõukogu rakendas ÜRO Julgeolekunõukogu kõnealust resolutsiooni, võttes vastu ühise seisukoha 2007/654/ÜVJP⁴.
215. Nõukogu pikendas 19. veebruaril 2007 Zimbabwe suhtes ühise seisukohaga 2004/235/ÜVJP kehtestatud piiravaid meetmeid 20. veebruarini 2008⁵. Sellega seoses nõukogu ajakohastas ja muutis 16. aprillil ja 25. juunil 2007 isikute nimekirja, kelle suhtes kohaldatakse ühist seisukohta 2004/161/ÜVJP.
216. Nõukogu vaatab piiravad meetmed korrapäraselt läbi, et hinnata, kas nende konkreetsed eesmärgid on täidetud. Juhul kui see nii ei ole, võib nõukogu teha otsuse meetmete jätkamise ning vajadusel nende täiendamise või muutmise kohta. Nõukogu vaatab 2008. aastal läbi kõik läbivaatamisele kuuluvad sanktsioonirežiimid, pöörates erilist tähelepanu nendele meetmetele, mille EL on sõltumatult kehtestanud. Lisaks jätkab nõukogu jõupingutusi, et saada võimalikult palju konkreetset identifitseerimisalast teavet, mis võimaldab kindlaks teha isikud ja üksused, kelle suhtes piiravaid meetmeid kohaldatakse, ning suurendada enda kehtestatud piiravate meetmete tõhusust.

6. PEATÜKK – TRANSATLANTILISED SUHTED

EL-USA

217. ELi ja USA iga-aastane tippkohtumine toimus 30. aprillil 2007 Washingtonis. Arutelude keskmes olid transatlantilise majandusintegratsiooni edendamine, viisavabaduse küsimus, Doha läbirääkimiste voor, energeetika ja kliimamuutused, Kosovo, Iraan, Liibanon, Lähis-Ida rahuprotsess, Sudaan, Ladina-Ameerika ja Ukraina. Vastuvõetud deklaratsioon kinnitas uuendatud pühendumust süvendada koostööd kolmes peamises valdkonnas, milleks on USA ja ELi vahelise transatlantilise majandusintegratsiooni edendamine (eelkõige transatlantilise majandusnõukogu loomise abil), kogu maailmas rahu, inimõiguste ja demokraatia edendamine ning energiavarustuse kindlus, energiatõhusus ja kliimamuutused.

¹ ELT L 41, 13.2.2007, lk 17.

² ELT L 41, 13.2.2007, lk 19.

³ ELT L 146, 8.6.2007, lk 23.

⁴ ELT L 264, 10.10.2007, lk 11.

⁵ ELT L 51, 20.2.2007, lk 25; ELT L 101, 18.4.2007, lk 14; ELT L 172, 30.6.2007, lk 89.

218. Deklaratsioonis esitati üksikasjalik tööprogramm nimetatud valdkondades. Allkirjastati kaks kokkulepet, milleks olid lennutranspordilepingu esimest etappi käsitlev kokkulepe ja salastatud teabe vahetamise julgeolekukorda käsitlev kokkulepe.
219. Paljudes valdkondades muutusid konsultatsioonid 2007. aastal tihedamaks ja tehti tõelisi edusamme, sealhulgas mitmes ELi poolt prioriteetseks nimetatud küsimuses, näiteks kliimamuutused, viisavabadusprogrammi laiendamine, regulatiivne koostöö, investeeringutealane dialoog, lennutranspordileping, koostöö kriisiohjamise valdkonnas, terrorismivastast võitlust ja rahvusvahelist õigust käsitlev dialoog, ning mitmes piirkondlikus küsimuses, näiteks Kosovo, Lähis-Ida rahuprotsess, Iraan ja Sudaan.
220. 2008. aastal Sloveenias toimuva ELi ja USA tippkohtumise ettevalmistamisel soovib EL olla aktiivne, püüdes rääkida ühehäälselt ja taotleda konkreetseid tulemusi. Tippkohtumisel võidakse käsitleda järgmisi prioriteetseid küsimusi: transatlantilise majandusnõukogu tulemused ning Euroopa Parlamendi rolli suurendamine transatlantilises seadusandjate dialoogis osalemise abil; kliimamuutused/energeetika; Doha läbirääkimiste voor; viisavabaduse küsimus; andmekaitsealaseid põhimõtteid käsitlev kokkulepe; lennutranspordilepingu teist etappi käsitlev kokkulepe; lennundusohutust ning kõikide USAsse suunduvate konteinerite täielikku kontrollimist käsitleva kokkuleppe võimalik allkirjastamine; USA pühendumus desarmeerimise ja tuumarelvade leviku tõkestamise mitmepoolsele süsteemile; USA osalemine ÜRO Inimõiguste Nõukogus; edasise koostöö tegemine kriisiohjamise valdkonnas; konsultatsioonide jätkamine terrorismivastase võitluse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse valdkonnas; koordineerimise jätkamine demokraatia edendamise alases tegevuses. Mitmetes piirkondlikes küsimustes (näiteks Kosovo, Transnistria piirkonna külmutatud konflikt, Lähis-Ida rahuprotsess, Süüria ja Liibanon, Iraan, Sudaan/Darfur ja Afganistan) jätkuvad intensiivsed konsultatsioonid. EL püüab osaleda strateegilisemates aruteludes suhete üle Venemaaga.

EL-Kanada

221. ELi ja Kanada tippkohtumine toimus viimaks 4. juunil 2007. Tegemist oli viljaka tippkohtumisega, millel keskenduti kolmele peamisele valdkonnale: välispoliitika ja rahvusvaheline julgeolek (eelkõige Afganistan ja Kanada osalemine EUPOLis, ELi koostöö Kanada täiendkoolituse keskusega), kliimamuutused / energia varustuskindlus (rõhutades vajadust vähendada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt poole võrra) ja majanduspartnerlus (uuringu käivitamine tihedama majanduspartnerluse kulude ja tulude analüüsimiseks). Vastu võeti tippkohtumise lõppavaldus ja regulatiivse koostöö teekaart. Lepiti kokku alustada läbirääkimisi lennuteenuste lepingu sõlmimiseks.
222. 2007. aasta tippkohtumisel käivitatud uuring, millega analüüsitakse ja hinnatakse ELi ja Kanada vahelise tihedama majanduspartnerluse kulusid ja tulusid, viiakse lõpule 2008. aasta juunis. Uuringu tulemusi tutvustatakse ja arutatakse järgmisel tippkohtumisel, mis toimub 2008. aasta oktoobris.

223. Kanada kuulub kõige olulisemate partnerite hulka seoses EJKP operatsioonidega ning teda on kutsutud osalema enamikus operatsioonides, milles osalevad kolmandad riigid. 2007. aasta tippkohtumisel lepidi kokku süvendada kriisiohjamise valdkonnas ELi ja Kanada vahel tehtavat koostööd. Praegu osaleb Kanada järgmistes tsiviilmissioonides: ELi missioon Bosnias ja Hertsegoviinas (EUPM II) ja EUPOL Afganistan. Vastavalt tippkohtumisel kokkulepitule loetakse kontaktid ELi ja Kanada välisministeeriumi stabiliseerimis- ja ülesehitamisbüroo vahel. Kanada toetas EJKP sõjalist operatsiooni Althea Bosnias ja Hertsegoviinas (2004–2007) ja ELi tegevust AMISE (Aafrika Liidu missioon Sudaanis) toetuseks.

7. PEATÜKK – AASIA JA OKEAANIA

Piirkondlik lähenemisviis

Ida-Aasia riikide suhtes võetava poliitika suunised

224. Nõukogu avaldas 2007. aasta lõpul „Ida-Aasia riikide suhtes teostatava ELi välis- ja julgeolekupoliitika suunised”, mis sisaldab piirkonna suhtes võetava ELi poliitika peamisi elemente.

ASEAN

225. Möödunud aastatel tehtud jõupingutused tugevdada ELi ja ASEANi partnerlust kandsid 2007. aastal vilja. Samuti laienesid ELi ja ASEANi suhted ning kahepoolsetes poliitilistes dokumentides käsitletakse nüüd pidevalt välis- ja julgeolekupoliitikat kui valdkonda, milles tehakse täiemahulist koostööd. Iga kahe aasta tagant toimival ministrite kohtumisel 2007. aasta märtsis võeti vastu Nürnbergi deklaratsioon, mis käsitles ELi ja ASEANi tõhustatud partnerlust. ELi ja ASEANi suhete 30. aastapäeva tähistamiseks korraldatud tippkohtumisel 2007. aasta novembris Singapuris kinnitati tulevase koostöö osas Nürnbergis kehtestatud eesmärgid ja võeti vastu tegevuskava eesmärkide saavutamiseks. Tegevuskava alusel elluviidavaid projekte rahastavad liikmesriigid, Euroopa Komisjon ja nõukogu peasekretariaat.

Märgina poliitilisest pühendumisest piirkonnale kohustus EL ühinema ASEANi sõprus- ja koostöölepinguga ning on säilitanud suure huvi piirkonna arengute, sealhulgas ASEANi harta, võimaliku ASEANi inimõiguste organi loomise, ASEAN+3 suhete arengu ja Ida-Aasia tippkohtumise edenemise vastu.

Euroopa Liitu ja Aasia riike ühendav koostööfoorum (ASEM)

226. ASEMi välisministrite 28.-29. mai 2007. aasta Hamburgi kohtumisel, kus esmakordselt osalesid uued Aasia partnerid – India, Pakistan ja Mongoolia – tugevdati ASEMi protsessi, tagati Helsingi tippkohtumise järelmeetmed, valmistati ette seitsmendat ASEMi tippkohtumist Hiinas 2008. aastal ning viidi läbi välisministrite suunitletud poliitiline arutelu Aasia/Vaikse ookeani piirkonna strateegiliste ja julgeolekupoliitiliste küsimuste üle.

ASEANi piirkondlik foorum

227. EL jätkas aktiivse rolli etendamist ASEANi piirkondlikul foorumil, mis on ainus kõiki küsimusi hõlmav foorum poliitilise ja julgeolekualase dialoogi pidamiseks Aasia / Vaikse ookeani piirkonnas. Peasekretär / kõrge esindaja Solana juhtis ELi delegatsiooni ASEANi piirkondliku foorumi ministrite kohtumisel, mis toimus 2. augustil Manilas, ning pidas selle raames mitmeid kahepoolseid kohtumisi. Tänu Soomele ja Saksamaale korraldas EL koostöös Indoneesiaga Euroopas kaks ASEANi piirkondliku foorumi kohtumist ning oli kaasesistujaks ühel Kambodžas toimunud kohtumisel, millel käsitleti ELi jaoks prioriteetseid küsimusi, nagu väike- ja kergrelvade levik.

Kirde-Aasia

Hiina

228. Pärast seda, kui nõukogu võttis 2006. aasta detsembris vastu järeldused ELi ja Hiina strateegilise partnerluse kohta, alustati 2007. aasta alguses läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks Hiinaga. Läbirääkimised kestsid kogu 2007. aasta vältel ja need muutuvad 2008. aastal intensiivsemaks.

229. EL kiitis 2003. aastal heaks strateegilise partnerluse Hiinaga. Partnerlust arendati edasi 2007. aastal, eelkõige 10. ELi ja Hiina tippkohtumisel novembris¹. Kuna suhted on keerulised, esineb erimeelsusi mitmes olulises küsimuses, näiteks seoses inimõigustega, mille osas peavad EL ja Hiina eraldi dialoogi.

EL hindab kõrgelt Hiina konstruktiivset rolli piirkondlikes julgeoleku- ja dialoogi arendavates organisatsioonides ning samuti Hiina suurenevat pühendumust ÜRO rahuvalveoperatsioonidele. Kahepoolsed konsultatsioonid muutusid 2007. aastal intensiivsemaks mitmes küsimuses, sealhulgas rahvusvahelise poliitika olulisemates küsimustes (nagu Iraan ja Lähis-Ida, kuid samuti Birma/Myanmar, Korea poolsaar ja Kosovo) ning seoses ülemaailmsete väljakutsetega, nagu kliimamuutused ning säästev areng ja Aafrika. Peasekretär / kõrge esindaja Solana on hoidnud väga tihedat kontakti Hiina välisministri ja jätkab seda ka 2008. aastal.

230. ELi ja Hiina 10. tippkohtumine toimus 28. novembril 2007 Pekingis. Sellel võeti vastu väga selgesõnaline ja igakülgne mitmeid teemasid puudutav ühisavaldus, milles käsitletakse väga laia rahvusvaheliste ja ülemaailmsete küsimuste ringi. Samuti otsustati tippkohtumisel käivitada 2008. aasta märtsi lõpuks asepeaministri tasemel Euroopa Komisjoni ja Hiina Riiginõukogu vahel kõrgetasemeline majandus- ja kaubandusdialoog kaubandusbilansi puudujäägi käsitlemiseks.

231. Väinaülesed suhted olid 2007. aastal keskse tähtsusega ning need jäävad keskseks kogu 2008. aasta jooksul. ELi seisukoht tugineb kahele elemendile: kindel kohustus järgida „ühe Hiina poliitikat” ning veendumus, et väinaülesed probleemid tuleb lahendada dialoogi ja rahumeelsete vahendite abil.

¹ Euroopa Parlament võttis 13. detsembril 2007 vastu resolutsiooni ELi ja Hiina tippkohtumise ning ELi ja Hiina inimõiguste dialoogi kohta.

232. EL on alati rõhutanud, et ta tervitab Taiwani avalikku lubadust mitte muuta *status quo*'d ning on mõlemat poolt tungivalt üles kutsunud hoiduma avaldustest ja tegudest, mis võivad teist poolt provotseerida või pingeid suurendada. „Ühe Hiina poliitika” raames innustab EL jätkuvalt mõlemat poolt püüdlema pragmaatiliste lahenduste poole küsimustes, mis seonduvad Taiwani positsiooniga mitmepoolsetel spetsialiseeritud foorumitel, eelkõige siis, kui Taiwani praktiline osalus on ELi ja ülemaailmsete huvide seisukohast oluline.

Jaapan

233. 2007. aastal jätkus tihe koostöö ELi ja Jaapani vahel, mis kulmineerus 5. juunil Berliinis toimunud kahepoolse tippkohtumisega. Tippkohtumisel leppisid samadel seisukohtadel olevad partnerid kokku suurendada koostööd mitmes valdkonnas, näiteks energeetika ja kliimamuutuste küsimuses, ning edastasid sellekohase tugeva positiivse sõnumi Heiligendamis toimunud G8 tippkohtumisele. Kaks poolt arutasid ka mitmeid piirkondlikke küsimusi (Iraan, Iraak, Afganistan, Korea poolsaar jne).

EL kordas oma soovi osaleda aktiivsemalt Ida-Aasia piirkondlikus integratsiooniprotsessis ning eelkõige olla kaasatud Ida-Aasia tippkohtumises.

234. 2003. aasta ELi julgeolekustrateegias ettenähtud ELi ja Jaapani strateegilise partnerluse loomise osas on tehtud edusamme. Süvenenud on konsultatsioonid ja dialoog ühist huvi pakkuvates rahvusvahelistes ja ülemaailmsetes küsimustes, sealhulgas Ida- ja Kesk-Aasiat käsitlevate strateegiliste dialoogide vormis.

235. Lisaks toimus Jaapaniga 2007. aastal esmakordselt strateegiline arvamustevahetus Lõuna- ja Kagu-Aasia küsimustes.

236. 2008. aastal toimuva ELi ja Jaapani järgmise tippkohtumise päevakorras on esikohal mitmed olulised küsimused: kliimamuutused, energiatõhusus ja energiavarustuse kindlus, arengupoliitika ja Aafrika, piirkondlikud ja julgeolekuküsimused ning mitmed kahepoolse koostöö küsimused.

237. EL ja Jaapan peavad laiaulatuslikku arutelu rahvusvahelistes ja piirkondlikes küsimustes: Korea poolsaar (tuumarelvavabaks muutmise protsess), Afganistan (Jaapani missioon seoses tankimisega), Hiina ja väinaülesed suhted (olukord seoses olümpiamängude ettevalmistamise ja Taiwani presidendivalimiste tulemustega), Iraan, Lähis-Ida, Kesk-Aasia (kus EL püüab saavutada tihedamat koostööd vastavalt ELi strateegiale), Pakistan ja Birma.

Korea poolsaar

238. EL jätkas tööd, et saavutada oma eesmärk säilitada Korea poolsaarel rahu ja stabiilsus, ning pidas eriti tähtsaks edusammude tegemist piirkondliku stabiilsuse ja tuumarelva leviku tõkestamise küsimustes, eelkõige tuumarelvavabaks muutmise protsessi osas. EL on korduvalt väljendanud tugevat toetust kuuepoolsetele kõnelustele. Selles kontekstis võttis nõukogu 2007. aasta novembris vastu ühismeetme Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis läbiviidavate IAEA järelevalve- ja kontrollitoimingute toetamise kohta ning eraldas selleks 1,7 miljoni euro suuruse summa.

239. EL on samuti rakendanud Korea Rahvademokraatliku Vabariigi vastu suunatud sanktsioone, sealhulgas kehtestades rahvusvahelise üldsuse massihävitusrelvade tõkestamiseks võetavate jõupingutuste toetamise konkreetse vahendina ekspordi erikeelu kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia jaoks, mida võidakse kasutada massihävitusrelvade programmides.
240. EL on korduvalt väljendanud tugevat toetust kuuepoolsetele kõnelustele ja on tervitanud viimast Lõuna- ja Põhja-Korea vahelist tippkohtumist ning Lõuna- ja Põhja-Korea vahel leppimise suunas tehtud samme.
241. ELi kolmik (piirkondlike direktorite tasandil) pidas 2007. aastal P'õngyangis kaks läbirääkimistevooru, millel käsitleti tuumarelvavabaks muutmise protsessi ja massihävitusrelvasid, piirkondlikku stabiilsust, inimõigusi, majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning ELi ja Korea Rahvademokraatliku Vabariigi vaheliste suhete tulevikuväljavaateid. ELi kolmik innustas Korea Rahvademokraatlikku Vabariiki tungivalt tuginema kuuepoolsetel kõnelustel hiljuti saavutatud positiivsetele tulemustele ja rõhutas kindlasõnaliselt Korea Rahvademokraatliku Vabariigi kohustust järgida ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1718 ning kutsus P'õngyangi tungivalt üles austama inimõigusi ja põhivabadusi ning tegema koostööd ÜRO mehhanismidega.
242. EL on rahvusvahelistel foorumitel korduvalt väljendanud oma muret ning kutsunud Korea Rahvademokraatlikku Vabariiki tungivalt üles parandama inimõiguste olukorda riigis. ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee viimasel istungil võeti piisava ülekaaluga vastu ELi toetatud eiresolutsioon.
243. Kuna majanduslik ja poliitiline kaasamine on isolatsiooniga võrreldes tõenäoliselt tõhusam vahend püsiva muutuse tekitamiseks, on EL valmis muutma oma tegevust Korea Rahvademokraatliku Vabariigi suunal aktiivsemaks, tehes seda siiski ettevaatlikult ja tingimustega vastavalt edusammudele, mida tehakse tuumaküsimuses ja teistes rahvusvahelist muret pakkuvates küsimustes.
244. Kui tulevikus saavutatakse kauaoodatud edu tuumaküsimuses ning Korea Rahvademokraatlik Vabariik võtab inimõiguste alal konkreetseid kohustusi, peaks EL olema valmis arutama, millised on võimalused minna humanitaarabi osutamisel üle arenguabi andmisele ja millises ulatuses saaks seda teha.

Kagu-Aasia

Birma/Myanmar

245. Birma/Myanmar pälvis 2007. aastal erilise tähelepanu seoses augustis ja septembris toimunud vägivaldsete repressioonidega rahumeelsete meelavaldajate suhtes. EL võttis vastu nõukogu järeldused, milles mõisteti vägivaldsed repressioonid hukka ning kutsuti ametivõime üles alustama kõiki pooli hõlmavat rahvusliku lepituse ja poliitilise reformi protsessi. 246. Samuti avaldas EL toetust ÜRO erinõunik Gambarile, kes külastas Myanmarit pärast kõnealuseid sündmusi kaks korda. Lisaks esitas EL üleskutse tühistada kõik Daw Aung San Suu Kyi suhtes kehtestatud piirangud, parandada rahvusvaheliste agentuuride juurdepääsu ning suurendada Birma ametivõimude koostööd rahvusvaheliste osalejatega humanitaar- ja arenguküsimustes.
247. EL toetas ÜRO Julgeolekunõukogu konsultatsioone ja selle eesistuja poolt 11. oktoobril tehtud avaldust. EL osaleb „sõprade rühmas”, mis nimetati ametisse 19. detsembril. Küsimus tõstatati kõikidel Aasia partneritega peetud kahepoolsetel kohtumistel, eelkõige tippkohtumistel ASEANi, Hiina ja Indiaga.

248. ÜRO tegevusele toetuse osutamise eesmärgil nimetas EL 2007. aasta novembris ametisse Birma/Myanmari erisaadiku Piero Fassino. Oma esimestel ametis oldud kuudel kohtus erisaadik Fassino Aasia partneritega ja tegi piirkonnas visiite. Ta on samuti kontaktis kodanikuühiskonna ja ekspertrühmadega.
249. Liikmesriigid ja Euroopa Komisjon on suurendanud nii riigile antavat humanitaarabi kui ka tervishoiu- ja haridusprogrammidele antavat toetust. Toetuse osutamine peab jääma siiski väga piiratuks, kuni Birma ametivõimud muutuvad avatuks ning teevad täielikku koostööd.
250. EL kehtestas 19. novembril 2007 ühise seisukohaga 2007/750/ÜVJP¹ rangemad sanktsioonid, mis on otseselt suunatud loodusvarade sellise kasutamise vastu, mis toob kasu ametivõimudele, sõjaväele ja isikutele, kes vastutavad septembrisündmuste ja riigis valitseva ummikseisu eest. EL vaatab läbi vajaduse võtta täiendavaid piiravaid meetmeid.

Lõuna-Aasia

Afganistan

251. ELi roll Afganistanis kasvas hüppeliselt seoses EJKP politseimissiooni EUPOL Afghanistan käivitamisega, mis on seotud laiema õigusriigi valdkonnaga Afganistanis.

Missioon käivitati 2007. aasta juuni keskel ning kuigi käivitamisetapis esines märkimisväärseid logistilisi ja hangetega seonduvaid probleeme, saavutab missiooni isikkoosseis 2008. aasta kevadel oma ettenähtud suuruse, milleks on üle 200 inimese, sealhulgas politsei-, õigus- ja õigusriigi valdkonna nõunikud.

252. EUPOL Afghanistan tegutseb kogu Afganistani territooriumil: juhendamise ja nõustamisega tegelevad ametnikud tegutsevad keskvalitsuse, piirkondlikul ja kohalikul tasandil eesmärgiga toetada märkimisväärselt Afganistani vastutusallas oleva jätkusuutliku ja tõhusa tsiviilpolitseialase korra loomist, mis tagab rahvusvaheliste standardite kohase sobiva koostoime laiema kriminaalõigussüsteemiga.
253. Lisaks sellele toetab EUPOL reformiprotsessi, mille eesmärgiks on luua õigusriigi põhimõtete alusel toimiv ja inimõigusi austav usaldusväärne ja tõhus politseiteenistus. Missiooni eesmärgiks on ka parandada rahvusvahelise üldsuse politseireformialaste jõupingutuste koordineerimist ja sidusust ning toetada kõnealuste reformide osas Afganistani suurenenud isevastutust. EUPOL kaalub oma tegevuse laiendamist, eelkõige politsei ja laiemalt õigusriigi valdkonnas.
254. Lisaks EUPOLi käivitamisele jätkas EL aktiivset tegevust Afganistanis. ELi ja Afganistani välisministrite kolmik kohtus 29. jaanuaril 2007 Berliinis ja 21. veebruaril 2008 Ljubljanas. EL kinnitas neil kohtumistel taas oma jätkuvat toetust Afganistani valitsusele ja rahvale ning rõhutas ELi pühendumust riigi stabiilsuse ja demokraatia tagamisele. EL teeb jätkuvalt Afganistani valitsusega koostööd, et tagada vabade ja õiglaste valimiste toimumine 2009-2010. aastal. Peasekretär / kõrge esindaja kohtus mitmel korral Afganistani ametiisikutega, eelkõige G8 välisministrite kohtumisel ja

¹ ELT L 308, 24.11.2007, lk 1.

ÜRO Peaassamblee raames. Samuti oli Afganistan kõrgel kohal oktoobris toimunud peasekretäri / kõrge esindaja Kesk-Aasia visiidi päevakorras. Kõnealustel kohtumistel edastatud sõnumid on olnud järjepidevad oma toetuses Afganistani valitsusele ja rahvale, nendes on rõhutatud ELi pikaajalist kohustust toetada stabiilsust ja demokraatiat riigis, tunnistades samas eesseisvaid väljakutseid, mis esinevad eelkõige terrorismi- ja uimastivastase võitluse valdkonnas.

255. 2008. aasta osas ei ole sõnumid ja väljakutsed muutunud. EUPOL Afghanistani käivitumine tähistas ELi pühendumuse suurenemist, millele lisanduvad olemasolevad poliitilised kohustused. ELi ja Afganistani vahelistes aruteludes on jätkuvalt kesksel kohal inimõiguste olukord Afganistanis.

Nõukogu asjakohastes organites ja kohtumistel Afganistani kolleegidega käsitletakse jätkuvalt eraldiseisvaid küsimusi nagu terrorismi- ja uimastivastane võitlus. Afganistan on jätkuvalt kõrgel kohal ELi ja asjakohaste kolmandate poolte kohtumiste päevakorras, eelkõige välisministrite kolmiku ja Pakistani eelseisva kohtumise päevakorras. Lisaks on Afganistan oluliseks küsimuseks meie strateegiliste partneritega peetava dialoogi kõigis valdkondades.

Pakistan

256. 8. veebruaril 2007 toimus Berliinis ELi ja Pakistani välisministrite kolmiku esimene korrapärane kohtumine. Sel puhul võeti vastu ELi ja Pakistani suhteid käsitlev ühisdeklaratsioon, milles kutsuti üles intensiivistama kontakte mitmes valdkonnas, sealhulgas terrorismi- ja uimastivastase võitluse ning tuumarelva leviku tõkestamise valdkonnas. Kolmanda põlvkonna koostöölepingu kohane esimene ELi-Pakistani ühiskomisjon kohtus 24. mail Islamabadis. Peasekretär / kõrge esindaja kohtus Pakistani peaministriga viimase visiidi Brüsselisse jaanuaris ning pidas Pakistani välisministeeriumiga kahepoolseid kõnelusi juulis toimunud ASEANi piirkondliku foorumi raames. Poliitikadirektorite taseme kolmik külastas Pakistani märtsi alguses¹.

257. Nõukogu jälgis tähelepanelikult arenguid Pakistanis ning eelkõige poliitilise kriisi ja erakorralise olukorra süvenemist, mis tipnes endise peaministri Benazir Bhutto tapmisega, nõukogu tegi seda kõrgetasemeliste kontaktide kaudu Pakistani ametivõimudega ning avalduste ja deklaratsioonide abil. Pärast Benazir Bhutto surma saatis peasekretär / kõrge esindaja president Musharrafale kirja, milles kutsus teda tungivalt üles jätkama Pakistanis poliitilise lepitamise protsessi.

258. Hoolimata märkimisväärsetest probleemidest olid 18. veebruaril 2008 toimunud üldvalimised võistluslikud. ELi valimiste vaatlusmissiooni lähetamine tagas ELile kohapeal olulise rolli ja suure nähtavuse ning see etendas tähtsat osa valimisprotsessi läbipaistvuse parandamisel. President Musharraf'i Brüsseli-visitidi ajal 2008. aasta jaanuaris edastas peasekretär / kõrge esindaja talle sõnumid vajaduse kohta viia valimised läbi vabalt ja õiglaselt. Järgmine ELi ja Pakistani välisministrite kolmiku kohtumine annab valimisjärgsete arengute valguses võimaluse arutada ELi ja Pakistani suhete tulevikku.

¹ Euroopa Parlament võttis väliskomisjoni raporti alusel 24. mail vastu resolutsiooni Kašmiiri kohta: praegune olukord ja tulevikuväljavaated.

India

259. 2007. aastal täitus 60 aastat India iseseisvumisest ja tähistati Rooma lepingu sõlmimise 50. aastapäeva, mistõttu oli mõlemale poolele sobiv aeg teha kokkuvõtteid omavahelistest suhetest pärast mitu aastat kestnud kiireid ja olulisi arenguid. Pärast olulisi sündmusi 2004. aastal (strateegiline partnerlus), 2005. aastal (ühine tegevuskava) ja 2006. aastal (otsus valmistada ette läbirääkimisi laiapõhjalise kaubandus- ja investeerimislepingu sõlmimiseks) oli 2007. aastal rõhuasetus võetud kohustuste elluviimisel.
260. Nagu ka eelmistel aastatel, arenesid suhted kõigil tasanditel toimuvate korrapäraste kohtumiste kaudu. 2. mail 2007 toimus Berliinis ELi ja India julgeolekudialoog, 31. mail Berliinis ministrite kolmiku kohtumine ning 30. novembril 2007 New Delhis tippkohtumine. Kõikidel kõnealustel kohtumistel toimus kasulik mõttevahetus, kuid eriti väärib märkimist tippkohtumisel valitsenud positiivne õhkkond, mis lõi eeldused edu jätkumiseks ka tulevastel aastatel.
261. EL ja India kujundavad dialoogi abil vastastikust mõistmist, mis võimaldab neil oma tegevust rahvusvahelistel ja mitmepoolsetel foorumitel rohkem kooskõlastada. Kõnealune protsess sai erilise hoo, kui Lõuna-Aasia Piirkondliku Koostöö Assotsiatsioon kiitis heaks ELi vaatejastaatuse, mis võimaldas ELil osaleda 3.–4. aprillil 2007 India eesistumisel New Delhis korraldatud tippkohtumisel. Mõlemad pooled loodavad, et see toob endaga kaasa tihedama koostöö.
262. 2005. aastal vastuvõetud ühises tegevuskavas on ette nähtud, et 2008. aastal peavad EL ja India läbi viima selle üldise hindamise. Sel puhul hindavad pooled viise ja vahendeid ELi ja India suhete üldise raamistiku täiendavaks arendamiseks. EL soovib eelkõige edendada Indiaga käimasolevaid arutelusid ühist huvi pakkuvates küsimustes, sealhulgas kliimamuutuste, energeetika, inimõiguste, rahutagamise ja terrorismivastase võitluse küsimuses.

Olukord Nepalis, Sri Lankal ja Bangladeshis

263. EL on jälginud Bangladeshis toimuvaid arenguid eriti tähelepanelikult pärast eriolukorra kehtestamist 11. jaanuaril 2007. Sama aasta juunis saatis nõukogu ELi piirkondlike direktorite kolmiku teisele visiidile Dhakasse.

Kõnealuse visiidi põhieesmärgiks oli väljendada ELi tugevat toetust jõupingutustele viia Bangladeshis läbi poliitilised ja valimisreformid. EL tervitab vahevalitsuse ja Bangladeshis valimiskomisjoni jõupingutusi, et luua asjakohased tingimused 2008. aasta valimiste vabaks ja õiglaseks läbiviimiseks, ning on valmis riiki lähetama valimiste vaatlusmissiooni, kui tingimused seda võimaldavad.

264. Olukord Nepalis on ELi huvitanud pikka aega ning see huvi säilib. Viimati avaldus huvi selles, et nõukogu saatis 2007. aasta detsembris ELi piirkondlike direktorite kolmiku neljandale visiidile Kathmandusse. Kõnealune visiit oli ajendatud reaalsest soovist jätkata toetuse osutamist Nepali rahvale pärast riigis mitu aastat kestnud konflikti. EL tervitab seda, et otsustatud on Põhiseaduse Kogu valimiste toimumise kuupäev (10. aprill 2008). EL lähetas kõnealuse protsessi toetamiseks valimiste vaatlusmissiooni. EL kutsub jätkuvalt kõiki pooli üles tagama suure osalusega, usaldusväärsete ning vabade ja õiglaste valimiste läbiviimine kõigile avatud viisil ja hirmutamiseteta kogu Nepal, sealhulgas Tarai piirkonnas.
265. EL jälgis 2007. aastal kasvava murega halvenevat olukorda Sri Lankal. Nagu ka eelmistel aastatel, pakkus EL oma täielikku toetust Norrale (kes toimis rahuprotsessi vahendajana), kuid 2007. aasta lõpuks sai selgeks, et vahendamisalaste jõupingutuste tulevikuväljavaated on üha troostitumad.
266. Sri Lanka järelevalvemissioon pidi oma tegevuse lõpetama, kuna valitsus tühistas 2002. aastal sõlmitud relvarahukokkuleppe. Samal ajal on EL mures nii Sri Lanka valitsuse kui Tamili Eelami Vabastustiigrite poolse vägivalga ägenemise pärast. EL kutsus konflikti mõlemat poolt üles 2008. aastal vaenutegevust lõpetama.

8. PEATÜKK – LADINA-AMEERIKA JA KARIIBI MERE MAAD

Piirkondlik lähenemisviis

267. Mõlemad pooled on alustanud ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere maade viienda tippkohtumise ettevalmistamist, mis toimub 2008. aasta mais Limas ja millel käsitletakse järgmisi küsimusi:
- vaesus, ebavõrdsus ja kaasatus;
 - säästev areng: keskkond, kliimamuutused, energeetika.
- Samuti kiitsid pooled heaks mitmete ettevalmistavate ja paralleelsete ürituste korraldamise ja tervitasid seda ning rõhutasid Euroopa – Ladina-Ameerika Parlamentaarse Assamblee olulisust.
268. ELi välisministrid ja Rio grupp käsitlesid 2007. aasta aprillis Dominikaani Vabariigis Santo Domingos korraldatud ministrite 13. kohtumisel võimalusi tugevdada oma koostööd energeetika ja keskkonna valdkonnas ning keskmise sissetulekuga riikidele eriomaste probleemide osas. Algatati mõttevahetus seoses ELi ja Rio grupi kohtumiste tõhusamaks muutmise, sealhulgas ministrite tasandil madalamal tasandil, koordineerides seda võimaluse korral ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere maade protsessiga.
269. Nõukogu võttis 2007. aasta aprillis vastu läbirääkimisjuhised seoses Andide Ühenduse ja selle liikmesriikidega assotsieerimislepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimistega; kõnealune leping on juba sõlmitud ELi ja Mehhiko ning ELi ja Tšiili vahel ning läbirääkimisi peetakse Mercosuriga.
270. Kõnealuse lepingu peamisteks eesmärkideks on:
- arendada suhteid ja vastastikust kasu, andes laiaulatusliku, tasakaalustatud ja tulevikku suunatud perspektiivi;
 - arendada poliitilist eelispartnerlust, mis põhineb inimõiguste, demokraatia ja hea juhtimistava austamisel ja edendamisel ning nende ühiste väärtuste kaitsmisel kogu maailmas, andes samas panuse mitmepoolsete suhete arendamisse;
 - täiendavalt tugevdada piirkonnasiseseid sidemeid, laiendada koostööd Andide Ühenduse riikide poliitilise, sotsiaalse ja majandusliku stabiilsuse tugevdamiseks, süvendada piirkondlikku

integratsiooni, aidata luua tingimused vaesuse vähendamiseks, edendada inimväärse töö ja õiglasemate sotsiaalteenuste kättesaadavust ning toetada jätkusuutlikku arengut;

- tugevdada heanaaberlikke suhteid ja vaidluste rahumeelse lahendamise põhimõtet;
- võtta vajaduse korral arvesse piirkondadevahelisi erinevusi, tagades samas, et Andide Ühenduse riikide võetud kohustustes oleks võimalikult vähe erinevusi.

271. Kõnealuste juhiste alusel peeti 2007. aastal esimesed kaks läbirääkimistevooru, millest esimene toimus 17.–20. septembril Bogotas ja teine 10.–14. detsembril Brüsselis. Kolmas voor peaks eeldatavasti toimuma 2008. aasta aprillis Quitos. Voorud toimusid konstruktiivses õhkkonnas ning mõne Andide Ühenduse riigi poolt esialgselt väljendatud muresid suudeti leevendada. Olulisi edusamme on tehtud üldsätete ja institutsiooniliste sätete ning poliitilise dialoogi osas, tuginedes 2003. aasta lepingule.

272. Nõukogu võttis 2007. aasta aprillis vastu läbirääkimisjuhised Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsieerimislepingu sõlmimiseks. Assotsieerimislepingust peaks saama laiaulatuslik leping, mis hõlmab ELi ja Kesk-Ameerika riikide suhete erinevaid valdkondi. Lepingu eesmärk on tugevdada mõlema piirkonna vahelist poliitilist dialoogi, intensiivistada ja parandada nendevahelist koostööd paljudes valdkondades ning tugevdada ja lihtsustada piirkondadevahelisi majandussidemeid, sealhulgas kaubandust ja investeringuid. Läbirääkimisjuhiste alusel toimus esimene läbirääkimisvoor San José (Costa Rica) 22.–26. oktoobril 2007. Teine voor toimub 25.–29. veebruaril Brüsselis.

Kuuba

273. Nõukogu rõhutas oma 18. juuni 2007. aasta järeldustes (dok 10657/07, lk 7) vajadust viia Kuuba elanike igapäevaelu parandamiseks läbi poliitilised ja majandusreformid.

Kuigi poliitvangide ja tagakiusamiste arv on vähenenud, peaks Kuuba valitsus ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmena kõik poliitvangid tingimusteta vabastama. See küsimus on Kuubat käsitleva ELi poliitika olulisim prioriteet. Samuti kordab EL oma üleskutset tagada info- ja sõnavabadus.

274. EL jätkab dialoogi Kuuba kodanikuühiskonnaga ning jätkab toetuse osutamist kõigile, kes on pühendunud vabaduse, demokraatia ja universaalsete inimõiguste austamise rahumeelsele kaitsmisele. Jätkuvalt kehtivad 1996. aastal vastu võetud ühise seisukohaga sätestatud eesmärgid ja vahendid. EL tunnustab Kuuba rahva õigust otsustada iseseisvalt oma tuleviku üle ning EL on jätkuvalt valmis aitama positiivselt kaasa Kuuba ühiskonna kõikide sektorite arengule tulevikus, sealhulgas arengukoostöö abil.

275. EL on valmis taastama kõikehõlmava ja avatud dialoogi Kuuba ametivõimudega kõikides küsimustes, sealhulgas kõikides võimalikes koostöövaldkondades ning poliitika, inimõiguste, majanduse, teaduse ja kultuuri valdkonnas. Selles kontekstis esitab EL Kuuba valitsusele oma seisukohad demokraatia, universaalsete inimõiguste ja põhivabaduste alal. Dialoogi taastamise võimaluste uurimiseks kutsuti Kuuba delegatsioon Brüsselisse. Septembri lõpus toimus ÜRO Peaassamblee raames ELi kolmiku ja Kuuba välisministeeriumi mitteametlik kohtumine. EL kordas oma seisukohti ning kutsus Kuubat samuti olema avatud ja osalema kõikehõlmavas dialoogis, mille raames ei tehta erandeid ega esitata tingimusi. Suhteid Kuubaga ja riigis valitsevat olukorda käsitleti samuti kohtumistel peamiste ELi partneritega Põhja- ja Lõuna-Ameerikas.

Brasiilia

276. Brasiilia ülemaailmne tähtsus on viimastel aastatel üha kasvanud. Oma poliitilise ja majandusliku mõju tõttu on Brasiilia peamine osaleja Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere maade piirkonnas ning on oluline pool piirkondlikes integratsiooniprotsessides. EL on väga huvitatud Brasiiliaga dialoogi tugevdamisest. Varem on kõrgeima tasandi kohtumised toimunud Mercosuri piirkondliku foorumi raames, iga kahe aasta järel toimuva ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere maade tippkohtumiste ajal. ELi ja Brasiilia kahepoolsete suhete hiljutine intensiivistumine ja mitmekesistumine (mis toimub ELi ja Brasiilia ühiskomiteede ning tugevdatud poliitiliste konsultatsioonide kaudu, mida peetakse 1992. aastal sõlmitud Euroopa Majandusühenduse ja Brasiilia Liitvabariigi vahelise koostöö raamlepingu kohaselt) nõuab siiski üldise, sidusa ja koordineeritud suhete raamistiku olemasolu. Selleks käivitati strateegiline partnerlus, millega tähistati esimest ELi ja Brasiilia tippkohtumist (Lissabon, 4. juuli 2007), mis hõlmab igakülgset kahepoolset, piirkondlikke ja ülemaailmseid küsimusi.

Strateegiline partnerlus hõlmab pühendumust süvendada vastastikust mõistmist, laiendada ühiseid seisukohti ning parandada koostööd ja dialoogi vastastikku huvi pakkuvates küsimustes. Eeldatavasti parandab partnerlus ELi ja Ladina-Ameerika piirkondadevahelisi suhteid ning edendab eelkõige Mercosuriga peetavaid läbirääkimisi.

277. EL ja Brasiilia peavad ühiselt välja töötama tegevuskava, millega viiakse ellu partnerluse eesmärgid.

II OSA - ÜVJP JA EJKP – PRIORITEETSED GEOGRAAFILISED PIIRKONNAD

1. PEATÜKK - TERRORISMIVASTANE TEGEVUS

ELi terrorismivastase strateegia rakendamine

278. ELi terrorismivastase strateegia esimene eesmärk on ennetada inimeste pöördumist terrorismi teele, võideldes radikaliseerumist ja terroristide värbamist soodustavate teguritega. Sel eesmärgil võttis EL 2005. aasta detsembris vastu radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastase strateegia. 2007. aastal jätkas EL kõnealuse strateegia rakendamist¹.
279. EL jätkas Marokole ja Alžeeriale terrorismivastases võitluses mitmekülgse tehnilise abi osutamist. Programm hõlmab eelkõige vangide hulgas toimuva radikaliseerumise ärahoidmist ja meetmeid Interneti teel toimuva radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu võitlemiseks. Tulevase tehnilise abi andmiseks sobivate teemade kindlakstegemise hõlbustamiseks korraldatud ELi-Indoneesia seminaril (4.–5. september 2007) oli oluliseks teemaks vangistatud terroristide rehabiliteerimise teema.
280. Nõukogu pressitalitus edastas aktiivselt mitmeid põhisooneid, mis koostati, et tõhusalt edastada teavet poliitikatest, mis võivad radikaliseerumist mõjutada. Enamik liikmesriike ja komisjon on teatanud, et nad on levitanud põhisooneid asjaomaste valitsusasutuste esindajate hulgas.
281. EL jätkas tööd oma terrorismivastaste jõupingutuste suurendamiseks, tugevdades terrorismivastase võitluse rahvusvahelist raamistikku. EL jätkas samuti partnerite innustamist ratifitseerima ja rakendama ÜRO konventsiooni ja protokollid, mis on seotud terrorismivastase võitlusega, ja rakendama ÜRO ülemaailmset terrorismivastase võitluse strateegiat. ELi eesistujariik koostas esimese kokkuvõtte ülemaailmse terrorismivastase võitluse rakendamise kohta ELis, pidades silmas esimest mitteametlikku läbivaatamist New Yorgis (2007. aasta detsember).
282. 11. septembril 2007 toimus nõukogus terrorismivastast võitlust käsitleva kahe töörühma ühine seminar, millel käsitleti noorte radikaliseerumise ärahoidmist hariduse kontekstis. Töörühmad arutavad praegu järeelmeetmeid, sealhulgas ekstremistliku propagandaga võitlemiseks moslemite esindajate domineerivate seisukohtade levitamise võrgustiku loomist.
283. Viimase 12 kuu jooksul on nõukogu teinud edusamme radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastase strateegia rakendamisel. Nõukogu tagab eespool nimetatud tegevuste järeelmeetmete võtmise 2008. aastal. EL plaanib uurida täiendavaid võimalusi koostöö tegemiseks asjaomaste ÜRO allasutustega ning oma kogemuste ja parimate tavade jagamiseks partneritega. EL kaalub aktiivselt radikaliseerumise vastaste projektide integreerimist välisabi programmidesse. Samuti käsitleb EL jätkuvalt mooduseid, mida kasutatakse selliste väärtuste ja poliitikate edastamisel, mis võivad radikaliseerumisprotsessi mõjutada.

¹ Euroopa Parlament võttis 12. detsembril 2007 vastu resolutsiooni terrorismivastase võitluse kohta.

284. Sellega seoses tuleks märkida, et Euroopa Parlament ja nõukogu on otsustanud nimetada 2008. aasta kultuuridevahelise dialoogi Euroopa aastaks. Viimastel kuudel on EL erinevatel foorumitel juba tõhustanud oma jõupingutusi kultuuridevahelise dialoogi edendamiseks.

Töörühm ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP (terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta) rakendamiseks

285. Nõukogu viis 2007. aasta esimesel poolel läbi nõukogu määruse (EÜ) nr 2580/2001 kohase isikute, rühmituste ja üksuste loetellu lisamise ja sellest väljaarvamise menetluste põhjaliku läbivaatamise ja konsolideerimise.

286. Läbivaatamise tulemusel lepidi kokku konkreetsetes parandustes selgema ja läbipaistvama menetluse loomise eesmärgil. Paranduste hulka kuuluvad põhjendused iga isiku, rühmituse ja üksuse kohta, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid nõukogu määruse (EÜ) nr 2580/2001 alusel, ning teatised, milles kõnealuseid isikuid, rühmitusi ja üksusi teavitatakse nende suhtes kohaldatavatest piiravatest meetmetest, kui selliste teatiste edastamine on teostatav.

287. Loodi uus töörühm ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP (terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta) rakendamiseks (CP 931 töörühm), millele tehti ülesandeks vaadata läbi ettepanekud loetellu lisamise ja sealt väljaarvamise kohta ning valmistada ette loetelu korraline läbivaatamine nõukogus vastavalt ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP artikli 1 lõikes 6 sätestatule.

288. Loetellu lisamise ja sellest väljaarvamise parandatud menetlus on oluline samm õigluse ja läbipaistvuse tagamise suunas. Parandatud menetlusi kohaldati esimest korda 2007. aastal, et need korrapäraselt läbi vaadata, mis viidi lõpule ajakohastatud loetelu avaldamisega juunis. Nõukogu saatis aprillis teatised asjaomastele isikutele, rühmitustele ja üksustele ning *Euroopa Liidu Teatajas* avaldati teatis nende isikute, rühmituste ja üksuste teavitamiseks, kelle postiaadress ei olnud teada.

289. Mitu isikut ja rühmitust esitasid märkusi ja dokumente, mida nõukogu läbivaatamise käigus nõuetekohaselt käsitles. Nõukogu teavitas võimaluse korral asjakohaseid isikuid ja rühmitusi läbivaatamise tulemustest individuaalsete teatiste kaudu ning kasutades teatist, mis avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* pärast loetelu avaldamist 2007. aasta juunis.

290. Hiljem 2007. aasta jooksul viis nõukogu läbi täiendava läbivaatamise, mis viidi lõpule loetelu avaldamisega 2007. aasta detsembris. Seda tehes kohaldas nõukogu sama menetlust nagu ka eelmise läbivaatamise puhul ning võttis arvesse asjakohaste isikute ja rühmituste esitatud märkusi.

291. Uus loetelu avaldatakse tõenäoliselt 2008. aasta juunis pärast järgmist korralist läbivaatust.

292. EL rakendas ka terrorismi ja selle rahastamise vastu suunatud piiravaid meetmeid eesmärgiga rakendada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1267 (1999) ja sellega seotud resolutsioone. Kõnealused Al-Qaida ja Talebani sanktsioonid on suunatud ÜRO sanktsioonide komitee poolt loetletud isikutele ja üksustele, kes on seotud Al-Qaida, Usama Ben Ladeni ja Talebaniga.

Abi kolmandatele riikidele ja poliitiline dialoog kolmandate riikidega

293. 2007. aastal jätkas nõukogu oma jõupingutusi ELi terrorismivastase strateegia rakendamiseks. Strateegia ÜVJP mõõtme osas keskendus EL tehnilise abi osutamisele, dialoogile ja terrorismivastast võitlust käsitlevate sätete lisamisele kolmandate riikidega sõlmitavatesse lepingutesse. Nõukogu jätkas kahe tehnilise abi programmi rakendamist ja astus esimesi samme kolmanda programmi käivitamiseks. EL jätkas oluliste partneritega, nagu Venemaa, Kanada ja Alžeeria, ning Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames terrorismivastase võitluse alast dialoogi nii töö- kui poliitilisel tasandil. Euroopa Liit jätkas terrorismivastase võitluse küsimustes oma tihedat koostööd ja dialoogi Ameerika Ühendriikidega. EL osales piirkondlike organisatsioonide, nagu Pärsia lahe koostöönõukogu, ASEANi piirkondliku foorumi ja Aasia-Euroopa kohtumise raames terrorismivastase võitluse alastel kohtumistel.
294. Tehnilise abi programmide elluviimine terrorismivastase võitluse valdkonnas on üheks ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiseks eesmärgiks. On tehtud olulisi samme, et laiendada ELi tehnilist abi terrorismivastases võitluses veel vähemalt ühele olulisele partnerile ja Aafrika Liidule. Poliitilisel tasandil jätkas EL oma viljakat koostööd mitmete oluliste partneritega, sealhulgas Ameerika Ühendriikidega.
295. ELi terrorismivastase võitluse alane dialoog paljude kolmandate riikidega on jätkuvalt oluline vahend arvamuste ja kogemuste vahetamiseks, koostöö tugevdamiseks ja rahvusvahelise üksmeele laiendamiseks seoses terrorismivastase võitlusega. Nõukogu keskendub jätkuvalt sellele, et laiendada oma tehnilist abi kolmandatele riikidele ja terrorismivastase võitluse piirkondlikele keskustele. Nõukogu kavatses analüüsida täiendavaid võimalusi, kuidas kasutada ÜVJP eelarvet tehnilise abi programmide jaoks terrorismivastase võitluse valdkonnas. Lisaks sellele tagab komisjon, et uue stabiliseerimisvahendi ressursse kasutatakse viisil, mis võtab arvesse ELi terrorismivastase võitluse prioriteete.

ELi-ÜRO koostöö

296. EL jätkas ÜRO keske rolli toetamist rahvusvahelise kogukonna mobiliseerimisel terrorismivastases võitluses. EL toetas aktiivselt ÜRO terrorismivastase strateegia rakendamist, mis kajastab ELi enda strateegia prioriteete.
- EL jätkab pühendumist rahvusvahelise terrorismi vastase võitluse konventsiooni suhtes võimalikult kiire kokkuleppe saavutamisele, et täiendada ja edasi arendada kehtivaid ÜRO kokkuleppeid terrorismivastase võitluse kohta ning edendada terrorismivastase võitluse normatiivse raamistiku suhtes sügavama rahvusvahelise üksmeele saavutamist. Euroopa Liit tegi 2007. aastal tööd rahvusvahelise üksmeele saavutamiseks üldkonventsiooni suhtes ning jätkab tööd läbirääkimiste kiireks lõpuleviimiseks.
297. Kolmandate riikidega peetavatel kahe- ja mitmepoolsetel kohtumistel edendas EL aktiivselt kõigi 16 rahvusvahelise terrorismivastast võitlust käsitleva konventsiooni ja protokollide reservatsioonideta ratifitseerimist ja täielikku rakendamist.
298. Terrorismivastase võitluse ülemaailmse strateegia üksmeelne vastuvõtmine on oluline edusamm terrorismivastases võitluses. ELile on tulevikus jätkuvalt esmatähtis ÜRO terrorismivastase võitluse strateegia rakendamine ELi tasandil, võttes arvesse strateegia esimest ametlikku läbivaatamist, mis toimub 2008. aasta teisel poolaastal.

299. EL kavatseb kasutada oma dialoogi välispartneritega, et edendada strateegia täielikku rakendamist ja vahetada arvamusi selle kohta, kuidas seda eesmärki saavutada.

2. PEATÜKK - MASSIHÄVITUSRELVADE LEVIKU TÕKESTAMINE / DESARMEERIMINE / RELVAKAUBANDUS

Massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamine

Tõhusa mitmepoolsuse toetamine

300. Tõhus mitmepoolsus on massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise peamiseks suuniseks.

Tuumaküsimused

301. Nõukogu võttis 28. juunil 2007 vastu ühismeetme 2007/468/ÜVJP¹ Üldise Tuumakatsetuste Keelustamise Lepingu Organisatsiooni (CTBTO) ettevalmistuskomisjoni tegevuste toetamise kohta selle järelevalve- ja kontrollivõimekuse tugevdamise valdkonnas.
- Projektide (vääriskaasi järelevalvevõimekuse arendamine ja kohapealse kontrolli õppus) rakendamist alustati 2007. aasta novembris.
302. Praegu rakendatakse nõukogu ühismeedet 2006/418/ÜVJP², mis käsitleb ELi toetust Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) tegevusele tundlike materjalide kaitse tõhustamisel, salakaubaveo avastamisel ja sellele reageerimisel ning õigusabi osutamisel lisaprotokollil rakendamisel. Kasusaajateks on Balkani piirkonna, Kesk-Aasia, Kaukaasia, Vahemere piirkonna ja Aafrika riigid. 2008. aastal käsitletakse täiendavaid prioriteete, mis on asjaomastes piirkondades juba kindlaks määratud. EL on IAEA tuumajulgeoleku fondi peamine rahastaja.
303. Nõukogu võttis 19. novembril 2007 vastu uue ühismeetme 2007/753/ÜVJP³ Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis läbiviidavate IAEA järelevalve- ja kontrollitoimingute toetamise kohta.
304. Kõnealuse ühismeetme eesmärk on osutada rahalist toetust, mis võimaldab IAEA jätkata järelevalve teostamist tuumarajatise sulgemise üle Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis.
305. ELi liikmesriigid, kes kõik on ühinenud tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooniga (CPPNM), on jätanud oma jõupingutusi, et teha edusamme ratifitseerimisprotsessis ning alustada muudetud CPPNMI rakendamist.
306. Praegu rakendatakse nõukogu 22. novembri 2004. aasta ühismeedet 2004/796/ÜVJP, mille eesmärk on parandada Venemaa aatomienergia ministeeriumi Moskvast asuva Botšvari Instituudi füüsilist kaitset.

¹ ELT L 176, 6.7.2007.

² ELT L 165, 17.6.2006.

³ ELT L 304, 22.11.2007.

Bioloogiliste relvadega seotud küsimused

307. EL püüab ellu rakendada bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsiooni (BTWC) läbivaatamise 2006. aasta konverentsi edukaid tulemusi, toetades seda protsessi diplomaatiliste jõupingutustega, ning viia BTWC protsessi konverentsidevahelisel ajal läbi konkreetseid abiprojekte. Tuginedes BTWCd toetava esimese ühismeetme kogemustele, kasutab EL uusi ja loominguulisi lähenemisviise BTWCga ühinenud riikide arvu suurendamiseks, BTWC siseriikliku rakendamise parandamiseks (eelkõige õiguslik rakendamine, usaldust suurendavad meetmed, bioohutus ja bioturvalisus) ning konverentsidevahelise protsessi dünaamilisemaks muutmiseks, sealhulgas toetades BTWC eesistuja, BTWC rakendamist toetava üksuse (ISU) ja WHO tööd.
308. ELi siseselt jätkavad liikmesriigid BTWCd käsitleva ELi tegevuskava rakendamist, millega toetatakse BTWC rakendamise suuremat läbipaistvust, esitades sel eesmärgil korrapäraselt aruandeid usalduse loomise meetmete kohta ning toetades ÜRO peasekretäri mehhanismi bioloogiliste ja toksiinrelvade väidetavate kasutamisuhtumite uurimiseks.
309. Olukorras, kus puudub BTWC rakendamist edendav rahvusvaheline organisatsioon, osutas EL Peruule õigusabi BTWC siseriiklikuks rakendamiseks, tehes seda BTWCd toetava nõukogu ühismeetme abil, ning korraldas Ladina-Ameerikas, Kariibi mere piirkonnas ning Lääne- ja Kesk-Aafrikas piirkondlikke seminare konventsiooni ülemaailmseks kohaldamiseks. Lisaks valmistati 2007. aastal ette ühismeedet WHO tegevuse toetamiseks bioohutuse ja bioturvalisuse valdkonnas ning massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames, et see 2008. aastal vastu võtta. Ühismeetme eesmärk on anda panus BTWC edukale konverentsidevahelisele protsessile ja BTWC siseriiklikule rakendamisele.

Keemiarelvadega seotud küsimused

310. 2005. aasta detsembris vastuvõetud ühismeetme 2005/913/ÜVJP (Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) tegevuse toetamise kohta) rakendamine viidi lõpule 2007. aasta novembris. ELi panuse raames korraldati 2007. aasta juunis Alžiiris seminar, et parandada konventsioonialast teadlikkust Aafrika riikides.
Samuti rakendati projekti raames Aserbaidžaaani, Benini, Bangladeshis, Burkina Faso, Kambodža, Gaboni, Libeeria, Malawi, Nepali, Sri Lanka, Uganda ja Uruguay riiklike asutuste esitatud suutlikkuse suurendamise projekte. Lisaks on valitud laboratooriumid Eritreas, Bangladeshis, endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis, Peruu ja Ghanas saanud erivarustust käesoleva ühismeetme rahvusvahelist koostööd (abi laboritele) käsitleva komponendi raames.
311. Nõukogu ühismeetmega 2007/185/ÜVJP osutatakse pidevat tehnilist abi osalisriikidele, kes taotlevad abi riiklike asutuste loomiseks ja nende tõhusaks toimimiseks ning riikide parlamentidele suunatud teavitustegevuseks. Lisaks parandab see muu hulgas osalisriikide suutlikkust reageerida ning välja arendada abi- ja kaitseprogramme keemiarelvadega võitlemiseks.

312. Seoses keemiarelvade konventsiooni jõustumise 10. aastapäevaga 2007. aastal on Euroopa Liidu liikmesriigid ja nõukogu sekretariaat osalenud mitmete aastapäeva tähistamise ürituste korraldamisel aasta teisel poolel. ELi eesistujariigi ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonna eest vastutava peasekretäri / kõrge esindaja isikliku esindaja tegevused rõhutasid ELi poolt OPCW tegevustele antavat toetust.
313. Nõukogu võttis 28. juunil 2007. aastal vastu ELi ühise seisukoha, mis käsitleb keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, varumise ja kasutamise keelustamise ja nende hävitamise konventsiooni 2008. aasta läbivaatamiskonverentsi (2007/469/ÜVJP)¹.

ÜROle osutatav toetus

314. Nõukogu võttis 16. juunil 2006 vastu ühismeetme ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540 (2004) rakendamise toetamiseks. Selle ühismeetmega kaasrahastati teadlikkuse parandamise eesmärgil 2006. aastal Aasia-Vaikse ookeani, Aafrika ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna jaoks korraldatud piirkondlikke seminare. Nendes piirkondades on suurim mahajäämus ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1540 (2004) tulenevate kohustuste järgimisel.

Haagi tegevusjuhend

315. Haagi tegevusjuhendi eesmärk on tagada läbipaistvus ja usaldust suurendavad meetmed seoses ballistiliste kanderaketidega.
316. ELi eesistujariik tegi demarše Venemaale ja Ameerika Ühendriikidele, et edendada Haagi tegevusjuhendi tõhusat siseriiklikku rakendamist.

Kosmosega seotud küsimused

317. EL tegi algatuse, et töötada välja toimumisjuhend usaldust suurendavate meetmete võtmiseks avakosmoses; kõnealune juhend esitatakse arutamiseks konverentsil, mis käsitleb desarmeerimist kosmosega seotud küsimustes. Protsessiga on seotud kõik peamised partnerid (Venemaa, Hiina, USA).

Desarmeerimisprojektide toetamine

318. Pärast augustis toimunud rahastamislepingu sõlmimist Ühendkuningriigi valitsuse ja Euroopa Komisjoni vahel hakati 2007. aastal rakendama Venemaa Föderatsioonis keemiarelvade hävitamise toetamiseks vastuvõetud ühismeedet², millega nähakse ette rahastamine, et viia lõpule elektrienergiaga varustamise infrastruktuuri rajamine Štšutšje keemiarelva hävitamise ettevõttes. Projektiga toetatakse Venemaa Föderatsioonis Štšutšjes ladustatud ja hävitamist ootava 1,9 miljoni suurtükirelvade ja raketilaskesüsteemide laskemoonaühiku hävitamist, mis sisaldavad 5500 tonni neuroparalüütilisi ründaaineid.
319. Ühismeetmega täidab EL osa oma kohustustest ülemaailmse partnerluse raames ning ühismeede täiendab ja suurendab varasema Štšutšjes läbiviidud ja ELi rahastatud projekti väärtust. Lähtesumma on 3 145 000 eurot.

¹ ELT L 176, 6.7.2007.

² Nõukogu ühismeede 2007/178/ÜVJP.

Tegevused ekspordikontrolli valdkonnas

320. EL jätkas oma jõupingutusi tagamaks, et kõik uued liikmesriigid oleks kaasatud ekspordikontrolli süsteemi. Siiski ei jõutud raketitehnoloogia kontrollirežiimi (MTCR) täiskogu istungil 2007. aasta novembris kokkuleppele MTCRist väljajäänud seitsme uue ELi liikmesriigi liikmeks võtmise osas. EL jätkab uute liikmesriikide liikmeksvõtmisele suunatud tegevust, tehes selleks asjaomastele kolmandatele riikidele suunatud uusi demarše. MTCRi täiskoguistungil kinnitati ELi ettepanek kehtestada Iraani suhtes MTCRi järelevalvenimekiri, mille eesmärgiks on teostada järelevalvet loetletud kaupade ekspordi üle kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja rahvusvahelise õigusega.
321. Nõukogu kahese kasutusega kaupade töörühm vaatas eesistujariikide Saksamaa ja Portugali juhtimisel kogu 2007. aasta jooksul läbi komisjoni ettepanekut sõnastada ümber nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühenduse kord kahese kasutusega kaupade ja tehnoloogia ekspordi kontrollimiseks (dok 16989/06), milles võetakse arvesse vastastikuse eksperthinnangu soovitusi, neile järgneva mõjuhindamise uuringu tulemusi ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1540 tulenevaid ELi kohustusi. Töörühma alltöörühmas arutati samuti võimalust luua täiendavad ühenduse üldised ekspordiload, mis hõlbustaks täiendavalt teatavate loetletud kahese kasutusega kaupadega kauplemist teatud sihtkohtadega. Arutelud jätkuvad Sloveenia eesistumisperioodil ja tõenäoliselt ka hiljem.
322. EL on 2007. aastal nii Saksamaal, Ühendkuningriigis kui ka vastuvõtvates riikides korraldanud (Saksamaa ekspordikontrolliameti abil) ekspordikontrolli käsitlevaid seminare Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Hiina, Horvaatia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Montenegro, Maroko, Serbia, Ukraina ja Araabia Ühendemiraatide ametnikele. Projektitöö põhielemendiks on esmaste õigusaktide ja rakenduseeskirjade läbivaatamine ja väljatöötamine, õigusnormide rakendamise eest vastutavatele ametnikele korraldatava koolituse litsentsimine, tolliametnike koolitus, kontaktid tööstusega, teadlikkuse parandamine ja koostöö kohtusüsteemiga.

Massihävitusrelvade leviku tõkestamise mõõtme lisamine kolmandate riikidega sõlmitavatesse lepingutesse või tegevuskavadesse

323. Peaaegu 90 riigiga viidi edukalt lõpule läbirääkimised massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlevate klauslite lisamiseks lepingutesse (viimati viidi lõpule läbirääkimised Lõuna-Aafrika, Serbia ning Bosnia ja Hertsegoviinaga). Läbirääkimised jätkuvad Tai, Hiina, Vietnami, Andide Ühenduse ning Kesk-Ameerika riikidega. Ukraina ja Iraagiga jõuti kokkuleppele seoses massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitleva standardklausliga, kuid läbirääkimised jätkuvad teistes küsimustes; kavade kohaselt algavad 2008. aastal läbirääkimised Filipiinide, Brunei, MERCOSURi ja Malaisiaga; varsti esitatakse nõukogule läbirääkimisjuhiste kavandid läbirääkimiste pidamiseks Liibüa ja Lõuna-Koreaga.
324. Massihävitusrelvade leviku tõkestamist käsitlev osa lisati Ukraina, Moldova Vabariigi, Jordaania, Maroko, Tuneesia, Palestiina omavalitsuse, Iisraeli, Egiptuse, Liibanoni, Armeenia, Aserbaidžani ja Gruusiaga sõlmitud tegevuskavadesse.

Massihävitusrelvade järelevalvekeskus

325. Nõukogu võttis 11.–12. detsembril 2006 vastu kontseptuaalse dokumendi massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia järjepideva rakendamise järelevalve ja tõhustamise kohta. Massihävitusrelvade järelevalvekeskus töötab välja meetodid koostöö tegemiseks nõukogu sekretariaadi, liikmesriikide ja komisjoni vahel, nagu on nõutud massihävitusrelvade leviku tõkestamise strateegias. Keskuse keskne punkt on nõukogu sekretariaat (massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonna eest vastutava isikliku esindaja büroo).

Iraan

326. Kogu 2007. aasta vältel jätkusid jõupingutused diplomaatilise lahenduse leidmiseks Iraani tuumaküsimusele. Kuna Iraan on keeldunud täitmast ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1737 esitatud nõudeid, eelkõige nõuet peatada kõik rikastamise ja ümbertöötlemisega seotud tegevused, võttis ÜRO Julgeolekunõukogu 24. märtsil 2007. aastal vastu resolutsiooni 1747, mis sisaldab mitmeid sanktsioone, mis on suunatud tuumarelva ja kanderaketide leviku seisukohalt tundlikele valdkondadele.

Vaatamata ELi peasekretäri / kõrge esindaja korduvatele diplomaatilistele jõupingutustele ei ole Iraan kahjuks oma seisukohta muutnud ning on jätkuvalt laiendanud rikastamisega seonduvat tegevust. Kuigi Iraan on kaitsemeetmete osas seni lahendamata küsimuste lahendamiseks suurendanud koostööd IAEAga, puudub endiselt usaldus seoses Iraani tuumaprogrammi laadiga. Iraan rikub jätkuvalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1737 ja 1747.

327. EL on samuti kehtestanud sanktsioonid konkreetselt Iraani tuuma- ja ballistiliste raketide programmide suhtes kooskõlas asjakohaste ÜRO resolutsioonidega ning osana rahvusvahelise üldsuse jõupingutustest avaldada survet Iraanile täita oma tuumarelva leviku tõkestamise kohustusi.
328. EL on jätkuvalt pühendunud sellele, et viia ellu tuuma-, majandus- ja poliitikavaldkonda käsitlev algatuste pakett, mille peasekretär / kõrge esindaja esitas 2006. aasta juunis Iraanile, ning mille töötasid välja Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik peasekretäri / kõrge esindaja ning samuti Hiina, Venemaa ja USA toel. See pakkumine on jätkuvalt jõus. ELi eesmärk on arendada Iraaniga pikaajalisi ning usaldusel ja koostööl tuginevaid suhteid, kuid see sõltub edusammudest kõikides muret tekitavates küsimustes, mille hulka kuulub eelkõige tuumaküsimus, kuid ka inimõigused ja terrorism ning Iraani lähenemisviisi Lähis-Ida rahuprotsessile ja piirkondlikele küsimustele.

Korea Rahvademokraatlik Vabariik

329. Nõukogu võttis 19. novembril 2007 vastu ühismeetme 2007/753/ÜVJP, mille eesmärk on toetada Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis läbiviidavaid IAEA järelevalve- ja kontrollitoiminguid (rahaline toetus on umbes 1,7 miljonit eurot). EL on kinnitanud (viimati leidis see aset detsembris toimunud piirkondlike direktorite kolmiku visiidi ajal P'yöngyangi), et ELi ja Korea Rahvademokraatliku Vabariigi suhete paranemine sõltub laiematest poliitilistest edusammudest ning eelkõige positiivsetest arengutest tuumaküsimuses.

330. EL rakendab praegu ÜRO Julgeolekunõukogu poolt vastuseks Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis 9. oktoobril 2006 läbiviidud tuumakatsetusele vastu võetud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1718. Kooskõlas 22. novembril 2007. aastal vastuvõetud nõukogu ühise seisukohaga 2007/762/ÜVJP osales EL jätkuvalt Korea poolsaare energia arenduse organisatsioonis (KEDO) ja on oma huvide säilitamiseks endiselt KEDO liige organisatsiooni tegevuse lõpetamiseni.

Dialoog Euroopa Parlamendiga

331. Lisaks eesistujariigi ja peasekretäri / kõrge esindaja Solana esinemistele Euroopa Parlamendi ees on isiklik esindaja mitmel korral teavitanud julgeoleku ja kaitseküsimuste allkomisjoni massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamisest, diplomaatilistest jõupingutustest Iraani suunal ja Korea Rahvademokraatliku Vabariigi küsimusest.

ELi TEGEVUS VÄIKE- JA KERGRELVADE, TAVARELVADE JA RELVAEKSPORDI VALDKONNAS

Väike- ja kergrelvade strateegia rakendamine

332. EL jätkas 2007. aastal väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona valdkonna tegevuse sidususe tugevdamist. EL andis panuse mitmepoolsetel foorumitel toimuvatele aruteludele, mis käsitlesid väike- ja kergrelvadega seonduvaid olulise tähtsusega küsimusi, suurendades seega oma nähtavust mitmepoolsetes protsessides, mille hulka kuulub ka väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ennetamise, tõkestamise ja likvideerimise kõiki aspekte käsitlev ÜRO tegevusprogramm.
333. EL pööras kõrgendatud tähelepanu varude haldamise ja julgeoleku tähtsusele seoses väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku leviku vastase tõhusa võitlusega ning laskemoona küsimusele relvastatud konfliktide arvu suurenemise ja organiseeritud kuritegevuse leviku suhtes võetava integreeritud vastumeetme väljatöötamisel.
334. EL on ASEANi piirkondliku foorumi, Aafrika Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikidega peetava dialoogi päevakorda lisanud väike- ja kergrelvade alase piirkondliku koostöö tegemise küsimuse, et edendada ülemaailmset arutelu väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona üle konkreetsemate piirkondlike meetmete kaudu.
335. Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse ja ELi ministritaseme kolmiku kohtumisel 24. aprillil 2007 Luxembourgis avaldati väike- ja kergrelvade levikut käsitlev ühisdeklaratsioon, milles mõlemad osapooled tunnistasid, et väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona levik kujutab endast tõsist probleemi, ning nõustusid tõhustama oma koostööd kõnealuse leviku ennetamisel, tõkestamisel ja likvideerimisel mitmete erimeetmete kaudu.

336. ÜRO Peaassamblee 62. istungjärgul toetasid kõik ELi liikmesriigid esimeses komitees resolutsiooni riikidele väike- ja kergrelvade salakaubanduse ohjeldamiseks ning selliste relvade kokkukogumiseks antava abi kohta, mille esitajateks olid Mali ja ECOWAS ning mis võeti vastu konsensuse alusel. Samuti toetas 17 ELi liikmesriiki Colombia esitatud resolutsiooni väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide kohta, mis võeti vastu vaid ühe vastuhäälega ja mitte ainsagi hääletamisest hoidumiseta.
337. Ukrainas jätkas Euroopa Liit 1 miljoni euro suuruse toetuse andmist NATO hooldus- ja varustustalitusele (NAMSA) seoses selle läbiviidava väike- ja kergrelvade hävitamise projektiga¹. Kõnealuse projekti tulemusel on hävitatud 17 710 väike- ja kergrelva ning otseste kulude vähenemise tõttu on suurendatud esialgset eesmärki (20 000) ja uueks eesmärgiks on 27 760 väike- ja kergrelva.
338. Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikides on jätkunud koolitajate koolituse ja andmebaasi projekti viimase etapi elluviimine². Kõnealune üheaastane projekt aitab kaasa väike- ja kergrelvade destabiliseeriva hankimise vastu võitlemisele Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas. Projekti raames on tänase seisuga uurimismeetodite valdkonnas koolitatud üle 1 340 õiguskaitsetöötaja, kusjuures projekti lõpuks nähakse ette kokku 2 300 ametniku ja 180 parlamendiliikme koolitamine. Lisaks on hulga erinevate koolituskursuste käigus koolitatud üle 180 parlamendisaadiku ja nende nõuniku ning hetkel ehitatakse ja renoveeritakse rajatisi ja süsteeme, et ühist tegevust paremini koordineerida. ELi toetuse suuruseks on 700 000 eurot.
339. Euroopa Liit võttis osa NATO rahupartnerlusprogrammi sihtfondi projekti (väike- ja kergrelvade demilitariseerimiseks Albaanias) lõputseremooniast, mis toimus 4. oktoobril 2007 Mjebes/Elbasanis. EL eraldas kõnealusele projektile 1 320 000 eurot, millest on kulutatud 1 308 423 eurot³.
340. Seoses tulevikus läbiviidavate projektidega tegi nõukogu 2007. aastal ettevalmistavat tööd ühismeetmega, millega toetatakse rahvusvahelist vahendit, mis võimaldab riikidel õigeaegselt ja usaldusväärselt tuvastada ebaseaduslikke väike- ja kergrelvasid ja teha kindlaks nende päritolu.

Kõnealune ühismeede võimaldab ELil toetada kolme piirkondlikku seminari Aafrikas, Ladina-Ameerikas ja Aasias, mille eesmärk on edendada märgistamise ja päritolu kindlakstegemise rahvusvahelist vahendit ning mille 2008. aastal korraldab ÜRO desarmeerimisbüroo. ELi toetuse suuruseks on kavandatud 300 000 eurot.

¹ Nõukogu otsus 2005/852/ÜVJP.

² Nõukogu otsus 2006/1000/ÜVJP.

³ Nõukogu otsused 2003/276/ÜVJP ja 2004/790/ÜVJP.

341. Lõpetuseks võib märkida, et ELi liikmesriigid jätkasid võitlust õhustranspordi kaudu toimuva väike- ja kergrelvade salakaubaveo vastu, tõhustades sel eesmärgil oma koostööd nõukogu struktuurides.

Muu tegevus tavarelvade valdkonnas (Euroopa julgeolekustrateegia raames)

342. Nõukogu võttis 2007. aasta juulis vastu ühismeetme, millega edendatakse teatavate tavarelvade konventsiooni ja selle lisaprotokollide ülemaailmset kohaldamist¹. Kõnealune ühismeede võimaldab korraldada kuus seminari maailma erinevates piirkondades: Aafrikas, Lääne-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas ning Lääne-Idas alates 2008. aasta algusest. Käesoleva ühismeetme rakendamine on tehtud ülesandeks ÜRO desarmeerimisbüroole. Seminari peamiseks ülesandeks on edendada teatavate tavarelvade konventsiooni ülemaailmset kohaldamist ning tugevdada selle rakendamist konventsiooni ja selle protokollidega ühinemise teel. Seminarid toimivad samuti piirkondlike foorumitena, kus vahetatakse ideid ja kogemusi seoses seonduvate desarmeerimise küsimustega. ELi toetuse suuruseks on 828 000 eurot.
343. Nõukogu tegi 2007. aastal ettevalmistavat tööd, et võtta vastu ühismeede, millega toetatakse jalaväeüksuste kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooni rakendamist. Kavandatud ühismeetme eesmärk on edendada konventsiooni ülemaailmset ja täielikku rakendamist ning toetada 2009. aastal toimuva teise läbivaatamiskonverentsi ettevalmistamist.

Relvaeksport

344. Euroopa Liidu relvaeksporti toimimisjuhendi üheksandal kasutusaastal on veelgi parandatud iga-aastase aruande kvaliteeti ja läbipaistvust ning nõukogu tavarelvastuse ekspordi töörühm (COARM) on intensiivistanud oma tegevusi, mille eesmärk on ühtlustada toimimisjuhendil põhinevaid siseriiklikke menetlusi ja poliitikaid. Tööd on jätkatud muu hulgas järgmistes valdkondades:
345. Täiendavalt on laiendatud kasutusjuhendit, mis on toimimisjuhendi rakendussätete elluviimise kokkulepitud suuniseid kokkuvõttev oluline abivahend ja mis on eelkõige mõeldud kasutamiseks ekspordilube väljastavatele ametnikele. Lisaks sellele, et kasutusjuhendiga kehtestati meetod, mida liikmesriigid kasutavad omavahelises teabevahetuses seoses ekspordilubade väljastamise keeldumisest teatamisega, ja nähti ette konsultatsioonid, mis käsitlevad kõnealuseid keeldumisi ja mida peetakse turvaliste elektrooniliste süsteemide kaudu, sätestatakse selles muu hulgas heakskiidetud parimad tavad lõppkasutajate sertifikaatide valdkonnas ja parimad tavad juhendi kõigi kaheksa kriteeriumi tõlgendamiseks, millega määratakse kindlaks asjaolud, mida tuleb kaaluda ekspordiloa taotluste hindamisel.
346. Eesistujariik oli (kooskõlas 2004. aastal kokkulepitud mehhanismiga) 2007. aastal Lääne-Balkani riikidele korraldatud tavarelvade ekspordikontrolli käsitleva kahe teabeseminari kaaskorraldajaks: esimene toimus mais (Zagrebis) ja teine detsembris (Belgradis).

¹ Nõukogu ühismeede 2007/528/ÜVJP (ELT L 194, 26.7.2007, lk 110).

347. Võtmaks arvesse Wassenaari kokkuleppe lahingumoonana nimekirja muudatusi, ajakohastati 2006. aasta detsembris sõjaliste kaupade ühist Euroopa Liidu nimekirja, mis avaldati 2007. aasta märtsis¹.
348. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid etendasid olulist rolli resolutsiooni „Relvakaubandusleping: tavarelvade impordi, ekspordi ja üleandmise ühtsete rahvusvaheliste standardite kehtestamine” vastuvõtmisel ÜRO Peaassamblee poolt 6. detsembril 2006 ning nad jätkasid oma jõupingutusi, et edendada kokkulepet seoses tulevase lepinguga (vt nõukogu 17. juuni ja 10. detsembri 2007. aasta järeldusi).
349. Tavarelvastuse ekspordi töörühm (COARM) jälgib hoolikalt arenguid seoses Euroopa Komisjoni algatusega, mis puudutab kaitsega seotud kaupade ühendusesisese üleandmise lihtsustamist, ning märkis vajadust arvestada, et sõjalisi kaupu ei saa käsitleda samal viisil kui enamikke kommertskaupu, võttes arvesse kolmandatesse riikidesse toimuva võimaliku reekspordi probleemi. Komisjon esitas 5. detsembril 2007 selle kohta ettepaneku.
350. Vastavalt 2005. aasta detsembri COARMi koosolekul sõlmitud kokkuleppele, mille kohaselt peaks iga eesistujariik püüdma pidada dialoogi Euroopa Parlamendi julgeoleku- ja kaitseküsimuste allkomisjoniga, et teavitada teda COARMi tegevusest, külastas COARMi esimees 2007. aastal Euroopa Parlamenti kaks korda arvamuste vahetamise eesmärgil. COARMi esimees kutsus Euroopa Parlamendi liikme ning ELi relvaekspordi toimumisjuhendi seitsmenda ja kaheksanda aastaaruande raportööri Raoul Romeva mitteametlikele kohtumistele COARMi delegaatidega.

3. PEATÜKK - VARAJANE HOIATAMINE JA KONFLIKTIDE ENNETAMINE

Varajane hoiatamine

351. Konfliktide ennetamisega seonduvate Euroopa Liidu jõupingutuste keskmes on varajane hoiatamine ja sellele järgnev varajane tegutsemine. EL jälgib riike, piirkondi ja/või konflikte, et olla õigeaegselt võimeline reageerida ja abi osutama. Euroopa Liidu varajase hoiatamise salajast dokumenti (järelevalvenimekirja) ajakohastatakse korrapäraselt kaks korda aastas, võttes arvesse poliitilisi ja julgeolekualaseid arenguid. Kõnealuse dokumendiga tagatakse nõukogu, komisjoni ja liikmesriikide vaheline hea koostöö ja koordineerimine ning sellega on tõhustatud põhjalikku teabevahetust. Jätkatud on jõupingutusi varase hoiatamise meetodika ja poliitiliste otsuste tegemise protsessi toetava riskihindamise täiustamiseks. Riskihindamiste ettevalmistamisel on üha enam kasutatud avalikel allikatel põhinevat teavet.
352. Nõukogu sekretariaat ja liikmesriigid aitasid komisjonil töötada aastateks 2007–2013 välja uued riiklikud ja piirkondlikud strateegiadokumendid. Mitmes strateegias on kesksel kohal konfliktide ennetamine ja rahutagamine. Konfliktide ennetamise alane tegevus tehti kindlaks konfliktide algpõhjuste loetelu abil.

¹ ELT L 88, 29.3.2007, lk 58.

353. ELi vaatluskeskus (SITCEN) jätkas nõukogu poolt varajase hoiatamise alal tehtava töö toetamist, toetades muu hulgas konfliktide ennetamisel tehtavat tööd. Lisaks valveteenistusele ja varajasele hoiatamisele tegeles vaatluskeskus olukorra ja riskihindamisega, esitades poliitika- ja julgeolekukomitee suursaadikute kaudu nõukogu organitele ja liikmesriikidele rohkem kui 150 aruannet peamiste ÜVJP ja EJKP temade ning massihävitusrelvade levikust ja terrorismist Euroopa Liidule tuleneva ohu kohta. SITCENi abistavad tema töös analüütiliste ülesannete täitmisel riikide lähetatud eksperdid, kes teevad koostööd nõukogu ametnikega. Vaatluskeskus saab abi analüüsiandmete vahetusest liikmesriikidega, sealhulgas nende diplomaatiliste, luure- ja julgeolekuteenistustega. Alates 2007. aasta jaanuarist on SITCEN (kooskõlas ühtset luureandmete analüüsivõimet käsitleva kokkuleppega) teinud oma tööd ühiselt ELi sõjalise staabi luureosakonnaga. Ühtse luureandmete analüüsivõime tööprogramm kehtestatakse igal poolaastal kokkuleppel eesistujariigiga.

Iga-aastane konfliktide ennetamist käsitlev aruanne

354. 2007. aastal oli konfliktide ennetamine jätkuvalt üks peamistest ELi eesmärkidest. Euroopa Ülemkogu poolt 2007. aasta juunis vastuvõetud iga-aastane aruanne konfliktiennetuses läbiviidavate ELi tegevuste kohta (Göteborgi aruanne) annab üldpildi Euroopa Liidu käimasolevatest jõupingutustest selles valdkonnas.

355. ELi diplomaatiliste jõupingutuste jätkuv tõhustamine (näiteks Lähis-Idas, Lääne-Balkani riikides, Ida- ja Kesk-Aasias, Lõuna-Kaukaasias, Ida-Aafrika järvede piirkonnas, Kongo Demokraatlikus Vabariigis, Sudaanis, Birmas/Myanmaris), tsiviil- ja sõjaliste kriisiohjamisoperatsioonide arvu suurenemine, julgeolekusektori reformimise ning demobiliseerimise, desarmeerimise ja endiste võitlejate taasintegreerimise (viimati Guinea-Bissaus) valdkondades läbiviidud projektid, uus stabiliseerimisvahend ja eelmise aasta detsembris vastuvõetud ELi-Aafrika ühisstrateegia on olulised vahendid selleks, et pakkuda paindlikumat ja kiiret abi kriisieelsetes ja -järgsetes olukordades.

356. EL on jätkanud ülemaailmsete riskide käsitlemist, sealhulgas energeetika, kliimamuutuste, terrorismi, organiseeritud kuritegevuse, massihävitusrelvade leviku tõkestamise ning väike- ja kergrelvade valdkonnas.

357. Aruandlusperioodil tehti märkimisväärseid edusamme vägivaldsete konfliktide ennetamist käsitleva ELi terviklikuma ja tõhusama lähenemisviisi kujundamisel. Nõukogu/liikmesriikide ja komisjoni vahel jätkus tihe koostöö, et toetada konfliktide ennetamisega seotud ÜVJP eesmärke, sealhulgas toetada Rafahis ja Moldova Vabariigis läbiviidavaid ELi piiriabimissioone, Palestiina territooriumil läbiviidavat EUPOL COPPSi ning teha ettevalmistusi Kosovos läbiviidavaks missiooniks.

358. Võeti meetmeid, et tugevdada sammasteülest lähenemist konfliktide ennetamisele, käsitledes selleks julgeoleku ja arengukoostöö vahelist seost ning nõrkade riikide küsimust, viies läbi nõukogu ja komisjoni ühiseid hindamissioone ning tugevdades planeerimistegevust käimasoleva tsiviilreageerimisrühmade väljatöötamise abil.

359. EL pööras 2007. aastal erilist tähelepanu tõhustatud koostööle teiste peamiste osalejatega konfliktide ennetamise valdkonnas, näiteks koostööle rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige ÜRO, NATO, OSCE, ASEANi ja Aafrika Liiduga.

360. Koostöö suurenes selliste kahepoolsete partneritega nagu Kanada, Hiina, Jaapan, Venemaa ja Ühendriigid. See koostöö on hõlmanud mitmeid tegevusvaldkondi, sealhulgas andmevahetust, büroodevahelist dialoogi, kohapeal tehtavat koostööd, võimete arendamise rahastamist ning rahutagamisoperatsioonide kavandamist ja juhtimist.
361. Erilist tähelepanu pöörati koostööle valitsusväliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Mitmetel seminaridel ja konverentsidel uuriti võimalusi kootöö tõhustamiseks ELi ning valitsusväliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel teabevahetuse, teadlikkuse parandamise, koolituse ning teiste rahvusvaheliste organisatsioonide ja peamiste ülemaailmsete osalejatega tehtava koostöö edendamise valdkondades.
362. 2008. aastal tuleb teha täiendavaid jõupingutusi, et edendada konfliktide ennetamise terviklikku lähenemisviisi, edendada analüüsivate vahetamist, parandada varajase hoiatamise ja varajase tegutsemise vahelist seost, tugevdada liikmesriikide suutlikkuse suurendamist ning hoogustada rahvusvaheliste partnerite, sealhulgas mitteriiklike osalejatega, tehtavat koostööd.

4. PEATÜKK - INIMÕIGUSTE EDENDAMINE

Prioriteetidid

363. Euroopa Liit täitis jätkuvalt aktiivset rolli inimõiguste austamise edendamisel ja kõikjal maailmas asetleidvate inimõiguste rikkumiste käsitlemisel. EL on üha enam süvalaiendanud inimõiguste mõõdet oma üldistesse välispoliitika vahenditesse. Prioriteetide osas on EL alustanud suuniste läbivaatamise protsessi ning võtnud meetmeid, et täiendavalt tugevdada suuniste rakendamist. Nõukogu võttis 10. detsembril 2007 vastu järeldused lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevate suuniste kohta. 2007. aasta esimesel poolaastal kiitis EL heaks ja viis ellu 2007. aasta tegevuskava seoses surmanuhtlust käsitlevate ELi suuniste rakendamisega. Lisaks tegi EL kolmandates riikides demarše üksikjuhtumite kohta vastavalt surmanuhtlust käsitlevates ELi suunistes kindlaksmääratud miinimumstandarditele. 2007. aasta teisel poolaastal alustati piinamist ning teisi julmi, ebainimlikke või inimväärikust alandavaid kohtlemis- ja karistamisviise käsitlevate ELi suuniste teist läbivaatamist. Lapsi ja relvastatud konflikte käsitlevate suuniste osas pööras EL jätkuvalt suurt tähelepanu laste õiguste edendamisele ja kaitsmisele ning eelkõige laste ja relvastatud konfliktidega seonduvatele küsimustele.
364. 2007. aasta esimesel poolaastal töötati välja kohalikud rakendusstrateegiad, millega tagatakse kolmandates riikides tegutsevate ELi missioonide toetus inimõiguste kaitsjatele. Kõnealuseid strateegiaid viiakse üha enam ellu.
365. Euroopa Liit on suhetes kolmandate riikidega algatanud ligi kolmkümmend inimõigustealast dialoogi, konsultatsiooni ja sihipärast arutelu¹.

¹ Euroopa Parlament võttis välisasjade komisjoni raporti põhjal 26. aprillil 2007 vastu resolutsiooni inimõiguste kohta maailmas 2006. aastal ja ELi sellekohase poliitika kohta ning 6. septembril 2007 resolutsiooni inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide kohta kolmandate riikidega. Euroopa Parlamendi delegatsioon külastas 2007. aastal ÜRO inimõiguste nõukogu.

366. Alates 2007. aasta septembrist on nõukogu arutanud, kuidas dialooge tõhusamaks muuta. Sellega seoses töötavad nõukogu sekretariaat ja komisjon välja dokumenti, mis käsitleb kolmandate riikidega peetavaid ELi inimõigustealaseid dialooge. 19. septembril 2007 toimus Brüsselis Aafrika Liidu kolmiku ja inimõiguste töörühma kolmiku esimene inimõigustealane kõrgemate ametnike kohtumine. ELi ja Aafrika Liidu inimõigustealane dialoog on kavandatud olema ELi ja Aafrika strateegilise partnerluse lahutamatu osa. Tegemist oli esimese korraga, mil EL tervikuna alustas inimõigustealast dialoogi teise üksuse, mitte riigiga.
367. Seoses Kesk-Aasiaga peetava inimõigustealase dialoogiga pühendus Euroopa Liit jätkuvalt sellele, et saavutada konkreetseid tulemusi inimõiguste olukorra paranemisel viies Kesk-Aasia vabariigis. Kooskõlas Kesk-Aasia riikidega sõlmitava uue partnerluse strateegiaga, millega nähakse ette „Kesk-Aasia riikidega peetava korrapärase, tulemustele suunatud inimõigustealase dialoogi loomine”, toimus Usbekistaniga peetava inimõigustealase dialoogi esimene voor ning aset leidis arutelu seminari korraldamiseks kodanikuühiskonna teemal. Türkmenistani osas jätkas Euroopa Liit jõupingutusi viia Türkmenistaniga peetav ajutine inimõigustealane dialoog vastavusse teiste ametlike inimõigustealaste dialoogide struktuuriga. Üksikasjalikud arutelud toimusid ELi ja Hiina inimõigustealase dialoogi voorudes mais ja oktoobris. Kahjuks ei toimunud sellel aruandlusperioodil tavaliselt kõnealustele aruteludele eelnevaid ekspertide õigusseminare, kuna Hiina oli vastu kahe valitsusvälise organisatsiooni osalemisele. Kaks dialoogivooru (mais ja oktoobris) toimusid positiivses õhkkonnas, võimaldades vahetada ELi ja Hiina vahel sisukalt ja avameelselt arvamusi paljude inimõigustealaste küsimuste, sealhulgas konkreetsete muret tekitavate juhtude osas.
368. Inimõigused olid samuti 28. novembril Pekingis toimunud ELi ja Hiina tippkohtumise päevakorras ning ühisavalduses viidatakse selgesõnaliselt inimõigustele. 2007. aasta oktoobris toimusid Brüsselis inimõigustealased kõnelused Venemaaga. ELi kolmik tõstatas mitmeid konkreetseid mureküsimusi seoses inimõiguste olukorraga Venemaal, eelkõige seoses sõna- ja kogunemisvabadusega parlamendi- ja presidendivalimiste ettevalmistamise ajal. EL pidas sarnaselt eelmiste aastatega inimõigustealaseid konsultatsioone USA, Kanada, Jaapani, Uus-Meremaa ja kandidaatriikidega, keskendudes eelkõige ÜRO tõstatatud inimõigustealastele küsimustele.
369. Euroopa Liit pidas jätkuvalt väga tähtsaks majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi ning kodaniku- ja poliitilisi õigusi. Seda rõhutati ELi ja valitsusväliste organisatsioonide üheksandal foorumil 6.–7. detsembril 2007 Lissabonis, millel käsitleti majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi Euroopa Liidu poliitikates. Üheksandal foorumil osales üle saja inimõigustealaste valitsusväliste organisatsioonide ning ELi liikmesriikide ja institutsioonide esindaja.
370. 13. detsembril 2007 allkirjastatud Lissaboni lepinguga nähakse ette, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartal on samaväärne õigusjõud kui aluslepingutel (Euroopa Liidu leping ja Euroopa Liidu toimimise leping). Hartas kinnitatakse veel kord liidus tunnustatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid ning muudetakse kõnealused õigused nähtavamaks.

ELi tegevus ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja kolmandas komitees

371. Aruandlusperioodi keskel algas intensiivsem töö ÜRO Inimõiguste Nõukogus, võttes näiteks vastu institutsioonide loomise paketi. ELi liikmesriigid on aidanud aktiivselt kaasa uue institutsiooni tööle, seda nii institutsioonide väljaarendamist kui sisulisi küsimusi käsitlevate arutelude osas. EL on mõistnud, et kõnealune uus organ on meile väljakutseks, kuid on veendunud, et saavutatud tulemused võimaldavad inimõiguste nõukogul areneda usaldusväärseks ja tõhusaks organiks, mis on võimeline täitma kõik oma volituste aspektid. Praegu on eriti aktuaalseks küsimuseks kõikide ÜRO liikmesriikide korrapärase läbivaatamise heakskiidetud mehhanism, mis ELi lootuste kohaselt tagab iga riigi inimõigustealase olukorra korrapärase läbivaatamise.
372. ÜRO rahvusvahelise piinamisohvrite toetamise päeva puhul 26. juunil 2007 tehtud iga-aastases deklaratsioonis rõhutas EL tähtsust, mida ta omistab piinamise ülemaailmsele kaotamisele ning piinamise ohvrite täielikule rehabiliteerimisele. Samuti kasutas EL võimalust, mida pakkus piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväärikut alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastase rahvusvahelise konventsiooni (UNCAT) jõustumise kahekümnes aastapäev, ning kutsus riike, kes veel ei ole kõnealuse konventsiooni osalisriigid, tungivalt üles sellega viivitamatult ühinema.
373. EL oli eelmisel aastal eriti aktiivne ja edukas ÜRO Peaassamblee 62. istungjärgul kolmandas komitees. Euroopa Liidu Nõukogu otsustas 2007. aasta juunis, et EL esitab ÜRO Peaassamblee 62. istungjärgul surmanuhtluse vastase resolutsiooni.
374. ÜRO Peaassamblee kolmas komitee võttis 15. novembril 2007 vastu resolutsiooni, millega kutsutakse üles kehtestama moratooriumi surmanuhtluse kohaldamisele; vastuvõtmist toetas 87 riiki, kes esindasid laialdast piirkondadevahelist liitu.
375. Vaatamata sellele, et rõhuasetus oli surmanuhtluse küsimuse lahendamisel, jätkas EL kolmandas komitees tavakohaste algatuste tegemist, võttes sel aastal endale juhtrolli lapse õiguste küsimuse lahendamisel ning esitas kaks riigipõhist resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis ja Birmas/Myanmarris. EL esitas koos Ameerika Ühendriikidega resolutsiooni, mis käsitles inimõiguste olukorda Valgevenes ning osutas tugevat toetust lobitööle seoses inimõiguste olukorraga Iraanis.
376. Usu- ja veendumusvabaduse osas toetas EL resolutsiooni vastuvõtmist ÜRO Peaassamblee kolmandas komitees. Resolutsioon võeti vastu konsensuse alusel, mis kinnitas tugevat toetust ELi tasakaalustatud lähenemisviisile inimõiguste küsimustes. Lisaks toetas EL resolutsiooni vastuvõtmist inimõiguste nõukogu kuuendal istungjärgul. Kõnealuse resolutsiooniga pikendati eriraportööri volitusi. ÜRO kontekstis on see jätkuvalt keeruline ja vastuoluline küsimus.

5. PEATÜKK - ENERGIAVARUSTUSE KINDLUS JA KLIIMAMUUTUSED

Energiavarustuse kindlus

377. Energiavarustuse kindlus, mis on Euroopa julgeolekustrateegias esile toodud kui esmatähtis väljakutse, muutus 2007. aastal ÜVJP kontekstis üha tähtsamaks. Märkida tuleks siiski, et Euroopa Liidu poliitika keskendub energiavarustuse kindluse saavutamise eesmärgil eelkõige hästireguleeritud turgude arendamisele nii liidusiseselt kui ka väljaspool liidu piire¹.
378. Kõigi olulisemaks institutsionaalseks arenguks oli energiavarustuse kindluse valdkonna kontaktisikute ELi võrgustiku loomine, mis on suurendanud ELi energiavarustuse kindlust oma pideva järelvalvetegevuse ja teabevahetuse ning ELi energiasektori kõigi osalejate vahelise koostöö tihendamise abil. Samuti on tähtis Joziyas Van Aartseni ametissenimetamine Lõuna-Euroopa gaasitranspordikoridori koordinaatoriks. ELi Julgeoleku-uuringute Instituut jätkas olulise panuse andmist poliitika kujundamisse, sealhulgas energiavarustuse kindlust käsitleva seminari korraldamise abil, mis toimus 2007. aasta novembris instituudi aastakonverentsi raames.
379. Energiavarustuse kindlusest on saanud kindel päevakorrapunkt kolmandate riikidega toimuvatel välispoliitikaalastel kohtumistel igal tasandil. Selles osas olid erilise tähtsusega kontaktid Brasiilia, Venemaa, India, Hiina ja Aafrikaga. Samuti väärib märkimist G8 Heiligendammi tippkohtumisel väljendatud selgesõnaline kohustus järgida energiavarustuse kindluse ülemaailmseid põhimõtteid.
380. Kesk-Aasiat käsitleva ELi strateegia ja ELi-Aafrika ühise strateegia vastuvõtmine tähistas ELi energiavarustuse kindluse strateegia tugevdamist, kuivõrd mõlemas strateegias tunnistati kõnealuste piirkondade tähtsust Euroopa energiavarustuse kindlusele ning kehtestati osapoolte energiaressursside, -infrastruktuuride ja -turgude arendamise koostööraamistik.
381. Eelseisval perioodil parandatakse ja intensiivistatakse kolmandate riikidega peetavat dialoogi. EL jätkab selliste küsimuste käsitlemist, mis mõjutavad energiavarustuse kindlust ning mis muu hulgas seonduvad energiaressursside poolest rikaste riikide valitsemistavade, stabiilsuse ja heanaaberlike suhetega.

Samuti jätkab EL selliste väljakutsete käsitlemist, mis tulenevad mittetraditsiooniliste energiaallikate, sealhulgas biokütuste ja tuumaenergia suurenevast kasutamisest.

Kliimamuutused ja julgeolek

382. Euroopa Ülemkogu kinnitas 2007. aasta kevadel ambitsioonika kliimamuutuste ja energia paketi, millega võeti selgesõnalisi kohustusi ja saadeti rahvusvahelisele üldsusele selge signaal seoses meie osalusega võitluses kliimamuutuste kahjulike mõjude vastu ja läbirääkimiste alustamisega 2012. aasta järgset perioodi käsitleva kokkuleppe sõlmimiseks. Küsimus muutus veelgi olulisemaks teisel poolaastal toimunud välispoliitikaalastel kohtumistel, mil valmistuti ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni konverentsiks Bali². Euroopa seisukohta tutvustati ja arutati kahepoolse poliitilise dialoogi ja partneritega toimunud kohtumiste raames ning 2007. aasta teises pooles tehti nn rohelise diplomaatia võrgustiku kaudu enam kui neljakümnele riigile demarše, mis teeb sellest ajalooliselt suurima demaršide arvuga üksikküsimuse.

¹ Euroopa Parlament võttis 26. septembril 2007 vastu resolutsiooni Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas liikumise kohta.

² Euroopa Parlament võttis 15. novembril 2007 vastu resolutsiooni kliimamuutusi käsitleva Bali konverentsi kohta.

383. Lisaks üle maailma keskkonnale ja majandusele avalduvatele mõjudele on 2007. aastal teatavaks saanud veel üks kliimamuutuste mõjude aspekt, nimelt kliimamuutuste mõju rahvusvahelisele julgeolekule ja selle tõenäolised tagajärjed. Sellega seoses kutsus Euroopa Ülemkogu 2007. aasta juunis peasekretäri / kõrget esindajat ja Euroopa Komisjoni üles esitama ühist aruannet Euroopa Ülemkogu 2008. aasta kevadisele kohtumisele.
384. Selle koostamisele kaasaaitamiseks korraldasid komisjon ja nõukogu sekretariaat 13. septembril Brüsselis mitteametliku seminari. Seminar andis komisjoni ja nõukogu töötajatele võimaluse arutada küsimust sügavuti rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide, teadustöötajate ja teiste ekspertidega kliimamuutuste valdkonnas. Samuti olid osalema kutsutud Euroopa Parlamendi liikmed.
385. Peasekretäri / kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni poolt 2008. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule esitatud ühisaruandes¹ tuuakse esile kliimamuutuste märkimisväärne mõju rahvusvahelisele julgeolekule ja rõhutatakse sellest Euroopa välis- ja julgeolekuhuvidele tulenevaid riske.

Aruandes käsitletakse seda, kuidas saab julgeolekuriskidega tegelemiseks kasutada erinevaid ELi vahendeid, sealhulgas ühenduse ja ÜVJP/EJKP meetmeid kõrvuti leevendus- ja kohanemismeetmetega. Käesolev aruanne on lähtepunktiks ELi intensiivsemale osalusele kliimamuutuste ja julgeolekuga seotud küsimustes. Ühisaruanne peaks edendama paremat arusaamist kliimamuutuste mõjust Euroopa välis- ja julgeolekuhuvidele. Ühisaruande põhjal analüüsitakse eeldatavasti üksikasjalikumalt ja piirkonnapõhiselt kliimamuutuste mõju Euroopa välis- ja julgeolekuhuvidele ning uuritakse, kuidas integreerida kliimamuutuste teema julgeolekupoliitika kujundamisse.

¹ „Kliimamuutused ja rahvusvaheline julgeolek” (dok 7249/08).

III OSA - ÜVJP JA EJKP – INSTITUTSIOONILISED PRIORITEEDID

1. PEATÜKK – ÜVJP JA EJKP – VAHENDID JA MUUD INSTITUTSIOONILISED ASPEKTID

Koostöö Euroopa Parlamendiga

386. Nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) valdkonnas tehtava koostöö aluseks on Euroopa Liidu lepingu artikkel 21¹ ning ÜVJP eelarve osas tehtav koostöö tugineb 1. jaanuaril 2007. aastal jõustunud eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe artiklitele 42 ja 43².
387. Välispoliitilistes, julgeolekualastes ja kaitseküsimustes arenevad nõukogu ja Euroopa Parlamendi ning nõukogu ja riikide parlamentide vahelised suhted järjepidevalt. Kõnealune areng osutab vajadusele teostada demokraatlikku kontrolli ning soovile saada avalikkuse toetust lahendustele, mida Euroopa Liit peab leidma seoses väljakutsetega, mis täna seisavad Euroopa ja rahvusvahelise üldsuse ees, ning vajadusele muuta kõnealused lahendused nähtavaks.
388. Nõukogu jätkas 2007. aastal ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkondades tihedat suhtlemist ja partnerlust Euroopa Parlamendiga. Nõukogu eesistujariik ja peasekretär / kõrge esindaja Javier Solana esinesid korrapäraselt Euroopa Parlamendi täiskogu istungil ja komisjonides. Lisaks esinesid ELi eriesindajad ja nõukogu kõrgemad ametnikud korrapäraselt väliskomisjoni ning inimõiguste allkomisjoni ning julgeoleku ja kaitse allkomisjoni ees.
389. Rõhutatakse seda, kui oluliseks peab peasekretär / kõrge esindaja suhteid Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentidega, nimetas ta 29. jaanuaril 2007 Michael Matthiesseni parlamentaarsete küsimuste isiklikuks esindajaks ÜVJP ja EJKP valdkonnas.
390. Nõukogu esindajad esinesid 2007. aastal 197 korral Euroopa Parlamendi ees ÜVJP ja EJKP erinevates küsimustes³. Eesistujariikide Saksamaa ja Portugali esindajad esinesid ÜVJP ja EJKP valdkonnas 146 korral, peasekretär / kõrge esindaja viiel korral, Euroopa Liidu eriesindajad 14 korral, nõukogu sekretariaadi kõrgemad ametnikud 25 korral ja teised kõrgemad ametnikud neljal korral.

¹ Euroopa Liidu lepingu artikkel 21: „Eesistujariik konsulteerib Euroopa Parlamendiga ühise välis- ja julgeolekupoliitika peamistes aspektides ja põhilistes valikuvõimalustes ning tagab, et Euroopa Parlamendi seisukohti asjakohaselt arvesse võetaks. Eesistujariik ja komisjon informeerivad Euroopa Parlamenti korrapäraselt liidu välis- ja julgeolekupoliitika arengust. Euroopa Parlament võib nõukogule esitada küsimusi või anda talle soovitusi. Ta peab iga-aastase mõttevahetuse ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamisel saavutatud edusammude üle”.

² Institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta, artiklid 42 ja 43; ELT C 139, 14.6.2006.

³ Vt dok 6112/08: Nõukogu esindajate esinemised Euroopa Parlamendi ees ÜVJP/EJKP valdkonnas 2007. aastal.

391. Lisaks oma esinemistele täiskogu ees ja komisjonides kohtus peasekretär / kõrge esindaja viiel korral Euroopa Parlamendi presidendiga ja kahel korral väliskomisjoni esimehega. Peasekretär / kõrge esindaja ja nõukogu sekretariaadi kõrgemad ametnikud, sealhulgas peasekretäri / kõrge esindaja parlamentaarsete küsimuste isiklik esindaja, kohtusid mitmel korral fraktsioonide esindajate ja Euroopa Parlamendi liikmetega. Kolmel korral korraldati mitteametlik töölõuna nõukogu poliitika- ja julgeolekukomitee liikmete ning väliskomisjoni, julgeoleku ja kaitse allkomisjoni ning inimõiguste allkomisjoni esimeeste osavõtul.
392. Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas teavitas peasekretär / kõrge esindaja kahel korral Euroopa Parlamendi valitud liikmeid asetleidnud arengutest, sealhulgas operatsioonidest. Seda tehti EJKP valdkonna konfidentsiaalse teabe erikomitee kaudu, mis asutati 2002. aastal institutsioonidevahelise kokkuleppega¹. ELi operatsioonide keskus alustas tööd 1. jaanuaril 2007 ning 6. juunil külastasid seda väliskomisjoni ning julgeoleku ja kaitse allkomisjoni bürood ja erikomitee liikmed ning 11. septembril leidis aset Euroopa Parlamendi presidendi Hans-Gert Pötteringi visiit. Euroopa Liidu sõjalise komitee esimees teavitas EJKPga seonduvates küsimustes julgeoleku ja kaitse allkomisjoni ning kohtus Euroopa Parlamendi presidendi ja väliskomisjoni esimehega.
393. Seoses ÜVJP eelarvega kohtus poliitika- ja julgeolekukomitee esimees viis korda välis- ja eelarvekomisjoni büroode liikmetega, et neid vastavalt eelarvet käsitlevale institutsioonidevahelisele kokkuleppele teavitada arengutest ÜVJP valdkonnas. Kõnealused kohtumised aitasid jõuda kokkuleppele 2008. aasta ÜVJP eelarve osas.

Kriisiohjamine

Tsiviilaspektid

Üldised suundumused

394. Viimastel aastatel on tsiviilkriisiohjamise valdkonnas toimunud märkimisväärsed arengud. Missioonide arv on suurenenud ja geograafiline ulatus laienenud (missioone on käivitatud Aasias, Aafrikas, Lähis-Idas ja Lääne-Balkani riikides). Lisaks on tsiviilkriisiohjamine muutunud mitmekesisemaks, näiteks on lisandunud sellised uued valdkonnad nagu piirihaldus või julgeolekusektori reformi toetamine, mida EJKP missioonid üha enam hõlmavad. Lisaks oleme näinud integreeritud missioonide teket, mis hõlmavad mitut kriisiohjamistegevust, nt tegevust politsei, õigusriigi ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse valdkonnas.
395. Võttes arvesse lahendamata konfliktide arvu maailmas ja uute tekkivate (või taaspuhkevate) konfliktide arvu, võib eeldada, et kõnealune suundumus jätkub ja vajadus kriisiohjamise tsiviilmissioonide järele üha suureneb. Tulevikus näeme ilmselt mitmemõõtmeliste missioonide arengut, mis väljendub selles, et erinevate ELi vahendite kohapeal kasutamine on sidusam ja koordineeritum. Samuti võime eeldada suuremat koostööd ELi ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas julgeolekuküsimustega tegelevate piirkondlike organisatsioonide (ÜRO, NATO OSCE, Aafrika Liit) vahel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOKKULEPE, mis käsitleb Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas, ELT C 298, 30.11.2002.

396. Esmase näitena nähakse hiljuti Lissabonis vastuvõetud ELi-Aafrika ühise strateegiaga kriisiohjamise valdkonnas ette ELi ja Aafrika vahelise uue partnerluse raamistik.

Asutati ühine Euroopa Liidu eriesindaja büroo ja Euroopa Komisjoni delegatsioon Aafrika Liidu juures Addis Ababas, mille asutamise eesmärgiks oli tugevdada poliitilist dialoogi kõnealuse organisatsiooniga ning aidata Aafrika Liidul arendada kriisiohjamisalaseid tsiviil- ja sõjalisi võimeid. EL toetab Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri, sealhulgas Aafrika reservvägede loomist.

397. EL on kavandamas koolituskursuste tsükli, mis viiakse läbi kahe aasta jooksul ning mis kulmineeruvad staabiõppusega (CPX) (mille käigus harjutatakse planeerimis- ja juhtimiskeskuse tegevusi, kuid ei lähetata vägesid). Need ja uues strateegias sätestatud mitmed teised tegevused tugevdavad ELi ja Aafrika partnerlust.
398. Tulevikus arendab EL täiendavalt oma dialoogi valitsusväliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning tugevdab oma koostööd piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega.
399. Inimõiguste ja soolise võrdsuslikkuse küsimused ning laste õiguste kaitsmine relvastatud konfliktide ajal integreeritakse üha enam EJKP tegevustesse, sealhulgas missioonide läbiviimist kavandatavatesse kontseptsioonidesse ja saadud kogemuste vahetamise protsessi. Lähitulevikus asetleidvad arengud keskenduvad viimati nimetatud valdkonnale ning tsiviilkriisiohjamise valdkonnas toimuvale koolitusele.
400. Samuti tuleb tulevikus pöörata suuremat tähelepanu tsiviilkriisiohjamise teostamiseks vajalikele ressurssidele (inim- ja finantsressursid), et leida lahendus eespool nimetatud väljakutsetele.
401. 2007. aastal loodud tsiviiloperatsioonide planeerimise ja läbiviimise teenistus parandas ELi kriisiohjamise struktuure.

Tsiviilpeaesmärk

402. Kooskõlas nõukogu poolt 2007. aasta juunis eesistujariik Portugalile antud ülesannetega viidi tsiviilvõimete parandamist käsitleval ELi ministrite konverentsil 19. novembril 2007 edukalt lõpule tsiviilpeaesmärk 2008. Ministrid võtsid vastu deklaratsiooni, kiitsid heaks tsiviilpeaesmärgi 2008 lõpparuande ning uue tsiviilpeaesmärgi 2010 ja EJKP tsiviilvõimete planeerimise protsessi.

Tsiviilpeaesmärk 2008 täitis oma eesmärgid ning on tugevaks aluseks tulevikus EJKP raames tsiviilkriisiohjamise alaste võimete edasisele arendamisele. Tsiviilpeaesmärgi saavutuste hulka kuulub tsiviilvaldkonna EJKP võimalikele tulevikuväljakutsetele vastavate stsenaariumite loomine, tegelike EJKP missioonide nõuete heakskiitmine, vajalike tsiviilvõimete põhjaliku kontrollnimekirja koostamine, planeerimist ja värbamist hõlbustava vahendi loomine, personali komplekteerimise soovitude ja suuniste esitamine ning tsiviilvaldkonna EJKP alase teadlikkuse parandamine liikmesriikides ja EJKP tegevuses potentsiaalsete osalejate seas. Tsiviilpeaesmärki hindasid ELi mittekuuluvate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja valitsusväliste organisatsioonide eksperdid, mis näitas nimetatud osalejate olulist panust.

403. EJKP tegevuse laienemise ning ülesannete ja missioonide mitmekesisumisega on tekkinud suurenev vajadus kriisiohjamisvõimete järele, mis võimaldaksid ELil sidusal ja koordineeritud moel kasutada kõiki oma vahendeid, et tulla toime kõikide võimalike kriisiohjamise ülesannetega.
404. Tsiviilpeaesmärgi 2010 eesmärgiks on tagada, et EL on võimeline viima läbi kriisiohjamistegevust kooskõlas läbivaadatava Euroopa julgeolekustrateegiaga, kasutades õigeaegselt asjakohaseid tsiviilvõimeid. Tsiviilpeaesmärgi 2010 põhieesmärkideks on tsiviilressursside kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine, sünergia saavutamine EJKP sõjaliste võimetega, Euroopa Ühendusega ja kolmanda samba osalejatega ning vajaduse korral samuti välisosalejatega läbiviidava kooskõlastamise ja koostöö laiendamine või tugevdamine.
405. Nõukogu sekretariaat korraldas 2007. aasta aprillis esimese tsiviilpeaesmärgi alase seminari ELi mittekuuluvate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja valitsusväliste organisatsioonide ekspertidega, mis andis sõnumi kõnealuste osalejate panuse tähtsusest. Nimetatud seminari eesmärk oli vahetada teavet tsiviilkriisiohjamise võimete arendamise, sealhulgas tsiviilkriisiohjamise personali koolituse, värbamise ja lähetamise parimate tavade kohta, ning teha kindlaks valdkonnad, milles tehakse tihedamat koostööd.

Väljaõpe

406. Tsiviilkriisiohjamise operatsioonide arvu suurenemine ning nende areng on koondanud suurema tähelepanu kriisiohjamise operatsioonide tsiviilpersonali koolitamisele. Mitmed liikmesriigid osalesid aktiivselt EÜ kriisiohjamise tsiviilaspektide koolitusprojekti, pidades seda väga väärtuslikuks täiendavaks elemendiks, kuna sellega luuakse Euroopa foorum ELi tsiviilkriiside ohjamise alaste seisukohtade ja parimate tavade vahetamiseks. Kuna kõnealune projekt jõudis 2007. aasta juunis lõpule, on Euroopa Komisjon praegu astumas vajalikke samme, et tagada alates 2008. aastast sobivate järelemeetmete võtmine. Liikmesriike ja EJKP missioonidel vastavaid ülesandeid täitvaid ametnikke kutsuti osalema komisjoni korraldatud hankeid käsitleval koolitusel.
407. Võttes arvesse uue EJKP missiooni käivitamist Kosovos, jätkas nõukogu sekretariaat tööd, et koordineerida missiooni peamise tähtsusega isikkoosseisu liikmete missiooniaegset koolitust. Euroopa Komisjon rahastas tulevase missiooni isikkoosseisu liikmete koolitusvajaduste põhjalikku hindamist.
408. ELi liikmesriikide aitamiseks korraldati 10.–11. oktoobril 2007 Prištinas koolituskonverents ELi liikmesriikide ning kolmandate riikide koolitajatele. Konverentsil keskenduti missiooniaegse koolituse koordineerimisele ning lähetamisele koolituse ja missiooniaegse sisseelamiskoolituse vahelise seose tagamisele.
409. 22.–24. oktoobril 2007 toimus Brüsselis missiooni võtmetähtsusega isikkoosseisu liikmete koolitus seoses tulevikus Kosovos läbiviidava EJKP missiooniga. Koolituses osalesid kõrgemad ametnikud, kes hakkavad tööle Kosovos läbiviidava EJKP missiooni juhi kõrval. Koolituse eesmärgiks oli võimaldada võtmetähtsusega isikkoosseisu liikmetel täita (esialgselt ametisse nimetatud missiooni juhi Yves de Kermaboni juhtimisel) nende ametijuhendites ettenähtud ülesandeid ning saavutada Kosovos tulevikus läbiviidavale EJKP missioonile seatud eesmärgid, mis sätestatakse ühismeetmega, millega asutatakse EJKP missioon Kosovos.

Teabevahetusnõuded

410. Poliitika- ja julgeolekukomitee võttis 2007. aasta veebruaris teadmiseks metoodika, mida kasutatakse teabevahetusnõuete kindlaksmääramisel. Poliitika- ja julgeolekukomitee võttis 2007. aasta juulis teadmiseks töö, mida on tehtud teabevahetusnõuete kindlaksmääramisel, mis hõlmab teekaarti ja üldist ülevaadet, mille eesmärk on määratleda operatiivvajadused teabe vahetamiseks kõikide üksuste (nii tsiviil- kui sõjaliste üksuste) vahel, kes võivad EJKP operatsioonide toetamise käigus suhelda, et töötada välja terviklik lähenemisviis. Nimetatud töö jätkub ning seda peab tegema kooskõlas EJKP võrguühenduse võimete raames tehtava tööga. Teabevahetusnõuete kehtestamine on juhiseks, millele saab tugineda ELi võrguühenduse võimete alane tegevus.

Hanked

411. 2007. aasta juunis kiideti heaks ÜVJP eelarve eelarverele „Ettevalmistavad meetmed” vahendite hankimise menetlus, mis lihtsustab märkimisväärselt tulevikus läbiviidavate EJKP tsiviilmissioonide ettevalmistamist, muutes rahalised vahendid kiiremini kättesaadavaks, eelkõige seoses eriti olulise varustuse hankimise ja võtmetähtsusega isikkoosseisu liikmete kiire lähetamisega.

412. Hange valdkonnas jätkati raamlepingute sõlmimist, et tagada missiooni käivitamise ajal põhivahendite ja -teenuste kättesaadavus. Soomus- ja tavasõidukite osas avaldati hanketeated ning sellele järgnevad peagi teised hanketeated, eelkõige side- ja infotehnoloogia valdkonnas.

413. ÜVJP erinõunikke käsitleva uue komisjoni teatise ja seonduvate rakendusvahenditega vaadati põhjalikult läbi EJKP missioonide heaks lepingulisel alusel töötava rahvusvahelise personali lepinguline režiim. Lepingulisel alusel töötava rahvusvahelise personali uus töötasorežiim suurendab EJKP missioonide kui tööandjate atraktiivsust ning aitab seega tagada vajalike missiooni toetavate töötajate kiiret kättesaadavust.

414. Esialgse missiooni toetustegevuse kontseptsiooni osas jätkasid nii nõukogu sekretariaat kui komisjon järeelmeetmete võtmist, andes missioonidele eelkõige üldist abi seeläbi, et parandasid töölevärbamisel kasutatavaid kanaleid ja missiooni haldustöötajate koolitusvõimalusi. Komisjon kuulutas lepingulisel alusel töötavale rahvusvahelisele personalile suunatud vabad ametikohad välja oma EPSO veebilehel.

Tsiviilreageerimisrühmad

415. Jätkati tsiviilreageerimisrühmade protsessi elluviimist, täpsustades eelkõige lähetamismenetlusi. Tsiviilreageerimisrühmad toetasid EUPMi ja missiooni EUPOL Afghanistan loomist. Tsiviilreageerimisrühmade ekspertide kättesaadavust käsitleva ülevaate põhjal jõuti kokkuleppele täiendada kättesaadavaid inimressursse täiendavalt 30 eksperdiga, et saavutada jätkusuutlikkust tagav eesmärk, milleks on 100 eksperti, ning tugevdada missiooni toetustegevuse valdkonnas kättesaadavaid ressursse. 2008. aastal toimub uute ekspertide koolitus.

Koostöö valitsusväliste organisatsioonidega

416. ELi suhted ja koostöö valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga arenes samuti edasi. Valitsusväliste organisatsioonide ja nõukogu ettevalmistavate organite vahelise dialoogi tugevdamiseks kutsus eesistujariik korrapäraselt valitsusväliste organisatsioonide esindajaid esitama teavet kriisiohje tsiviilaspektide komitee liikmetele kooskõlas soovitud, mis käsitlevad koostöö parandamist valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Mitmete rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide (näiteks *Swisspeace*, *Search for Common Ground*, *Amnesty International*, *International Centre for Transitional Justice*, *Saferworld*, *Interpeace* ja *Nonviolent Peaceforce*) esindajad andisid ülevaate Afganistanist, Kongo Demokraatlikust Vabariigist, Gazast, Kosovost, Bosniast, Guinea-Bissaust ja tsiviilrahuvalvest. Erilist tähelepanu pöörati sellele, et tagada valitsusväliste organisatsioonide panus EJKP tsiviilmissioonide planeerimisetapi varases faasis.
417. Juunis korraldati konverents „ELi ja valitsusväliste organisatsioonide koostöö: partnerlus konfliktide ennetamise ja kriisiohjamise valdkonnas”. Konverentsil osales 150 kõrgetasemelist esindajat valitsusvälistest organisatsioonidest ja EList.

Kõnealuse konverentsi ettevalmistamiseks korraldati poliitikaseminar „Kodanikuühiskonna roll – valdkonnas omandatud kogemused”, millel osalesid valitsusväliste organisatsioonide, ELi institutsioonide, liikmesriikide alaliste esinduste ja ülikoolide esindajad. Seminaril keskenduti sellele, kuidas antud valdkonnas muuta tõhusaks ELi ja valitsusväliste organisatsioonide vahelist koostööd, analüüsiti juhtumiuuringuid ning esitati ka ELi vägede peakorterit ja kohapeal asuvate osapoolte vaatenurk EJKP missioonidele ja ühenduse programmidele.

Missioonide loetelu

418. 2007. aastal olid läbiviimisel järgmised tsiviilmissioonid¹ (täiendavad üksikasjad on toodud vastavat piirkonda käsitlevas peatükis):

Lääne-Balkani riigid

- Euroopa Liidu politseimissioon Bosnias ja Hertsegoviinas (EUPM)
- Euroopa Liidu planeerimisrühm Kosovos (EUPT)

Lähis-Ida

- Euroopa Liidu politseimissioon Palestiina aladel (EUPOL COPPS)
- Euroopa Liidu piiriabimissioon Rafahi piiriületuspunktis Palestiina aladel (EUBAM Rafah)
- Euroopa Liidu integreeritud õigusriigimissioon Iraagis (EUJUST LEX)

Aafrika

- Euroopa Liidu politseimissioon Kinshasas, Kongo Demokraatlikus Vabariigis (EUPOL Kinshasa), mis lõppes 30. juunil 2007
- Euroopa Liidu politseimissioon Kongo Demokraatlikus Vabariigis (EUPOL RD Congo), mis käivitati 1. juulil 2007
- Euroopa Liidu tsiviil-sõjaline tegevus AMIS-II toetamiseks (Sudaan/Darfur), mis lõppes 31. detsembril 2007

¹ Tuleb märkida, et teatavatel ELi missioonidel kolmandates riikides puudub ÜVJP õiguslik alus ning need on loonud ja neid viib läbi komisjon ühenduse projektidena. Selliste näidete hulka kuuluvad ELi piirihaldamise abimissioon Moldova Vabariigis ja Ukrainas (EUBAM), kuhu liikmesriigid on lähetanud ametnikke, ja Euroopa Ühenduse politseiabi missioon Albaanias (PAMECA).

Aasia

- Euroopa Liidu politseimissioon Afganistanis (EUPOL Afghanistan), mis käivitati 15. juunil 2007

Sõjalised aspektid

A. Üldised suundumused

419. ELi operatsioonide keskus saavutas operatiivvõimsuse 2007. aasta jaanuaris. Keskust kasutati esimest korda 2007. aasta juunis EJKP raames ELi poolt edukalt läbiviidud teise sõjalise õppuse (MILEX 07) ajal. MILEX 07 keskendus kriisiohjamise peamistele sõjalistele aspektidele ning eelkõige Brüsselis asuva sõjalistest ja tsiviilelementidest koosneva ELi operatsioonide keskuse ja Rootsis asuva ELi vägede peakorterit vahelisele koostööle. MILEX 07 läbiviimine tähendas ELile suurt sammu edasi, kuna tegemist oli esmakordse ELi operatsioonide keskuse aktiveerimisega.
420. Võttes arvesse õppuse ja EUFOR RDC käigus omandatud kogemusi ning vastuseks nõukogu taotlusele, esitas peasekretär / kõrge esindaja 2007. aasta novembris aruande, mis käsitleb puudujääke ELi sõjalise staabi võimes planeerida strateegilisel tasandil ELi operatsioone. Nõukogu tervitas aruannet ja kiitis heaks selles esitatud soovitused. Nõukogu pöördub 2008. aastal selle küsimuse, sealhulgas lisapersonali vajaduse küsimuse juurde tagasi, võttes aluseks heakskiidetud soovituste rakendamise tulemuslikkust ja tõhusust käsitleva hindamise.
421. Septembris võttis nõukogu teadmiseks vägede kataloogi 2007, milles on esitatud liikmesriikide panused Euroopa julgeolekustrateegia ja peaeesmärgiga 2010 määratletud nõutavate sõjaliste võimete tagamiseks, ning edastas selle teavitamise eesmärgil NATOle. ELi mittekuuluvate Euroopa riikide, kes on NATO liikmed, ning ELi kandidaatriikide panused on esitatud vägede kataloogi lisas.
422. Nõukogu kiitis novembris heaks edukataloogi 2007, mis esitati samuti NATOle. Kõnealune kataloog annab põhjaliku sisulise ja koguselise ülevaate võimete puudujääkidest, mis on jaotatud vastavalt seonduvale operatsiooniriski tasemele.
423. Euroopa Kaitseagentuuri juhtorgan kiitis juunis heaks võimete arengukava väljatöötamise meetoodika ja teekaardi.
424. Alates 2007. aasta 1. jaanuarist on kaks lahingugruppi olnud alalises valmisolekus. Oktoobris toimunud viimasel lahingugruppide koordineerimiskonverentsil (mis toimub iga kuue kuu järel) kinnitasid liikmesriigid, et on täitnud nõutavad kohustused (kaks lahingugruppi on igal poolaastal alalises valmisolekus) kuni 2011. aasta esimese pooleni (kaasa arvatud) ning 2010. aasta teisel poolel on üks tühimik. Jätkatakse tööd lahingugruppide ettevalmistavate tegevuste standardimiseks.
425. Merendusala- ja õhuruumi kiirreageerimiskontseptsioon kiideti vastavalt heaks novembris ja detsembris. Pärast kolme eesistujariigi (DE, PT, SI) ettepanekut kiitis ELi sõjaline komitee detsembris heaks ELi sõjalise kiirreageerimiskontseptsiooni läbivaatamise volitused ja meetodid vastavalt ühisele nägemusele; läbivaatamine tuleb teostada 2008. aasta lõpuks.

426. EL osaleb aktiivselt Aafrika rahuvalvevõimete suurendamises. Kõnealusel viisil toetatakse üldist protsessi Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri, sealhulgas Aafrika reservvägede loomiseks. Nõukogu poolt mais vastuvõetud ELi ettepanekud hõlmavad toetust konfliktide vältimisele, väljaõppe, õppuste ja operatsioonide läbiviimisele ning konfliktijärgsele ülesehitusele. 2007. aasta oktoobris otsustas Aafrika Liit tihedas koostöös ÜRO ja piirkondlike majandusorganisatsioonidega lisada Aafrika valmisolekuvägede koolituskavasse järgmiseks kaheks aastaks võtmelemendina EURO RECAMPi tsükli. Tegevuskavas esitatud teiste ettepanekute (eelkõige Aafrika tippkeskuste ja Aafrika valmisolekuvägede logistilise võimekuse toetamine ELi poolt) elluviimine on järgmine samm Aafrika rahuvalvevõimete arendamiseks tehtava Aafrika ja ELi partnerluse elluviimisel.

B. Operatsioonid ja missioonid

427. Bosnias ja Hertsegoviinas läbiviidav Euroopa Liidu sõjaline operatsioon ALTHEA kujundati edukalt ümber pärast vastavat nõukogu otsust, mis tehti 2006. aasta detsembris. Praegu osaleb operatsioonis ligi 2500-liikmeline sõjaväetus, mis asub peamiselt Sarajevos ning mida toetavad riigist eemale jäävad reservväed. Operatsiooniala olukorrast ülevaate saamise tagavad 45 kontakt- ja vaatlusmeeskonda, mis on paigutatud üle kogu riigi. ALTHEA pakkus jätkuvalt kindlustunnet ning oli valmis vastama julgeolekuväljakutsetele kogu riigis. Nõukogu vaatas 10. detsembril 2007 operatsiooni läbi ning rõhutas, et EL pühendub jätkuvalt Bosnia ja Hertsegoviina toetamisele, muu hulgas operatsiooni ALTHEA kaudu, ning et EL jätkab oma sõjalise kohalolekuga nii kaua kui vajalik. Operatsioon jätkas tööd, tehes tihedat koostööd teiste Bosnias ja Hertsegoviinas viibivate ELi osalejatega. Berliin Pluss kokkulepete raames jätkus hea koostöö NATOga.

428. 2007. aasta teisel poolaastal alustas EL Ida-Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigi kirdeosas läbiviidava sõjalise üleminekuoperatsiooni EUFOR Tchad/RCA planeerimist; 15. oktoobril 2007 võeti vastu otsus operatsiooni käivitamise kohta 28. jaanuaril 2008. Kõnealune operatsioon, osana mitmemõõtmelisest rahvusvahelisest kohalolekust, mis hõlmab ka ÜRO tsiviilmissiooni (MINURCAT), mille läbiviimiseks on saadud volitus ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1778 (2007), aitab kaitsta ohustatud tsiviilisikuid, eelkõige ümberasustatud isikuid ja põgenikke, hõlbustada humanitaarabi kätetoimetamist ja humanitaarabitöötajate takistamatut liikumist ning samuti kaitsta ÜRO töötajaid, ruume, rajatisi ja varustust. Operatsioon ühendab sõjalise toetuse osutamise ELi märkimisväärse tegevusega humanitaarabi ja arengukoostöö valdkonnas. Operatsiooni juhib kindral Patrick Nash (Iirimaa). EUFOR Tchad/RCA tegevuse kestus on üks aasta alates esialgse tegevusvalmiduse saavutamisest ning operatsioon on oma tegevuses erapooletu ja neutraalne. Algusest peale on planeerimist tehtud väga tihedas koostöös ÜROga. Kuue kuu pärast koostöös ÜROga tehtaval volituste vaheläbivaatamisel hinnatakse võimalikku vajadust viia missiooni juhtimine üle ÜRO alluvusse.

429. EUSEC RD Congo on jätkanud tehnilise abi osutamist, et aidata ajakohastada Kongo kaitseministeeriumi juhtimist. Selles olulises projektis on tehtud märkimisväärseid edusamme. Kaitsesektori reformi valdkonnas tehtavad edusammud pidurdusid, kuna Kongo ametivõimud seadsid prioriteediks riigi idaosas valitseva ebastabiilsuse allikaga tegelemise. Pärast operatsioon EUFOR RD Congo edukat lõpuleviimist ning sellele järgnenud kõigi EUFORi vägede ümberpaigutamist operatsiooni toimumiskohast võttis nõukogu 27. veebruaril 2007 vastu ühismeetme¹, millega tunnistati kehtetuks ühismeede 2006/319/ÜVJP, millega pandi alus Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetavale Euroopa Liidu sõjalisele operatsioonile.
430. 29. juunil 2007 lepidi kokku pikendada Aafrika Liidu missiooni Sudaanis Darfuri piirkonnas (AMIS) toetavat ELi tsiviil-sõjalist tegevust kuue kuu võrra alates 1. juulist 2007, sõltuvalt läbivaatamise tulemustest. See hõlmas lähetuseelset väljaõpet ja sõjaliste ekspertide lähetamist Aafrika Liidu käsuliini alla, millele lisandus rahaline ja logistiline toetus, sealhulgas koostöö NATOga strateegilise õhustranspordi valdkonnas. Samuti on EL esitanud relvarahukomisjoni teise ase-eesistuja, saatnud relvarahukomisjoni oma vaatleja ja sõjalised vaatlejad. ÜRO Julgeolekunõukogu andis 31. juulil 2007 loa (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1769) käivitada ÜRO ja Aafrika Liidu ühisoperatsioon (UNAMID) Darfuris. Sellest tulenevalt võttis UNAMID 1. jaanuaril 2008 üle AMISE ülesanded (ning AMIS inkorporeeriti UNAMIDI koosseisu). Ühismeetme 2007/557/ÜVJP² kehtetuks tunnistamisega viidi 31. detsembril 2005 lõpule ELi tsiviil-sõjaline tegevus AMISE toetuseks.
431. 10. detsembril 2007 kiitis nõukogu heaks Guinea-Bissau julgeolekusektori reformi toetuseks läbiviidava EJKP missiooni üldkontseptsiooni. Tingimusel et Guinea-Bissau ametivõimud annavad ametliku nõusoleku, saab ülejäänud planeerimise, ettevalmistamise ja värbamise viia lõpule nii, et aprillis oleks võimalik kohapeale lähetada umbes 15 kõrgetasemelisest nõunikust ja toetusmeeskonnast koosnev EJKP missioon esialgse kestusega kuni üks aasta.
- ELi poliitiline eesmärk on saavutada jätkusuutlik julgeolekusektor, mis suudab täita ühiskonna julgeolekualaseid vajadusi ning sealhulgas võidelda ebaseadusliku uimastiäriaga, mille sihiks on Euroopa. Esialgne EJKP osalemine on piiratud nii eesmärgi, aja kui ressursside osas ning aitab luua tingimusi julgeolekusektori reformi täielikuks elluviimiseks. Selle protsessi osaks on toetuse osutamine abivajaduste üksikasjaliku hindamise läbiviimiseks, mis on osa jõupingutustest lihtsustada hädavajalikkude abiandjate osalemist.
432. Kuue kuu pärast läbiviidava missiooni läbivaatamise käigus tehakse kindlaks, milline on EJKP toetuse osa rakendamisetapis. Hoolimata sellest, kas EJKP osalus jätkub ka rakendamisetapis, eeldab julgeolekusektori reformi edukas läbiviimine siiski rahvusvahelise üldsuse kohustust tagada märkimisväärsed ressursid.

¹ ELT L 64, 2.3.2007, lk 44.

² ELT L 346, 29.12.2007, lk 28.

Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega

EL ja ÜRO

433. ELi ja ÜRO koostöö kriisiohjamise valdkonnas arenes operatiivtasandil jätkuvalt edasi, eelkõige seoses operatsiooni EUFOR Tchad/RCA planeerimisega, Sudaanis Darfuris läbiviidava Aafrika Liidu missiooni (AMIS) toetamisega, sealhulgas ÜRO poolt AMISEle tagatud abipaketi rakendamisega, ning ettevalmistuste tegemisega üleminekuks ÜRO missioonilt Kosovos (UNMIK) ELi juhitud missioonile. Samuti tegid EL ja ÜRO koostööd operatsiooni EUFOR RD Congo läbiviimisel saadud kogemuste elluviimisel.
434. EL ja ÜRO jätkasid tiheda operatiivkoostöö tegemist, osutades sealhulgas toetust Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri arengule ning Aafrika reservväe loomisele, ning tehes koostööd julgeolekusektori reformi valdkonnas.
435. ELi ja ÜRO esindajate vahelised kohtumised jätkusid muu hulgas ka ELi-ÜRO juhtkomitee nõuandemehhanismi raames (mis loodi 2003. aastal vastuvõetud ELi-ÜRO ühisdeklaratsiooniga koostöö kohta kriisiohjamisel). Kaks organisatsiooni allkirjastasid 2007. aasta juunis ELi-ÜRO kriisiohjamise alast koostööd käsitleva ühisavalduse, mille eesmärk on täiendavalt tugevdada vastastikust koostööd ja kooskõlastamist. Praegu viiakse ellu mitmeid meetmeid, mis on suunatud kõnealuse eesmärgi saavutamisele.

EL ja NATO

436. EL ja NATO jätkasid oma kriisiohjamise alase strateegilise partnerluse edasiarendamist. Koostööd soodustasid peasekretäri / kõrge esindaja ja NATO peasekretäri kohtumised, ELi ja NATO ametnike korrapärased kontaktid ning SHAPE juures asuva ELi alalise üksuse ja Euroopa Liidu sõjalise staabi juures asuva NATO alalise kontaktmeeskonna olemasolu. Ministrid arutasid 19. novembril ka ELi ja NATO koostöö aspekte ja pragmaatilise lähenemisviisi vajadust, eelkõige seoses kohapealse koostööga Kosovos ja Afganistanis.
437. Operatsioonide osas jätkus operatsiooni ALTHEA läbiviimine nn Berliin Plussi kokkulepete raames ning samuti sujuv ja rahuldav koostöö NATOga tema järelejäänud ülesannete täitmisel Bosnias ja Hertsegoviinas. Lisaks jätkasid EL ja NATO koostööd, et tagada tõhus toetus Aafrika Liidu missioonile Darfuris (AMIS), sealhulgas Addis Ababas asuva ühise õhustranspordi koordineerimise kaudu. Afganistanis läbiviidava EJKP politseimissiooni osas teevad EL ja NATO kohapeal koostööd. Ühe NATO liikmesriigi tundliku suhtumise tõttu ei ole siiski olnud võimalik luua ELi politseimissiooni ja rahvusvaheliste julgeoleku abijõudude vahelist tehnilist koostöökorda, mida oleks vaja, sest koostöö ei ole kaugeltki rahuldav. Ametnikevahelised kontaktid jätkuvad ka Kosovos läbiviidava EJKP missiooni ettevalmistamisel.
438. Võimete osas viidi töö lõpule ELi-NATO võimete rühma toimimise parandamise osas. ELi ja NATO vahelist võimete vahetust piirab siiski asjaolu, et nii ELi kahe liikmesriigi osalemine kõnealuses rühmas kui NATO salastatud teabe avaldamine on piiratud.

EL ja Aafrika Liit

439. ELi ja Aafrika Liidu vaheline koostöö, sealhulgas julgeolekuaspektide osas, toimus 2007. aastal peamiselt ELi ja Aafrika strateegilise partnerluse raames, mis sõlmiti ELi-Aafrika ühise strateegia vastuvõtmisega eelmise aasta detsembris Lissabonis. Kõnealuse ühise strateegiaga kehtestati võrdsete poolte poliitilisel partnerlusel põhinev uus lähenemine ning mõlemat mandrit mõjutavate ülemaailmsete väljakutsete ühise käsitlemise viisid. Seoses partnerlusega rahu ja julgeoleku küsimustes toetab EL Aafrika võimete tugevdamist konfliktide ennetamise, ohjamise ja lahendamise alal muu hulgas ka Aafrika rahutagamisrahastu kaudu.
440. Selle partnerluse elluviimise ning eelkõige konfliktide ennetamise, ohjamise ja lahendamise alaste Aafrika võimete tugevdamise osas on oluliseks sammuks Euroopa Liidu eriesindaja büroo ja Euroopa Komisjoni delegatsiooni loomine Aafrika Liidu juures Addis Ababas.

EL ja OSCE

441. ELi eesistujariigid toetasid 2007. aastal aktiivselt OSCE eesistujariigi Hispaania jõupingutusi koostöö tegemiseks mitmetes piirkondlikes küsimustes (Balkan, Moldova Vabariik ja Lõuna-Kaukaasia) ning ELi ja OSCE partnerluse edasiarendamiseks. Viinis toimusid ametnikevahelised arutelud, mis aitasid paljude küsimuste puhul vormida tihedama koostöö tegemise tunnet. See oli väga kasulik ning kõigil kohtumistel jätkus korrapärane teabevahetus ekspertide tasandil, eelkõige seoses Kosovoga.
442. 23. jaanuaril toimunud ELi kolmiku kohtumisel OSCEga võeti teadmiseks OSCE eesistujariigi prioriteedid 2007. aastaks ning 2007. aasta esimesel poolel toimusid kolmiku kohtumised Venemaa, Ameerika Ühendriikide, Ukraina ning EFTA/EMP riikidega, millel käsitleti OSCEga seonduvaid küsimusi.
443. 3. oktoobril toimus ELi poliitika- ja julgeolekukomitee kolmiku kohtumine OSCEga, mille käigus leidis aset mõttevahetus erinevates küsimustes. EL osales mitmetel OSCE üritustel, näiteks 24. septembrist kuni 5. oktoobrini 2007 Varssavis toimunud inimõõtmte rakendamist käsitleval kohtumisel.
444. OSCE ministrite iga-aastase kohtumise (29.–30. november 2007, Madrid) ettevalmistamise käigus 19. novembril 2007 Brüsselis toimunud ELi-OSCE ministrite tasandi kolmiku kohtumisel arutati ELi-OSCE koostöödeklaratsiooni kavandit. Ministrite kohtumise tulemused kinnitasid täiendavalt, kui tähtis on ELi liikmesriikide rahaline ja poliitiline toetus, mis võimaldab OSCEl lähitulevikus saavutada täiendavaid käegakatsutavaid tulemusi.

ELi tegevus rahvusvahelistel foorumitel

ÜHINENUD RAHVASTE ORGANISATSIOON

445. 2007. aastal keskendus EL jätkuvalt 2005. aasta maailma tippkohtumise tulemuste rakendamisele ja kinnitas taas oma pühendumust tagada, et tippkohtumisel kokkulepitud reformid viiakse läbi täies ulatuses ning kiiresti. Eelkõige jätkas EL jõupingutusi, et toetada haldussüsteemi reformi ja volituste läbivaatamist, mis on arengu, ühise julgeoleku ja inimõiguste valdkonnas ÜROle antava toetuse põhielemendid. Üheks peamiseks arenguks on olnud rahukindlustamise komisjoni töö tugevdamine. 2007. aastal lahendati ELi/EÜ esindatuse institutsioonilised küsimused ning EL/EÜ osaleb nüüd täiel määral rahukindlustamise komisjoni kontrolli all kolmes riigis läbiviidavas konfliktijärgses ülesehituses. Nõukogu võttis 2007. aasta juunis vastu ELi prioriteetid¹ ÜRO Peaassamblee 62. istungjärguks. ELi prioriteetid keskenduvad tõhusale mitmepoolsusele ning ÜRO tugevdamise ja reformimise vajadusele. Muude kesksete prioriteetide seas on ÜRO rahuvalvetegevuse tugevdamine, kogu süsteemi sidusus, õigusriigi tugevdamine riikide ja rahvusvahelisel tasandil, rahvusvaheline õigusemõistmine, areng ja vaesuse vastu võitlemine ning kliimamuutused ja globaalne soojenemine.
446. EL andis 2007. aasta detsembris hinnangu ÜRO Peaassamblee 62. istungjärgu tööle ning leidis, et võrreldes 61. istungjärguga oli praeguse istungjärgu senine töö konstruktiivsem ja rohkem tulemustele orienteeritud. EL on edukalt teostanud teavitustegevust, eelkõige seoses resolutsiooniga, milles käsitletakse surmanuhtluse kohaldamisele moratooriumi kehtestamist (vt inimõiguste peatükki). Samuti on keskseks küsimuseks olnud kliimamuutused ning EL etendab olulist rolli vahendajana, kes aitab peamistel partneritel üksmeelt saavutada.
447. 2008. aastal on üks ELi peamisi prioriteete kogu süsteemi sidusust käsitleva aruande rakendamine kooskõlas aastatuhande arengueesmärkide ja ÜRO süsteemi reformimise küsimustes võetud kohustustega.

Kliimamuutuste osas on ELi seisukohaks, et ÜRO raamistik on kõnealuse tõsise väljakutse käsitlemiseks hädavajalik. ELi välistegevuse põhijooneks on jätkuvalt tõhusa mitmepoolsuse edendamine kooskõlas Euroopa strateegiaga ning EL jätkab koostööd teiste ÜRO liikmesriikide ja sidusrühmadega eesmärgiga saavutada nende toetus tugevama ja tõhusama ÜRO loomisele.

OSCE

448. Suhted OSCEga arenesid möödunud aastal positiivselt. Esindades 27 riiki 56 osalevast riigist, kellele lisandub kümnekond muud riiki, kes on ühinenud ELi seisukohtadega ning toetavad tema algatusi ja poliitika, on ELi osakaal OSCEs märkimisväärne. EL toetab jätkuvalt Demokraatlike Institutsioonide ja Inimõiguste büroo (ODIHR) täielikku sõltumatust selle tegevuse kõigis aspektides, seades erilise rõhuasetuse valimiste vaatlemisele. EL avaldas protesti seoses katsetega nõrgendada osalevate riikide võetud standardeid ja kohustusi ning seoses Venemaa poolt ODIHRile kehtestatud piirangutega, mis vähendas ODIHRi võimet tagada sõltumatu ja usaldusväärne valimiste vaatlemise läbiviimine. ELi eesmärk on tagada OSCE rolli jätkumine Kosovos ning enda operatsiooni väljatöötamisel toetatakse OSCE ulatuslikele eriteadmistele kõnealuses valdkonnas. EL toetab täielikult nn külmutatud konfliktides vahendajarollis olevat OSCEd ning tervitas eesistujariik Soome kava käivitada olemasolevad läbirääkimismehhanismid ja edendada poliitilise lahenduse leidmist, eelkõige seoses konfliktiga Moldova Vabariigi Transnistria piirkonnas.

¹ ELi prioriteetid ÜRO Peaassamblee 62. istungjärguks (dok 10184/07).

Madridis toimunud ministritaseme kohtumisel toetas EL igakülgset otsust tulevaste eesistujariikide nimetamise kohta, mis hõlmas ka kahte kandidaati ELi liikmesriikide seast (Kreeka 2009. aastal ja Leedu 2011. aastal), ning millega nimetati Kasahstan OSCE eesistujariigiks 2010. aastal pärast seda, kui Kasahstan oli teinud poliitilise deklaratsiooni, kohustudes jätkama demokraatlikke reforme. 2008. aastal peab EL tegema OSCEga tihedat koostööd Kesk-Aasias piirihalduse valdkonnas, võttes eelkõige arvesse ministrite nõukogu otsust OSCE tegevuse kohta Afganistanis.

EUROOPA NÕUKOGU

449. 2007. aastal jätkus ELi ja Euroopa Nõukogu koostöö ühist huvi pakkuvates küsimustes, näiteks demokratiseerimise, inimõiguste, valimiste vaatlemise ja kultuuri valdkonnas.

2007. aastal oli tähtsaimaks arenguks ELi ja Euroopa Nõukogu vahel vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimine ja allkirjastamine juunis, mille puhul oli tegemist järelmeetmega 2006. aastal esitatud Junckeri aruandele, mis sisaldas soovitusi tugevdada kahe organisatsiooni vahelist partnerlust. Vastastikuse mõistmise memorandumi ja Junckeri aruandes esitatud soovitude elluviimist arutatakse nii Euroopa Nõukogus kui ELi nõukogu asjakohases töörühmas.

450. Heaks on kiidetud Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Nõukogu vaheline koostööleping, millega kehtestatakse koostöö kõnealuse ameti ja Euroopa Nõukogu vahel (kooskõlas nõukogu 15. veebruari 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 168/2007, millega asutatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet). Kõnealust lepingut käsitlev ELi nõukogu otsus võeti vastu 2008. aasta veebruaris. Läbipaistvuse suurendamise ja koostöö tugevdamise eesmärgil kutsub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti juhatus Euroopa Nõukogu sekretariaadi esindajaid vaatlejatena ameti haldusnõukogu koosolekutele.

451. Oma suhetes Euroopa Nõukoguga püüab EL tagada täiendavust ja lisandväärtust, sealhulgas eespool nimetatud vahendite abil.

RAHVUSVAHELINE KRIMINAALKOHUS

452. 2007. aastal jätkas EL nõukogu 16. juuni 2003. aasta ühise seisukoha (Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta)¹ ja sellega seotud 2004. aasta veebruaris vastuvõetud tegevuskava rakendamist². EL tegi umbes 40 demarši erinevatele riikidele ja piirkondlikele organisatsioonidele, eelkõige Rooma statuudi üldkehtivuse ja üldkohaldatavuse edendamise eesmärgil. Lisaks jätkab EL Rahvusvahelist Kriminaalkohust käsitleva klausli lisamist kolmandate riikidega peetavate läbirääkimiste läbirääkimissuunistesse ja nendega sõlmitavatesse lepingutesse. Rahvusvahelise Kriminaalkohtu küsimus tõstatati kolmandate pooltega toimunud poliitilise dialoogi kohtumistel ja tippkohtumistel. Tehti algatusi, et integreerida Rahvusvahelise Kriminaalkohtu küsimus muude töörühmade töösse, eelkõige seoses piirkondadega, kus kohtusüsteem on alaesindatud (Kesk-Aasia ja Lähis-Ida).

¹ Nõukogu ühine seisukoht 2003/444/ÜVJP, ELT L 150, 18.6.2003, lk 67.

² Dok 5742/04.

453. Rooma statuudi osalisriikide assamblee kuuendal istungjärgul (New York, 30. november – 14. detsember 2007) tegi EL karmisõnalise avalduse, milles rõhutas vajadust teha kohtuga koostööd ning väljendas sügavat muret Sudaani valitsuse koostöövalmiduse puudumise üle seoses Darfuris valitseva olukorraga.
454. ELi toetus kohtule on endiselt tugev, mida näitas ka hiljutine nõukogu trükis „Euroopa Liit ja Rahvusvaheline Kriminaalkohus”¹ (2007. aasta november), milles antakse ülevaade kohtu tegevust toetavate ELi tegevuste ulatusest ning ELi strateegiast integreerida oma poliitikatesse kohtu huvide kaitse põhimõte. Euroopa Ülemkogu poolt 2007. aasta juunis vastuvõetud Kesk-Aasiat käsitlev ELi strateegia² on heaks näiteks sellest, kuidas EL integreerib Rahvusvahelise Kriminaalkohtu temaatika oma välispoliitikasse.
455. EL jätkab 2008. aastal seda tööd, eelkõige tegevuskava rakendamist. Jätkuna 2006. aastal sõlmitud koostöö ja abistamise lepingule³ hakatakse 2008. aastal rakendama Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ja ELi vahelise salastatud teabe vahetamise julgeolekukorda. Tegemist on täiendava sammuga ELi ja kohtu vahelise koostöö tugevdamisel.

EJKP institutsionaliseerimine: Euroopa Kaitseagentuur, Julgeoleku-uuringute Instituut, ELi Satelliidikeskus ning Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž

Euroopa Kaitseagentuur

456. Euroopa Kaitseagentuur jätkas oma kolmandal tegevusaastal oluliste tulemuste saavutamist nii lähemas kui ka pikemas perspektiivis aktuaalsetes küsimustes.
457. Eelkõige on agentuur saavutanud tulemusi pikaajaliste strateegiate väljatöötamisel: edusamme on tehtud võimete arendamise kava väljatöötamisel ning heaks on kiidetud meetodika ja teekaart, alustati Euroopa kaitsesektori tööstusliku ja tehnoloogilise baasi arendamise strateegia rakendamist, võeti vastu raamistik Euroopa kaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogia strateegia väljatöötamiseks, saavutati kokkulepe koostöö tõhustamise olulistes võimalustes, et toetada 2008. aastal välja töötatavat relvastusstrateegiat.
458. Lisaks tegi agentuur edusamme mitmete poliitikate, programmide, projektide ja algatuste osas, näiteks võib tuua järgmised: üldiselt tõhusalt toimiv kaitsevarustuse hangete kord; kaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogia esimese investeringute programmi edukas rakendamine väeüksuste kaitse valdkonnas; jätkuvad edusammud ühiste tuleviku kaitsevõime vajaduste kindlaksmääramisel, eelkõige võrguühenduse võime, operatiivinfo, 21. sajandi sõdurite süsteemi ja strateegilise transpordi valdkondades; toimimisjuhendi vastuvõtmine, millega edendatakse läbipaistvust ja koordineeritakse investeringuid kaitsealaste testimis- ja hindamismehhanismide valdkonnas; jõupingutused sõjalise ja tsiviiltegevuse vahelise sünergia loomisel, konsulteerides Euroopa Komisjoniga, eelkõige tarkvaral põhineva raadio (SDR), mehitamata õhusõidukite (UAV) ja mereseire valdkonnas.

¹ <http://consilium.europa.eu/icc>

² Dok 10113/07.

³ ELT L 115, 28.4.2006, lk 50.

ELi Julgeoleku-uuringute Instituut

459. ELi Julgeoleku-uuringute Instituut täitis oma kesksel rollil akadeemilise teabevahetuse ning koostöö ja jälgimise osas, samuti tegutses poliitikaküsimusi käsitleva eksperdirühmana, pakkudes Euroopa poliitikakujundajatele analüüsi ja nõuandeid. Alates 1. maist 2007 nimetati instituudi direktoriks Álvaro de Vasconcelos, kes võtab ameti üle Nicole Gnesottolt, kes juhtis instituuti alates selle loomisest 2001. aastal. Pidev areng võimaldab instituudil täita üha suurenevat nõudlust ÜVJP/EJKP alaste teadusuuringute ja analüüsi järele.

ELi Satelliidikeskus

460. Täiendavalt arendati ELi Satelliidikeskuse toetust ÜVJP/EJKP alaste otsuste vastuvõtmise protsessile, eelkõige seoses operatsioonide ja toetustegevuste ettevalmistamise ja läbiviimisega. Väga viljakat koostööd tehti ÜROga Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja Liibanonis. ELi Satelliidikeskus on samuti osalenud üleilmse keskkonna- ja turvaseire Euroopa algatuse raames. Kõnealused tegevused aitavad tugevdada ELi Satelliidikeskuse rolli seoses julgeolekualase georuumilise teabe analüüsi pakkumisega ÜVJP/EJKP valdkonnas.

Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž

461. Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž täitis märkimisväärse strateegilise tasandi koolitusvajaduse ning on muutunud peamiseks koolituse osutajaks, mis annab ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele vastavate teadmistega töötajad, kes on suutelised tegema tõhusat tööd kõigis EJKP küsimustes. Tänu oma tihedatele sidemetele ELi institutsioonidega on Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledžil ainulaadne positsioon, et edendada EJKP raames Euroopa julgeolekukultuuri ning et arendada ja edendada tsiviilisikute ja sõjaväelaste ühist arusaamist EJKPst.

462. Euroopa Parlamendi sekretariaadi töötajad osalevad korrapäraselt kolledži koolituskursustel.

463. Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži juhtkomitee viis 2007. aasta detsembris lõpule aruande kolledži tegevuse ja arenguperspektiivide kohta (artikli 13 alusel esitatav aruanne). Aruandes võetakse kokku Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži praegune olukord, käsitletakse kolledži peamisi arenguperspektiive, määratakse kindlaks peamised probleemsed küsimused, käsitletakse valdkondi, kus esineb puudujääke, ning kehtestatakse praktilised meetmed puudujääkide kõrvaldamiseks. Aruandes tunnustatakse samuti, et tegevust saaks muuta paremaks, eelkõige seoses Internetipõhise kaugõppesüsteemi installeerimise ja kasutamisega, ning et samuti tuleks läbi vaadata mitmed korralduslikud, haldus- ja finantsaspektid, võttes arvesse omandatud kogemusi.

Euroopa Liidu eriesindajad

464. Euroopa Liidu eriesindajad on jõuline näide ELi laienevast ülemaailmsest tegevusest konfliktide lahendamisel, konfliktide ennetamisel ja kriisiohjamisel. 2007. aastal oli ametisse nimetatud üheksa ELi eriesindajat, hõlmates valitud riike ja piirkondi, mida EL peab esmatähtsaks ja kus on vajalik ELi kõrgetasemeline osalemine ja ühtne lähenemine: Afganistan, Bosnia ja Hertsegoviina, Kesk-Aasia, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik (samaaegselt komisjoni delegatsiooni juht), Ida-Aafrika järvede piirkond, Lähis-Ida rahuprotsess, Moldova Vabariik, Lõuna-Kaukaasia ja Sudaan.

465. Nõukogu arendas 2007. aastal edasi Euroopa Liidu eriesindajaid käsitlevaid suuniseid: üldjuhul ei ületa ELi eriesindaja ametiaeg nelja aastat, tugevdatakse ELi eriesindaja hindamisprotsessi ja koordineerivat rolli kohapeal, liikmesriikidel palutakse esitada ELi eriesindaja ametikohale rohkem naissoost kandidaate.

466. 2007. aastal loodi kümnes ELi eriesindaja ametikoht: selleks et tugevdada suhteid Aafrika Liiduga, otsustas EL luua integreeritud Euroopa Liidu eriesindaja büroo ja Euroopa Komisjoni delegatsiooni Aafrika Liidu juures Addis Ababas. Pärast otsuse väljakuulutamist 2007. aasta detsembris Lissabonis toimunud ELi-Aafrika tippkohtumisel nimetati Koen Vervaeke 6. detsembril ELi eriesindajaks Aafrika Liidu juurde. Komisjon nimetas ta samal kuupäeval Aafrika Liidu juures asuva komisjoni delegatsiooni juhiks.
467. Lisaks reageeris EL 2007. aastal kiirelt Birmas/Myanmaris arenevale kriisile, nimetades muu hulgas ELi saadiku Piero Fassino peasekretäri / kõrge esindaja Solana eriesindajaks (ELi saadiku ja ELi eriesindaja ametikoht on laadilt erinevad), kellele tehti ülesandeks koordineerida ELi osalemist ja toetada konflikti lahendamiseks tehtavaid ÜRO jõupingutusi, mida juhib ÜRO eriesindaja Gambari.
468. ELi eriesindajate loetelu kajastab ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika prioriteete ja ELi eriesindajad on kohal maailma konfliktipiirkondades, kus ELi huvid on kõige otsesemalt kaalul. ELi eriesindajad on Euroopa Liidu kehastajateks kohapeal.
469. ELi lepingu artikli 14, artikli 18 lõike 5 ja artikli 23 lõike 2 kohaselt määrab ELi eriesindajad nõukogu oma õigusaktiga. Vastava õigusaktiga antakse nendele volitused seoses konkreetse poliitikateemaga. Paljudel juhtudel on neile antud ülesanne aidata lahendada pikaajalised või nn külmutatud konfliktid.
470. ELi eriesindajad täidavad oma ülesandeid peasekretäri / kõrge esindaja alluvuses ja tema tegevusjuhiste kohaselt ning annavad tema töösse omalt poolt väärtusliku panuse. Nad on tihedalt seotud vastavate ÜVJP organitega, eelkõige poliitika- ja julgeolekukomiteega, kes annab neile nende volituste raames strateegilisi suuniseid ja poliitilisi lähteandmeid.

Jätkuvalt on olemas ELi eriesindajad, kes viibivad riigis või piirkonnas, kus nad tegutsevad (kohapeal asuvad ELi eriesindajad), ja eriesindajad, kes töötavad, reisides kohale Brüsselist. Liikmesriigid ja ELi institutsioonid annavad jätkuvalt märkimisväärse panuse ELi eriesindajate ja nende meeskondade tõhususele, suheldes riigis või piirkonnas asuvate ELi eriesindajatega ja eelkõige lähetaades eksperte ELi eriesindajate meeskondadesse.

471. 2007. aastal täitsid ELi eriesindajad taas märkimisväärset rolli, olles ÜVJP oluliseks vahendiks. Selles osas oli võtmetähtsusega asjaolu teabe hea ja kiire liikumine: ELi eriesindajad tagasid aruannete ja arengute analüüsides õigeaegse esitamise peasekretärile / kõrgele esindajale ja kõigile teistele ÜVJP osalejatele Brüsselis, eelkõige kiirelt arenevate kriisiolukordade puhul. Eriesindajad suurendasid liikmesriikides ja ELi institutsioonides üldist arusaama põhiprobleemidest nende tegevusalaks olevates riikides ja piirkondades. Samuti toetasid eriesindajad otseselt poliitika väljatöötamist ja selle elluviimist kohapeal, edastades sageli selge sõnumi selle kohta, mida EL konflikti pooltelt ootab. ELi eriesindajate põhiülesannete hulka kuulub EJKP operatsioonidele poliitilise nõu andmine ning poliitika- ja julgeolekukomiteele ja nõukogu töörühmadele analüüsimiseks poliitiliste ettepanekute ettevalmistamine. Lisaks sellele tagasid ELi eriesindajad poliitilised sidemed ja järjepidevuse suhetes ELi partneritega ning tegid väärtuslikku tööd, vahendades konflikti pooli ja edendades nendevahelist dialoogi.

472. ELi eriesindajad jätkasid olulise rolli täitmist, tagades kohapeal sidususe kogu „ELi perekonnas”: st aidates kokku liita kõik erinevad konfliktide haldamise vahendid – sõjalised, tsiviilalased, diplomaatilised ja majanduslikud – ja aidates kooskõlastada kõigi ELi osalejate ja muude kaasatud asjaomaste osalejate tegevust. Koordineerituse ja sidususe tagamine (ning sünergia optimeerimine) on äärmiselt oluline, et saavutada edukas ja jätkusuutlik ELi kui terviku tegevus. Erinevate ELi eriesindajate tööle antud üksikasjalik hinnang on esitatud eespool vastavat piirkonda või riiki käsitlevas jaos.
473. Peasekretär / kõrge esindaja Solana on ELi eriesindajaid julgustanud andma Euroopa Parlamendile regulaarselt ajakohastatud teavet nende eesmärkide ja tegevuste kohta. 2007. aastal esinesid kõik üheksa ELi eriesindajat vähemalt ühe korra Euroopa Parlamendi ees. Kokku teavitasid nad Euroopa Parlamendi asjaomaseid organeid erinevas vormis 14 korral.
474. 2008. aastal on ELi eriesindajad jätkuvalt olulised otsuste tegemise protsessi toetamisel ning ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamisel. Muutuva vajadusi arvesse võttes nimetatakse ametisse ELi eriesindaja Kosovos, mis on osaks meetmetest, mis võetakse pärast Kosovo staatuse suhtes kokkuleppe saavutamist; kõnealuse meetme võtmine oli kavas juba 2007. aastal.

ELi autonoomsed/täiendavad piiravad meetmed

475. Alaliste esindajate komitee kiitis 18. aprillil 2007 heaks mitmed soovitud konkreetsete riikide vastu suunatud ELi autonoomsete sanktsioonide või ÜRO poolt kehtestatud sanktsioonidesse tehtud ELi täienduste käsitlemiseks (vt dok 7697/07).
476. Kõnealused soovitud hõlmavad vajadust:
- saada üksikasjalikku teavet, mis võimaldab sanktsioonide objektid nõuetekohaselt kindlaks teha;
 - põhjendada võimalikult täpselt, miks nõukogu oma volituste teostamisel leiab, et isiku, rühmituse või üksuse suhtes saab kohaldada õigusaktis kindlaksmääratud kriteeriume;
 - teavitada asjaomast isikut, rühmitust või üksust sellest, mis on tema nimekirja lisamise tegelikud ja konkreetsed põhjused, mis põhinevad õigusaktides sätestatud kriteeriumidel ja asjaoludel;
 - teavitada asjaomaseid isikuid, rühmitusi või üksuseid sellest, et neil on õigus oma arvamused teatavaks teha, teavitades neid kas kõnealuse õigusaktiga samal päeval *Euroopa Liidu Teataja C*-seerias avaldatava teatisega või eraldiseisva teatisega;
 - kehtestada menetlus selliste üksiktaotluste menetlemiseks, millega taotletakse nimekirjast väljaarvamist.
477. Seejärel kinnitas alaliste esindajate komitee 27. juunil 2007 asjakohastele töörühmadele esitatavad praktilised soovitud konkreetsete riikide vastu suunatud ELi autonoomsete sanktsioonide või ÜRO poolt kehtestatud sanktsioonirežiimidesse tehtud ELi täienduste käsitlemiseks.
478. Nõukogu võtab kehtivate sanktsioonirežiimide läbivaatamisel või uute sanktsioonide kohaldamisel nõuetekohaselt arvesse kõnealuste meetmete mõju nende objektideks olevatele isikutele ja üksustele. Sel eesmärgil on koostatud praktilised soovitud seoses kõnealuste piiravate meetmete kehtestamise põhjuste, nimekirja lisatud isikute, rühmituste ja üksuste õiguste ning nimekirjast väljaarvamise taotluste menetlemisega.

479. Nagu eespool märgitud, on lisaks välja töötatud konkreetsed suunised rahaliste sanktsioonide kehtestamiseks terrorismi rahastamise vastu (vt III osa 1. peatükki terrorismivastase võitluse kohta).

2. PEATÜKK - ÜVJP/EJKP RAHASTAMINE

Üldine taust - olulised arengud välissuhete õiguslikus ja finantskontekstis

480. Euroopa Liidu lepingu artikli 28 lõike 3 kohaselt kaetakse ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga (ÜVJP) seotud kulud Euroopa Liidu eelarvest, välja arvatud sellised kulud, mis tekivad sõjalise või kaitsetähtsusega operatsioonidel, mille puhul katavad „liikmesriigid need kulud rahvamajanduse kogutoodangu järgi määratud skaala kohaselt, kui nõukogu ei otsusta ühehäälselt teisiti”.
481. ELi suurenenud aktiivsus ühises välis- ja julgeolekupoliitikas vajab piisavaid rahalisi vahendeid. Seepärast oli väga meeldiv tõdeda, et kaks eelarvapädevat institutsiooni kiitsid 2007. aasta novembris heaks 2008. aasta ÜVJP eelarve summas 284,85 miljonit eurot võrreldes 159,2 miljoni euroga 2007. aastal. Nimetatud eelarve suurenemine võimaldab rahastada kavandatud ÜVJP tegevusi ning eelkõige ajalooliselt suurimat ELi missiooni Kosovos.
482. Nõukogu võttis 14. mail 2007 vastu otsuse¹, millega kodifitseeritakse algne 23. veebruari 2004. aasta otsus, millega loodi ATHENA – alaline mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsetähtsusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks – ning tegi seda eelkõige selguse ja otstarbekuse tagamise eesmärgil, võttes arvesse kõnealuse otsuse hilisemaid muudatusi, mis kiideti heaks 2004., 2005. ja 2006. aastal. Järgmine ATHENA-mehhanismi läbivaatamine toimub eeldatavasti 2008. aasta teisel poolaastal.
483. Poliitika- ja julgeolekukomitee kiitis 2007. aasta juunis heaks eelarverea „Ettevalmistavad meetmed” kasutamise menetluse, mis lihtsustab tulevikus EJKP missioonide kiiret lähetamist. Menetlust katsetati praktikas 2007. aasta juulis seoses Kosovos läbiviidava EJKP missiooni juhi ametisse nimetatud Yves de Kermaboni tegevuse rahastamisega.

ÜVJP eelarverea rahastatud tegevused² 2007. aastal

484. Valdav enamus 2007. aasta ÜVJP eelarvest (84 %) eraldati tsiviilkriisiohjamisega seotud tegevustele ja meetmetele. Suurem osa kõnealustest kuludest eraldati ELi kohaoleku ettevalmistamiseks Kosovos ning Afganistanis läbiviidava ELi missiooni rahastamiseks.
485. Eelarvest kaetakse samuti (10,1 % kogumahust) ELi eriesindajate volituste täitmisega seotud kulud. 5,7 % ÜVJP eelarvest eraldati ELi tegevustele massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia rakendamisel. Ülejäänud osa eelarvest eraldati ettevalmistavate ja järelmeetmete läbiviimiseks.
486. Kuigi mitmel põhjusel on raske lühiajaliselt hinnata ÜVJP/EJKP meetmete edu, võib märkida, et neil on asjaomastes piirkondades positiivne mõju stabiliseerimisele ja konfliktide vähendamisele. Samuti suurendavad nad ELi võimalusi ja mõjukust maailmas.

¹ ELT L 152, 13.6.2007, lk 14.

² ÜVJP tegevuskulud kaetakse vastava alajaoga (peatükk 19 03), mis on ühenduse eelarve jaotise 19 (välissuhted) osa.

2008. aastaks kavandatud tegevused

487. Koos ELi kasvava suutlikkusega viia läbi kriisiohjamist, on viimastel aastatel toimunud kiire kasv tsiviilkriisiohjamise valdkonnas. 2008. aastal võib eeldada ELi tegevuse suurenemist kriisiohjamise operatsioonide valdkonnas ja sellega seotud kulude kasvu jätkumist.
 488. ELi operatsioon Kosovos on seni suurim EJKP raames läbiviidav tsiviilkriisiohjamise operatsioon. Kavade kohaselt osaleb selle läbiviimisel ligikaudu 2000 rahvusvahelist töötajat. Samuti on tegemist esimese ELi politsei- ja õigusmissiooniga, millel on täitevvolitused.
 489. Samuti luuakse poliitiline missioon – rahvusvaheline tsiviilbüroo (mida ei rahastata ÜVJP eelarvest) ja Euroopa Liidu eriesindaja Kosovos – mis aitab ellu viia Kosovo staatuse küsimuse protsessi tulemusi.
 490. 2008. aastal peab EL tõenäoliselt jätkama mitmeid käimasolevaid tegevusi: EUPM (Bosnia ja Hertsegoviina), meetmed Palestiina omavalitsuse toetamiseks, meetmed Kongo Demokraatlikus Vabariigis, Afganistanis ja Iraagis, ELi eriesindajad ning massihävitusrelvade ning väike- ja kergrelvade leviku tõkestamise alased meetmed. 2008. aasta veebruaris kiideti heaks uue missiooni läbiviimine Guinea-Bissaus julgeolekusektori reformi valdkonnas ning uued tegevused tuumarelva leviku tõkestamise valdkonnas.
-

ACTES JURIDIQUES PESC 2007

DATE	OBJET	BASE JURIDIQUE	RÉFÉRENCE J.O.	MONTANT DE RÉFÉRENCE FINANCIÈRE (EUR) ¹
I. MESURES RESTRICTIVES				
I.1 BALKANS OCCIDENTAUX				
01.10.2007	Prorogation de la position commune 2004/694/PESC concernant de nouvelles mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 15	2007/635/PESC L 256 (02.10.2007)	_____
23.07.2007	Mise en oeuvre de la position commune 2004/293/PESC concernant le renouvellement des mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 2 position commune 2004/293/PESC; art. 23(2)	2007/521/PESC L 192 (24.07.2007)	_____
28.06.2007	Mise en oeuvre de la position commune 2004/694/PESC concernant de nouvelles mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 2 position commune 2004/694/PESC; art. 23(2)	2007/449/PESC L 169 (29.06.2007)	_____
18.06.2007	Mise en oeuvre de la position commune 2004/293/PESC concernant le renouvellement des mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 2 position commune 2004/293/PESC; art. 23(2)	2007/426/PESC L 157 (19.06.2007)	_____
05.03.2007	Renouvellement des mesures définies à l'appui d'une mise en oeuvre effective du mandat du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie (TPIY)	art. 15	2007/150/PESC L 66 (06.03.2007)	_____
07.02.2007	Prorogation et modification de la position commune 2004/133/PESC concernant des mesures restrictives à l'égard d'extrémistes dans l'ancienne République yougoslave de Macédoine	art. 15	2007/86/CFSP L 35 (08.02.2007)	_____
I.2 AFRIQUE				
CÔTE D'IVOIRE				
22.11.2007	Renouvellement des mesures restrictives instituées à l'encontre de la Côte d'Ivoire	art. 15	2007/761/PESC L 305 (23.11.2007)	_____
12.02.2007	Renouvellement des mesures restrictives instituées à l'encontre de la Côte d'Ivoire	art. 15	2007/92/PESC L 41 (13.02.2007)	_____
REPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU CONGO				
09.10.2007	Modification de la position commune 2005/440/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de la République démocratique du Congo	art. 15	2007/654/PESC; L 264 (10.10.2007)	_____
LIBERIA				
11.06.2007	Levée de certaines mesures restrictives instituées à l'encontre du Liberia	art. 15	2007/400/PESC L 150 (12.06.2007)	_____
12.02.2007	Modification et renouvellement de la position commune 2004/137/PESC concernant certaines mesures restrictives instituées à l'encontre du Liberia	art. 15	2007/93/PESC L 41 (13.02.2007)	_____
SOMALIE				
07.06.2007	Modification de la position commune 2002/960/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre de la Somalie	art. 15	2007/391/PESC L 146 (08.06.2007)	_____
12.02.2007	Modification de la position commune 2002/960/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre de la Somalie	art. 15	2007/94/PESC L 41 (13.02.2007)	_____

¹ Un tiret dans cette colonne indique que l'acte juridique en question ne contient pas de montant de référence. Il indique soit que l'acte juridique est une extension sans coût soit que par sa nature, cet acte ne nécessitait pas de coût.

ZIMBABWE				
25.06.2007	Mise en oeuvre de la position commune 2004/161/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre du Zimbabwe	position commune 2004/161/PESC art. 6; art. 23(2)	2007/455/PESC L 172 (30.06.2007)	_____
16.04.2007	Mise en oeuvre de la position commune 2004/161/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre du Zimbabwe	position commune 2004/161/PESC art. 6; art. 23(2)	2007/235/PESC L 101 (18.04.2007)	_____
19.02.2007	Renouvellement des mesures restrictives	art. 15	2007/120/PESC L 51 (20.02.2007)	_____
BIRMANIE / MYANMAR				
19.11.2007	Modification de la position commune 2006/318/PESC renouvelant les mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 15	2007/750/PESC L 308 (24.11.2007)	_____
23.04.2007	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre de la Birmanie/du Myanmar	art. 15	2007/248/PESC L 107 (25.04.2007)	_____
IRAN				
23.04.2007	Modification de la position commune 2007/140/PESC concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	art. 15	2007/246/PESC L 106 (24.04.2007)	_____
23.04.2007	Mise en oeuvre de l'article 7, paragraphe 2, du règlement (CE) no 423/2007 concernant l'adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	Règlement (CE) No 423/2007: art. 15(2)	2007/242/CE L 106 (24.04.2007)	_____
27.02.2007	Adoption de mesures restrictives à l'encontre de l'Iran	art. 15	2007/140/PESC L 61 (28.02.2007)	_____
I.5 EUROPE ORIENTALE ET ASIE CENTRALE				
BIÉLORUSSIE				
19.03.2007	Renouvellement des mesures restrictives à l'encontre de certains fonctionnaires du Belarus	art. 15	2007/173/PESC L 79 (20.03.2007)	_____
RÉPUBLIQUE DE MOLDAVIE				
19.02.2007	Prorogation et modification de la position commune 2004/179/PESC concernant des mesures restrictives à l'encontre des dirigeants de la région de Transnistrie de la République de Moldova	art. 15	2007/121/PESC L 51 (20.02.2007)	_____
OUZBÉKISTAN				
13.11.2007	Mesures restrictives à l'encontre de l'Ouzbékistan	art. 15	2007/734/PESC L 295 (14.11.2007)	_____
14.05.2007	Renouvellement de certaines mesures restrictives à l'encontre de l'Ouzbékistan	art. 15	2007/338/PESC L 128 (16.05.2007)	_____
II. PESD				
II.1 BALKANS OCCIDENTAUX				
18.12.2007	Nomination du chef de l'équipe de planification de l'Union européenne (EPUE Kosovo)	art. 25, troisième alinéa action commune 2006/304/PESC art. 6 action commune 2007/778/PESC	2007/888/PESC EPUE/2/2007 L 346 (29.12.2007)	_____
04.12.2007	Mise en oeuvre de l'action commune 2007/749/PESC concernant la Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-Herzégovine	action commune 2007/749/PESC art. 12(1) art. 23(2) 2ième tiret	2007/791/PESC L 317 (05.12.2007)	14.800.000

30.11.2007	Nomination du chef de mission/commissaire de police de la Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-et-Herzégovine	art. 25(3), action commune 2007/749/PESC art. 17, action commune 2005/824/PESC art. 9(1)	EUPM/1/2007 L 329 (14.12.2007) Rectificatif: L 330 (15.12.2007)	_____
29.11.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2006/304/PESC sur la mise en place d'une équipe de planification de l'UE (EPUE Kosovo) en ce qui concerne l'opération de gestion de crise que l'UE pourrait mener au Kosovo dans le domaine de l'État de droit et, éventuellement, dans d'autres domaines	art. 14	2007/778/PESC L 312 (30.11.2007)	22.000.000
19.11.2007	Mission de police de l'Union européenne (MPUE) en Bosnie-Herzégovine	art. 14, art. 25(3)	2007/749/PESC L 303 (21.11.2007)	_____
19.11.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2006/623/PESC concernant la création d'une équipe de l'UE chargée de contribuer à la préparation de la mise en place d'une éventuelle mission civile internationale au Kosovo incluant un représentant spécial de l'Union européenne (équipe de préparation de la MCI/RSUE)	art. 14	2007/744/PESC L 301 (20.11.2007)	1.692.000
08.11.2007	Modification de l'action commune 2004/570/PESC concernant l'opération militaire de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 14	2007/720/PESC L 291 (09.11.2007)	_____
25.09.2007	Nomination du chef de l'élément de commandement de l'Union européenne à Naples, dans le cadre de l'opération militaire de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 25(3) action commune 2004/570/PESC art. 6	2007/725/PESC BiH/12/2007 L 293 (10.11.2007)	_____
25.09.2007	Nomination du commandant de l'opération militaire de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 25(3) action commune 2004/570/PESC art. 6	2007/724/PESC BiH/10/2007 L 293 (10.11.2007)	_____
25.09.2007	Nomination du commandant de la force de l'Union européenne pour l'opération militaire de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 25 action commune 2004/570/PESC art. 6	2007/711/PESC BiH/11/2007 L 288 (06.11.2007)	_____
23.07.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2006/304/PESC sur la mise en place d'une équipe de planification de l'UE (EPUE Kosovo) en ce qui concerne l'opération de gestion de crise que l'UE pourrait mener au Kosovo dans le domaine de l'État de droit et, éventuellement, dans d'autres domaines	art. 14	2007/520/PESC L 192 (24.07.2007)	_____
16.07.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2006/623/PESC concernant la création d'une équipe de l'UE chargée de contribuer à la préparation de la mise en place d'une éventuelle mission civile internationale au Kosovo incluant un représentant spécial de l'Union européenne (équipe de préparation de la MCI/RSUE)	art. 14	2007/517/PESC L 190 (21.07.2007)	1.875.000
15.05.2007	Prorogation du mandat du chef de l'équipe de planification de l'UE (EPUE Kosovo) en ce qui concerne l'opération de gestion de crise que l'UE pourrait mener au Kosovo dans le domaine de l'État de droit et, éventuellement, dans d'autres domaines	art. 25; action commune 2006/304/PESC: art. 6(2)	2007/358/PESC L 133 (25.05.2007)	_____
14.05.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2006/304/PESC sur la mise en place d'une équipe de planification de l'UE (EPUE Kosovo) en ce qui concerne l'opération de gestion de crise que l'UE pourrait mener au Kosovo dans le domaine de l'État de droit et, éventuellement, dans d'autres domaines	art. 14	2007/334/PESC L 125 (15.05.2007)	43.955.000
27.03.2007	Prorogation du mandat de l'équipe de l'Union européenne chargée de contribuer à la préparation de la mise en place d'une éventuelle mission civile internationale au Kosovo incluant un représentant spécial de l'Union européenne (équipe de préparation de la MCI/RSUE)	art. 14, art. 25(3)	2007/203/PESC L 90 (30.03.2007)	807.000

22.01.2007	Modification de l'action commune 2002/921/PESC prorogeant le mandat de la Mission de surveillance de l'Union européenne	art. 14	2007/40/PESC L 17 (24.01.2007)	_____
II.2 AFRIQUE				
20.12.2007	Modification de l'action commune 2007/405/PESC relative à la mission de police de l'Union européenne menée dans le cadre de la réforme du secteur de la sécurité (RSS) et son interface avec la justice en République démocratique du Congo (EUPOL RD Congo)	art. 14	2008/38/PESC L 9 (12.01.2008)	_____
20.12.2007	Abrogation de l'action commune 2005/557/PESC concernant l'action de soutien civilo-militaire de l'Union européenne aux missions de l'Union africaine dans la région soudanaise du Darfour et en Somalie	art. 14 action commune 2005/557/PESC art. 16(2)	2007/887/PESC L 346 (29.12.2007)	_____
22.10.2007	Mise en oeuvre de l'action commune 2005/557/PESC concernant l'action de soutien civilo-militaire de l'Union européenne aux missions de l'Union africaine dans la région soudanaise du Darfour et en Somalie	action commune 2005/557/PESC art. 8(1) deuxième alinéa; art. 23(2)	2007/690/PESC L 282 (26.10.2007)	_____
15.10.2007	Opération militaire de l'Union européenne en République du Tchad et en République centrafricaine	art. 14, art. 25 troisième alinéa, art. 28 § 3	2007/677/PESC L 279 (23.10.2007)	99.200.000
18.07.2007	Nomination d'un conseiller militaire du représentant spécial de l'Union européenne pour le Soudan	art. 25(3) action commune 2005/557/PESC art. 4	2007/537/PESC DARFUR/6/2007 L 196 (28.07.2007)	_____
12.06.2007	Mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (EUSEC RD Congo)	art. 14, art. 25 troisième alinéa, art. 28(3) premier alinéa	2007/406/PESC L 151 (13.06.2007)	9.700.000
12.06.2007	Mission de police de l'Union européenne menée dans le cadre de la réforme du secteur de la sécurité (RSS) et son interface avec la justice en République démocratique du Congo (EUPOL RD Congo)	art. 14, art. 25 troisième alinéa	2007/405/PESC L 151(13.06.2007)	5.500.000
23.04.2007	Modification de l'action commune 2005/557/PESC concernant l'action de soutien civilo-militaire de l'Union européenne à la mission de l'Union africaine dans la région soudanaise du Darfour pour ce qui est de l'inclusion d'un élément de soutien militaire destiné à contribuer à la mise en place de la mission de l'Union africaine en Somalie (AMISOM)	art. 14	2007/245/PESC L 106 (24.04.2007)	_____
23.04.2007	Mise en oeuvre de l'action commune 2005/557/PESC concernant l'action de soutien civilo-militaire de l'Union européenne à la mission de l'Union africaine dans la région soudanaise du Darfour	action commune 2005/557/PESC: art. 8(1); art. 23(2)	2007/244/PESC L 106 (24.04.2007)	2.125.000
27.03.2007	Modification de l'action commune 2005/355/PESC relative à la mission de conseil et d'assistance de l'Union européenne en matière de réforme du secteur de la sécurité en République démocratique du Congo (RDC)	art. 14	2007/192/PESC L 87 (28.03.2007)	_____
27.02.2007	Abrogation de l'action commune 2006/319/PESC relative à l'opération militaire de l'Union européenne d'appui à la mission de l'Organisation des Nations unies en République démocratique du Congo (MONUC) pendant le processus électoral	art. 14	2007/147/PESC L 64 (02.03.2007)	_____
16.01.2007	Nomination d'un conseiller militaire du représentant spécial de l'Union européenne pour le Soudan	art. 25(3) action commune 2005/557/PESC art. 4	2007/34/PESC DARFUR/5/2007 L 13 (19.01.2007)	_____
II.3 ASIE / OCÉANIE				
30.11.2007	Établissement du comité des contributeurs pour la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 25 troisième alinéa; action commune 2007/369/PESC art. 10 § 1	2007/886/PESC EUPOL AFGH/2/2007	_____

13.11.2007	Modification de l'action commune 2007/369/PESC relative à l'établissement de la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 14	2007/733/PESC L 295 (14.11.2007)	_____
16.10.2007	Nomination du chef de la mission EUPOL AFGHANISTAN	art. 25 troisième alinéa; action commune 2007/369/PESC art. 10 § 1	2007/685/PESC EUPOL AFGH/1/2007 L 281 (25.10.2007)	_____
01.10.2007	Conclusion d'un accord entre l'Union européenne et la Nouvelle-Zélande relatif à la participation de la Nouvelle-Zélande à la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 24	2007/670/PESC L 274 (18.10.2007) + Corrigendum L 290 (08.11.2007)	_____
28.09.2007	Conclusion de l'accord entre l'Union européenne et la République de Croatie relatif à la participation de la République de Croatie à la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 24	2007/665/PESC L 270 (13.10.2007)	_____
30.05.2007	Établissement de la Mission de police de l'Union européenne en Afghanistan (EUPOL AFGHANISTAN)	art. 14, art. 25 troisième alinéa	2007/369/PESC L 139 (31.05.2007)	43.6000.000
II.4 MOYEN-ORIENT / GOLFE				
06.12.2007	Modification de la décision 2006/807/PESC concernant la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens	action commune 2005/797/PESC art. 14(2); art. 23(2) premier alinéa, deuxième tiret	2007/808/PESC L 323 (08.12.2007)	2.800.000
06.12.2007	Modification de l'action commune 2005/889/PESC établissant une mission de l'Union européenne d'assistance à la frontière au point de passage de Rafah (EU BAM Rafah)	art. 14	2007/807/PESC L 323 (08.12.2007)	_____
06.12.2007	Modification de l'action commune 2005/797/PESC concernant la mission de police de l'Union européenne pour les territoires palestiniens	art. 14	2007/806/PESC L 323 (08.12.2007)	_____
22.11.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2005/190/PESC relative à la mission intégrée «État de droit» de l'Union européenne pour l'Iraq, EUJUST LEX	art. 14	2007/760/PESC L 305 (23.11.2007)	_____
23.05.2007	Modification et prorogation de l'action commune 2005/889/PESC établissant une mission de l'Union européenne d'assistance à la frontière au point de passage de Rafah (EU BAM Rafah)	art. 14	2007/359/PESC L 133 (25.05.2007)	7.000.000
II.5 EUROPE ORIENTALE ET ASIE CENTRALE				
10.07.2007	Prorogation de l'action commune 2006/439/PESC concernant une nouvelle contribution de l'Union européenne au processus de règlement du conflit en Géorgie/Ossétie du Sud	art. 14	2007/484/PESC L 181 (11.07.2007)	_____
II.6 ATHENA				
12.02.2007	Modification de la décision 2004/197/PESC créant un mécanisme de gestion du financement des coûts communs des opérations de l'Union européenne ayant des implications militaires ou dans le domaine de la défense (ATHENA)	art. 13(3), art. 28(3)	2007/91/PESC L 41 (13.02.2007)	_____
III. INSTITUTIONNALISATION DE LA PESD: AGENCE EUROPEENNE DE DEFENSE, INSTITUT D'ETUDES DE SECURITE, CENTRE SATELLITAIRE ET COLLEGE EUROPEEN DE SECURITE ET DE DÉFENSE				
18.09.2007	Décision du Conseil concernant le règlement financier de l'Agence européenne de défense, les règles de passation de marchés et les règles relatives aux contributions financières provenant du budget opérationnel de l'Agence européenne de défense	art. 18 § 1 action commune 2004/551/PESC	2007/643/PESC L 269 (12.10.2007)	_____
IV. REPRÉSENTANTS SPÉCIAUX DE L'UNION EUROPÉENNE				
IV.1 AFGHANISTAN				
13.11.2007	Modification de l'action commune 2007/106/PESC prorogeant le mandat du Représentant spécial de l'Union européenne	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/732/PESC L 295 (14.11.2007)	_____

IV.2 RÉGION DES GRANDS LACS AFRICAINS				
15.02.2007	Nomination de M. Roeland VAN DE GEER comme Représentant spécial de l'UE	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/112/PESC L 46 (16.02.2007)	1.025.000
IV.3 BOSNIE-HERZÉGOVINE				
19.11.2007	Modification de l'action commune 2007/87/PESC modifiant et prorogeant le mandat du représentant spécial de l'Union européenne en Bosnie-Herzégovine	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/748/PESC L 303 (21.11.2007)	_____
18.06.2007	Nomination de M. Miroslav Lajčák comme représentant spécial de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 18(5), art. 23(2)	2007/427/PESC L 159 (20.06.2007)	1.530.000
07.02.2007	Modification et prorogation du mandat de M. Christian SCHWARZ-SCHILLING comme Représentant spécial de l'Union européenne en Bosnie-et-Herzégovine	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/87/CFSP L 35 (08.02.2007)	770.000
IV.4 ASIE CENTRALE				
01.10.2007	Modification de l'action commune 2007/113/PESC modifiant et prorogeant le mandat de M. Pierre MOREL comme Représentant spécial de l'Union européenne	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/634/PESC L 256 (02.10.2007)	_____
15.02.2007	Modification et prorogation du mandat de M. Pierre MOREL comme Représentant spécial de l'Union européenne	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/113/PESC L 46 (16.02.2007)	1.000.000
IV.6 ANCIENNE RÉPUBLIQUE YOUGOSLAVE DE MACÉDOINE (ARYM)				
15.02.2007	Modification et prorogation du mandat de M. Erwan FOUÉRE comme Représentant spécial de l'Union européenne dans l'ARYM	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/109/PESC L 46 (16.02.2007)	725.000
IV.7 PROCESSUS DE PAIX AU MOYEN-ORIENT				
15.02.2007	Prorogation et modification du mandat de M. Marc OTTE comme Représentant spécial de l'UE	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/110/PESC L 46 (16.02.2007)	1.700.000
IV.8 RÉPUBLIQUE DE MOLDAVIE				
15.02.2007	Nomination de M. Kálmán MIZSEI comme Représentant spécial de l'Union européenne	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/107/PESC L 46 (16.02.2007)	1.100.000
IV.9 CAUCASE DU SUD				
15.02.2007	Modification et prorogation du mandat de M. Peter SEMNEBY comme Représentant spécial de l'UE	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/111/PESC L 46 (16.02.2007)	3.120.000
IV.10 SOUDAN				
06.12.2007	Modification de l'action commune 2007/108/PESC prorogeant le mandat du représentant spécial de l'Union européenne pour le Soudan	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/809/PESC L 323 (08.12.2007)	_____
19.04.2007	Nomination de M. Torben BRYLLE comme représentant spécial de l'Union européenne pour le Soudan	art. 18(5), art. 23(2)	2007/238/PESC L 103 (20.04.2007)	1.700.000
15.02.2007	Prorogation du mandat de M. Pekka HAAVISTO comme Représentant spécial de l'Union européenne	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/108/PESC L 46 (16.02.2007)	_____
IV.11 UNION AFRICAINE				
06.12.2007	Nomination de M. Koen Vervaeke comme représentant spécial de l'Union européenne	art. 14, art. 18(5), art. 23(2)	2007/805/PESC L 323 (08.12.2007)	1.200.000
V. NON-PROLIFÉRATION				
22.11.2007	Participation de l'Union européenne à l'Organisation pour le développement de l'énergie dans la péninsule coréenne (KEDO)	art. 15	2007/762/PESC L 305 (23.11.2007)	_____
19.11.2007	Soutien en faveur des activités de surveillance et de vérification menées par l'AIEA en République populaire démocratique de Corée dans le cadre de la mise en oeuvre de la stratégie de l'Union européenne contre la prolifération des armes de destruction massive	art. 14	2007/753/PESC L 304 (22.11.2007)	1.780.000
23.07.2007	Soutien de la convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, dans le cadre de la stratégie européenne de sécurité	art. 14 et art. 2(1)	2007/528/PESC L 194 (26.07.2007)	828.000

28.06.2007	Conférence d'examen de la convention sur l'interdiction de la mise au point, de la fabrication, du stockage et de l'emploi des armes chimiques et sur leur destruction (CAC) qui aura lieu en 2008	art. 15	2007-469-PESC L 176 (06.07.2007)	_____
28.06.2007	Soutien aux activités de la commission préparatoire de l'Organisation du traité d'interdiction complète des essais nucléaires (OTICE) afin de renforcer ses capacités en matière de surveillance et de vérification et dans le cadre de la mise en oeuvre de la stratégie de l'UE contre la prolifération des armes de destruction massive	art. 14	2007-468-PESC L 176 (06.07.2007)	1.670.000
19.03.2007	Soutien aux activités de l'OIAC dans le cadre de la mise en oeuvre de la stratégie de l'Union européenne contre la prolifération des armes de destruction massive	art. 14	2007/185/PESC L 85 (27.03.2007)	1.700.000
19.03.2007	Destruction d'armes chimiques dans la Fédération de Russie dans le cadre de la stratégie de l'Union européenne contre la prolifération des armes de destruction massive	art. 14	2007/178/PESC L 81 (22.03.2007)	3.145.000
VI. LUTTE CONTRE LE TERRORISME				
20.12.2007	Mise à jour de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme et abrogeant la position commune 2007/448/PESC	art. 15 et 34	2007/871/PESC L 340 (22.12.2007)	_____
20.12.2007	Mise en oeuvre de l'article 2, paragraphe 3, du règlement (CE) no 2580/2001 concernant l'adoption de mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, et abrogeant la décision 2007/445/CE	règl. CE 2580/2001, art. 2(3)	2007/868/CE L 340 (22.12.2007)	_____
16.07.2007	Coopération avec le Centre africain d'études et de recherches sur le terrorisme, dans le cadre de la mise en oeuvre de la stratégie de l'Union européenne de lutte contre le terrorisme	art. 14	2007/501/PESC L 185 (17.07.2007)	665.000
28.06.2007	Mise à jour de la position commune 2001/931/PESC relative à l'application de mesures spécifiques en vue de lutter contre le terrorisme et abrogeant les positions communes 2006/380/PESC et 2006/1011/PESC	art. 15 et 34	2007/448/PESC L 169 (29.06.2007)	_____
28.06.2007	Mise en oeuvre de l'article 2, paragraphe 3, du règlement (CE) no 2580/2001 concernant l'adoption de mesures restrictives spécifiques à l'encontre de certaines personnes et entités dans le cadre de la lutte contre le terrorisme, et abrogeant les décisions 2006/379/CE et 2006/1008/CE	règl. CE 2580/2001, art. 2(3)	2007/445/CE L 169 (29.06.2007)	_____
VII. SECURITÉ				
18.06.2007	Modification de la décision 2001/264/CE adoptant le règlement de sécurité du Conseil	art. 207 §3, Déc. 2006/683/CE art. 24	2007/438/CE L 164 (26.06.2007)	_____
VIII. AUTRES ACTES JURIDIQUES				
PROCESSUS DE PAIX AU MOYEN-ORIENT				
30.10.2007	Accueil temporaire de certains Palestiniens par des États membres de l'UE	art. 15	2007/705/PESC L 285 (31.10.2007)	_____

Appearances of European Union Special Representatives in the European Parliament in 2007

No	DATE	PERSON/ SUBJECT	PLACE
1	29.01	EUSR for FYROM Fouéré	EU-FYROM JPC
2	30.01	EUSR for South Caucasus Semneby	EU-Armenia PCC
3	20.02	EUSR for Central Asia Morel	EP Delegation for Central Asia
4	27.02	EUSR for FYROM Fouéré	AFET
5	08.05	EUSR for Central Asia Morel	AFET
6	10.05	EUSR for the Middle East Otte	Briefing for members of the EP Delegation for Palestinian Territories
7	05.06	EUSR for Sudan Brylle (as an observer)	Enlarged Conference of presidents on Sudan/Darfur
8	13.06	EUSR for Sudan Brylle	DEVE (Briefing for MEPs going to Sudan)
9	27.06	EUSR for Great Lakes region Van de Geer	AFET
10	12.09	EUSR for Moldova Mizsei	AFET
11	02.10	EUSR for South Caucasus Semneby	AFET
12	03.10	EUSR for Sudan Brylle	DEVE
13	19.11	EUSR for Afghanistan Vendrell	AFET (in camera)
14	27.11	EUSR for Bosnia and Herzegovina Lajcak	AFET

Euroopa Liidu Nõukogu

**Nõukogu aastaaruanne Euroopa Parlamendile ÜVJP peamiste aspektide ja põhiliste
valikuvõimaluste kohta – 2007**

2008 — 105 p. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-824-2358-5

ISSN 1831-1113

DOI 10.2860/1710

QC-AG-08-001-ET-C

ÜVJP

<http://consilium.europa.eu>

